

RAISIO

RESEPTI MAKOISAAN ELÄMÄÄN.

Vuosikertomus 2004

2004

Tietoja sijoittajille

V-osakkeen perustiedot:

Lukumäärä 31.12.2004	130 584 788
Pörssilistaus	Helsingin Pörssin päälista
Kaupankäyntitunnus	RAIV
Pörssierä	500

K-osakkeen perustiedot:

Lukumäärä 31.12.2004	34 564 242
Pörssilistaus	Helsingin Pörssin Hista
Kaupankäyntitunnus	RAIKV
Pörssierä	500

Yhtiökokous ja osingonmaksu

Raisio Yhtymän Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidetään torstaina 31.3.2005 klo 14.00 Turun Messu- ja Kongressikeskuksessa, Messukentänkatu 9–13, 20200 Turku. Ilmoittautuminen yhtiökokoukseen on tehtävä viimeistään 21.3.2005 klo 15 puhelimitse (02) 443 2293, faksilla (02) 443 2315, sähköpostitse eeva.hellsten@raisigroup.com tai kirjeitse Raisio Yhtymä Oyj, Osakeasiat, PL 101, 21201 Raisio.

Hallitus esittää maksettavaksi osinkoa 0,21 euroa osakkeelta (0,13 euroa). Osinkoehdotus koostuu osinkopolitiikan mukaisesta 0,03 euron (0,01) osingosta ja 0,18 euron (0,12 euron) lisäosingosta.

Osingon irtoamispäivä	1.4.2005
Osingonmaksun täsmäytyspäivä	5.4.2005
Osingonmaksu	12.4.2005

Taloudellinen raportointi vuonna 2005

Tilinpäätöstiedote vuodelta 2004	10.2.2005
Vuosikertomus vuodelta 2004	viikolla 11
Osavuositarkastukset	3.5., 2.8. ja 1.11.

Sijoittajainformaatio

Raisio Yhtymän sijoittajaviestinnän tavoitteena on tuottaa oikeaa, riittävää ja ajantasaista tietoa osakkeen hinnannuodostuksen perustaksi tasapuolisesti kaikille markkinaosapuolille.

Raision kotisivuilla osoitteessa www.raisigroup.com löytyvät vuosikertomukset pdf-muodossa, verkkotilinpäätös sekä yritysraportti. Yhtiön kotisivuilla julkaistaan edellä mainittujen raporttien ja pörssi- ja lehdistötiedotteiden lisäksi monipuolisesti muuta sijoittajainformaatiota sekä Raisiota seuraavien sijoitusanalyttikkojen yhteystiedot. Suurimmat osakkaat ja sisäpiiri sekä näiden omistukset päivitetään kotisivuilla kuukausittain.

Raisio Yhtymä on määritellyt ns. hiljaisen ajan, joka on kaksi viikkoa ennen tulostiedotteiden julkistamista. Tänä aikana Raisio Yhtymä ei tapaa pääomamarkkinoiden edustajia.

Vuosikertomuksia ja yritysraportteja voi tilata konserniviestinnästä sähköpostitse communications@raisigroup.com tai puhelimitse (02) 443 2292.

Raisiota koskeviin sijoittajakysymyksiin vastaa *Taru Narvanmaa, viestintä- ja sijoittajasuhdejohtaja*
PL 101, 21201 Raisio
Puh. (02) 443 2240, gsm 050 590 9398
taru.narvanmaa@raisigroup.com

Tietoja sijoittajille	1
Raisio lyhyesti	2
Visio, strategia, tavoitteet ja arvot	4
Toimitusjohtajan katsaus	8
Tase- ja tulosanalyysi	10
Yritysvastuu	12

Liiketoiminta-alueet

RavintoRaisio	16
Raisio Life Sciences	22
Tutkimus ja kehitys	26
Brändit ja patentit	28

Osakkeet ja omistajat

32

Hallinto

Hallinnointi ja ohjaus	40
Hallintoneuvosto	43
Hallitus	44
Konsernin johtoryhmä	46

Tilinpäätös

Hallituksen toimintakertomus	50
Tuloslaskelma	55
Tase	56
Rahoituslaskelma	58
Tilinpäätöksen laadintaperiaatteet	60
Liitetiedot	62
Taloudelliset tunnusluvut	75
Osakekohtaiset tunnusluvut	76
Tunnuslukujen laskentakaavat	77
Riskienhallinta	78
Voitonjakoehdotus	79
Tilintarkastuskertomus	79
Hallintoneuvoston lausunto	79
Sanasto	80
Yhteystiedot	81

RAISIO

RESEPTI MAKOISAAN ELÄMÄÄN.

- Herkullisia ja terveellisiä elintarvikkeita kuluttajille, suurtalouksille ja elintarviketeollisuudelle
- Terveysvaikutteisia ainesosia ja elintarvike-diagnostiikkaa elintarvikealan yrityksille
- Tehokkaita rehuja tuotantoeläimille
- Korkealaatuisia maltaita panimoille

65 vuotta suomalaista elintarvikeosaamista

Raisio Yhtymä on jo 65 vuotta ollut tärkeä osa suomalaisten ruokapöytää. Lounaisen Suomen vehnänviljelijät perustivat mylly-yhtiön, Oy Vehnä Ab:n, jauhamaan ja markkinoimaan tuottamaansa viljaa. Raision ensimmäinen mylly käynnistyi vuoden 1942 syksyllä, sunnuntaipäivänä, josta juontaa juurensa yksi Raision tunnetuista tuotemerkeistä. Tuotanto laajeni rehujen, maltaiden, kasviöljyjen ja margariinien valmistukseen 1940–50-luvuilla. Perunajalosteiden tuotanto alkoi 1960-luvulla Vihannissa.

1970-luvulla käynnistyi yhtiön kemianteollisuus, jonka ansiosta Raisio kansainvälistyi voimakkaasti 1990-luvulla. Raision kemianteollisuudesta kehittyi merkittävä kansainvälinen paperikemikaalien toimittaja.

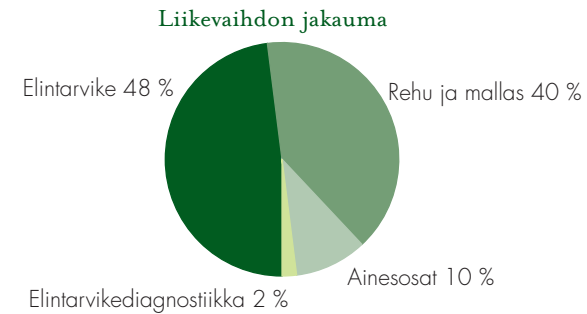
Raisio listautui Helsingin Pörssiin vuonna 1989. Vuonna 1995 tuotiin Suomessa markkinoille ensimmäinen stanoliesteriä sisältävä tuote, Benecol-margariini, joka alentaa kolesterolia. Benecol on Raision merkittävin innovaatio ja uranuurtaja terveysvaikutteisissa tuotteissa.

Vuoden 2004 keväällä tehtiin merkittävä strateginen päätös myydä kemianteollisuus ja keskittyä kasvipärisen ravinnon tuottamiseen ja elintarvikkeiden turvallisuuden varmistamiseen.

Konsernirakenne

Konsernin rakenteen muodostavat kaksi toisiaan tukevaa liiketoiminta-aluetta ja uudistumisen varmistava tutkimus ja kehitys.

Visio, strategia, tavoitteet ja arvot s. 4–7
Liiketoiminta-alueet ja tutkimus ja kehitys s. 14–27

Keskeiset tunnusluvut

	2004	2003
Liikevaihto, milj. €	626,9	860,5
Liiketulos, milj. €	202,8	-14,3
Liiketulos ilman kertaluonteisia eriä, milj. €	10,4	1,2
Velkaantumisaste, %	-42,9	127,9
Omavaraisuusaste, %	76,8	32,2
Oma pääoma/osake, €	2,28	1,17
Tulos/osake, €	1,19	-0,16
Tulos/osake ilman kertaluonteisia eriä, €	0,05	-0,09
Markkina-arvo, milj. €	312,0	205,5
Henkilöstö	1 412	2 735

Tilinpäätös s. 48–79

RavintoRaisio

- elintarvikkeita, rehuja ja maltaita Suomen markkinoille ja Itämeren alueelle
- ydinosaamista kasvipäristen raaka-aineiden – viljan, öljykasvien ja perunan – jalostusketjun kokonaishallinta
- liikevaihto 399,6 milj. euroa ja liiketulos ilman kertaluonteisia eriä 5,6 milj. euroa vuonna 2004
- palveluksessa noin 1050 henkilöä

RavintoRaisio s. 16–21

Raisio Life Sciences

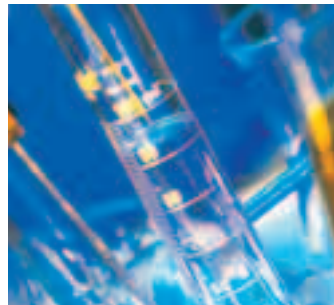
- terveysvaikuttaisia ainesosia ja diagnostiikkaa elintarvikealan yrityksille maailmanlaajuisesti
- päätuote Benecol-ainesosa eli stanoliesteri, joka alentaa haitallista kolesterolia tutkitusti keskimäärin noin 15 %
- liikevaihto 53,3 milj. euroa ja liiketulos ilman kertaluonteisia eriä 3,3 milj. euroa vuonna 2004
- palveluksessa noin 140 henkilöä

Raisio Life Sciences s. 22–25

Tutkimus ja kehitys

- Raision kehittämisen kulmakivenä on kasvava panostus tutkimukseen ja tuotekehitykseen
- tavoitteena tuotteiden jalostusasteen nostaminen sekä uudet tuote- ja teknologiset innovaatiot
- tutkimuskeskukset Raisiossa, Turussa ja Helsingissä sekä Lyonissa Ranskassa ja Roomassa Italiassa
- jatkuvien liiketoimintojen t&k-menot 7,9 milj. euroa eli 1,8 % niiden liikevaihdosta vuonna 2004
- palveluksessa noin 100 henkilöä

Tutkimus ja kehitys s. 26–27

Kurssikehitys

- vaihto-osakkeen kurssi nousi 53,2 % vuoden alusta

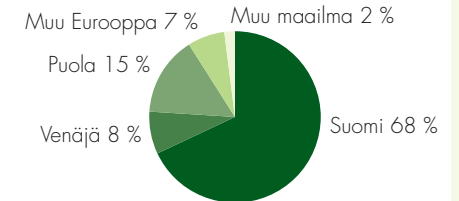

Osakkeet ja omistajat s. 30–37

Raisio maailmalla

- Raision tuotteita myydään noin 30 maassa ja tuotantoa yhtiöllä on 11 paikkakunnalla 6 maassa
- Raision palveluksessa on noin 1 400 henkilöä, joista 68 % työskentelee Suomessa

Henkilöstön maantieteellinen jakauma

Yritysvastuu s. 12–13

Vahvat brändit

Raisiolla on useita vahvoja brändejä:

- kansainvälisesti tunnettu Benecol
- Suomessa Elovena, Keiju ja Sunnuntai
- Venäjällä Nordic, Voimix ja Dolina Skandi
- Puolassa Masmix ja Pyszny Duet

Brändit ja patentit s. 28–29

Visio

Raisio on johtava edelläkävijä kasvipäristen tuotteiden erityisosaajana ja elintarvikkeiden turvallisuuden varmistajana.

Taloudelliset tavoitteet:

- RavintoRaision orgaaninen kasvu Suomessa noin 2 % ja Venäjällä ja Puolassa noin 5 %
- Raisio Life Sciencesin orgaaninen kasvu noin 15–20 %
- liiketoimintoihin sijoitetun pääoman tuotto 12 %

Visio, strategia, tavoitteet ja arvot s. 4–7

Visio, strategia, tavoitteet ja arvot

Raisio Yhtymä teki keväällä 2004 merkittävän strategisen päätöksen myydä konsernin paperikemianteollisuus. Se antaa Raisiolle hyvän pohjan kehittyä elintarvikealan edelläkävijänä ja vakavaraisena, uskottavana pörssiyhtiönä. Jatkossa Raisio keskittyy hyvinvointia tuottavan kasviperäisen ravinnon kehittämiseen ja elintarvikkeiden turvallisuuden varmistamiseen.

Visio

Raisio Yhtymä on johtava edelläkävijä kasviperäisten tuotteiden erityisosaajana ja elintarvikkeiden turvallisuuden varmistajana.

Strategiset painopistealueet ja keskeiset toimenpiteet

ASIAKAS- JA KULUTTAJALÄHTÖISYYS

- seurataan ja ennakoitaan kuluttajatrendejä
- vahvistetaan myyntiä ja markkinointia
- keskitytään avainbrändeihin ja karsitaan elintarvikkeiden tuotekirjoa
- kirkastetaan yritys kuvaa johtavana elintarviketalona
- kehitetään kumppanuuteen perustuvaa asiakaskohtaista erikoisosaamista

Esimerkkejä vuodelta 2004

Markkinoille tuotiin uusia kasviperäisiä, terveellisiä ja helppokäyttöisiä tuotteita mm. Elovena Hetki Pellava & Aprikoosi -puuroaineokset ja Benecol Oliivi -levite. Elintarviketuotemerkejä karsittiin, keskityttiin avaintuotemerkkeihin ja panostettiin Raisio-brändiin. Rehu ja mallas -liiketoiminnassa jatkettiin asiakaskohtaisesti räätälöityjen ratkaisujen ja osaamisen kehittämistä.

TUTKIMUS JA KEHITYS

- panostetaan tuotteiden jalostusasteen nostamiseen ja uusiin tuote- ja teknologisiin innovaatioihin
- hyödynnetään Helsingin ja Turun uusia tutkimuskeskuksia, jotka mahdollistavat verkostoitumisen elintarvike- ja diagnostiikkatutkimuksessa
- nopeutetaan uusien tuotteiden markkinoille tuloa kehittämällä tutkimus- ja kehitysprosesseja.

Esimerkkejä vuodelta 2004

Tutkimuksen ja kehityksen resursseja vahvistettiin uusilla osajilla ja tutkimuskeskuksilla. Lokakuussa tuotiin markkinoille uudella valmistusteknologialla tuotetut perunajalosteet, jotka on tarkoitettu suurtalouksille. Rehuliiketoiminta toi markkinoille termo- eli lämpökäsitellyt rehuseokset, joissa käsittely parantaa huomattavasti raaka-aineiden sulamista eläimen ruuansulatuskanavassa. Kaura- ja soijapohjaisten tuotteiden kehitystä vietiin eteenpäin, ja vuoden 2005 alussa kerrottiin investoinnista kaura- ja soijapohjaisten tuoretuotteiden valmistukseen.

TOIMINNAN JATKUVA TEHOSTAMINEN

- hyödynnetään liiketoimintojen synergioita ja puretaan päällekkäisyydet
- karsitaan tappiolliset toiminnot
- tehostetaan edelleen pääoman käyttöä
- kehitetään ostoja ja logistiikkaa

Esimerkkejä vuodelta 2004

Useita toiminnan tehostamiseen tähtäviä ohjelmia käynnistettiin ja palvelutoimintoja supistettiin vastamaan uuden liiketoimintakokonaisuuden tarpeita. Tutkimus- ja kehitystoiminnot sekä hallinto keskitettiin. Tappiollisia toimintoja karsittiin mm. lopettamalla viljatärkkelysliiketoiminta ja keskittämällä margariini tuotanto Suomeen, Puolaan ja Venäjälle. Käyttöpääoman taso pidettiin matalana.

Liiketoiminta-alueiden strategiat on esitelty sivuilla 18, 20 ja 22.

Konsernirakenne

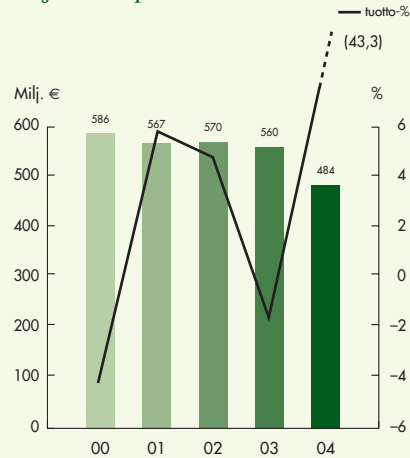
Konsernin rakenteen muodostavat kaksi toisiaan tukevaa liiketoiminta-alueita, RavintoRaisio ja Raisio Life Sciences, sekä uudistumisen varmistava tutkimus ja kehitys. Liiketoiminta-alueita tukevat palvelufunktiot.

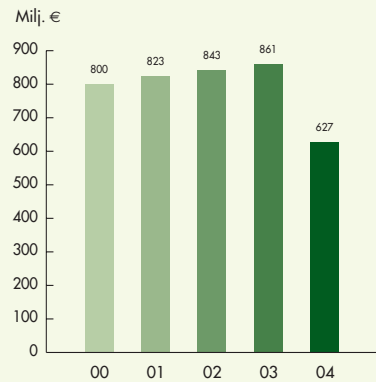
Hyvät lähtökohdat

Vilja-, öljykasvi- ja perunaraaka-aineiden erityisosaaminen	yli 60 vuoden kokemus vilja-, öljykasvi- ja perunaraaka-aineiden jalostamisesta
Raaka-aineiden sopimusviljely ja jäljitettävyyys	noin 2 000 sopimusviljelijää ja yli 100 000 vuosittaista raaka-aineanalyysiä takaavat korkealaatuisen lopputuotteen yhdessä tehokkaan tuotannon kanssa
Hyvä markkina-asema	esimerkiksi hiutaleissa 74 prosentin markkinaosuus Suomessa, Benecol margariinilla 70 prosentin markkinaosuus Puolassa ja Raision kalan-rehuilla 70 prosentin markkinaosuus Luoteis-Venäjällä
Kuluttajien kasvava kiinnostus elintarvikkeiden terveellisyyttä ja turvallisuutta kohtaan	tietotarvetta elintarvikkeiden turvallisuudesta lisäävät mm. erilaiset eläintaudit ja ruokaskandaalit ja terveellisyydestä mm. aikuisiän diabeteksen lisääntyminen, painonhallintaongelmat ja erityisruokavaliot
Aiempaa synergisempi liiketoimintakokonaisuus	liiketoimintojen yhteinen nimittäjä: hyvinvointia tuottava kasviperäinen ravinto, yhteinen tutkimus ja kehitys ja hallinto sekä keskitetyt ostotoiminnot
Vahva tase	omavaraisuusaste oli 76,8 prosenttia ja velkaantumisaste -42,9 prosenttia 31.12.2004

Sijoitettu pääoma keskimäärin ja sijoitetun pääoman tuotto

Liikevaihto

Taloudelliset tavoitteet

Taloudelliset tavoitteet on asetettu kolmen vuoden aikajänteellä. RavintoRaisio tavoittelee Suomessa noin 2 prosentin ja Venäjällä ja Puolassa noin 5 prosentin orgaanista kasvua. Raisio Life Sciencesin orgaanisen kasvun tavoite on 15–20 prosenttia. Liiketoimintoihin sijoitetun pääoman tuotto-tavoite on 12 prosenttia.

Maantieteelliset painopistealueet

- elintarvike-, rehu- ja mallasliiketoiminnoissa Suomi, Ruotsi, Puola, Venäjä ja Baltian maat
- ainesosa- ja elintarvikediagnostiikkaliiketoiminnoissa Eurooppa
- jatkossa RavintoRaisio hakee kasvua myös uusista EU-maista ja ainesosaliketoiminta Euroopan lisäksi Etelä-Amerikasta ja Kaakkois-Aasiasta

Strategiset askeleet

2004–	
Tammikuu	rakennejärjestelyt käynnistyvät
Helmikuu	margariinituotanto Venäjällä alkaa
Maaliskuu	ehdollinen sopimus Raisio Chemicalsin myynnistä allekirjoitetaan
Huhtikuu	avainrekrytointeja tutkimukseen ja kehitykseen
Toukokuu	verkostoituminen jatkuu; HoReCa-alan yhteisyritys, Ateriamestarit, aloittaa toimintansa
Kesäkuu	Raisio Chemicalsin kauppa toteutuu, uusi strategia ja visio vahvistetaan, elintarvikediagnostiikan tutkimuskeskus avataan Turussa
Heinäkuu	Risella-riisituotemerkki myydään
Elokuu	konsernihallinnon tehostamisohjelmat käynnistyvät, viljatärkkelysliiketoiminta lopetetaan
Lokakuu	ravinnon ja ainesosien tutkimuskeskus avataan Helsingissä, Raisio ostaa Camelina Oy:n koko osakekannan, maksetaan ylimääräinen 12 sentin osakekohtainen osinko
Marraskuu	ainesosamarkkinat laajenevat edelleen, mm. Chillessä Benecol-tuotteita markkinoille, stanoliesteritehtaan laajennus käynnistyy Raisiossa
Joulukuu	Ruotsin margariinitehdaskiinteistö myydään
Tammikuu	investointipäätös kasvipäristen tuotetuotteiden valmistamisen aloittamisesta

Yhteinen arvopohja

Raision perustavoitteita ovat kannattavuus, asiakastytyväisyys ja hyvinvointi. Näiden tavoitteiden toteutumista tukevat arvot ovat osaaminen, vastuullisuus ja avoin yhteistyö.

Perustavoitteet ja arvot ohjaavat toimintaamme kaikkien yhteistyökumppaniemme kanssa. Niitä ovat muun muassa asiakkaat, omistajat, oma henkilöstö, viranomaiset ja ympäröivä yhteiskunta.

PERUSTAVOITTEET

Kannattavuus

Kannattavuus on liiketoiminnan perusedellytys ja lähtökohta toiminnan kehittämiselle. Pyrimme kannattavaan kasvuun vision ja strategiamme mukaan.

Asiakastytyväisyys

Asiakkaan tyytyväisyys on toimintamme lähtökohta, ja tavoitteenamme on asiakkaan nykyisten ja tulevien tarpeiden tyydyttäminen. Haluamme olla luotettava ja haluttu yhteistyökumppani.

Hyvinvointi

Haluamme tuottaa hyvinvointia laadukkaiden tuotteidemme ja palvelujemme sekä taloudellisesti menestyvän liiketoiminnan kautta niin asiakkaille, yhteistyökumppaneille, omistajille kuin muille sidosryhmillekin.

ARVOT

Osaaminen

Kehitämme tuotteita ja ratkaisuja asiakkaidemme hyvinvoinnin parantamiseksi. Tämä vaatii oman ammattitaitomme jatkuvaa kehittämistä sekä avoimuutta uusille ajatuksille, työtavoille ja palautteelle.

Vastuullisuus

Tuntemme vastuamme tuotteistamme ja toiminnastamme. Haluamme pitää lupauksemme niin pienissä kuin suurissakin asioissa.

Avoin yhteistyö

Toimimme avoimesti ja teemme yhteistyötä sekä yrityksen ulkopuolella että sisäisesti.

Merkittävien muutosten vuosi 2004

Vuoden 2004 alkaessa Raisio Yhtymän liiketoiminnan monimuotoisuus yhdistettynä heikohkoon taserakenteeseen oli käynnistänyt syvällisen pohdinnan Raision strategisista vaihtoehdoista. Vuoden aikana tehtiin merkittäviä strategisia ja rakenteellisia päätöksiä.

Raisio on parin edellisen vuoden aikana voimakkaasti panostanut paperikemikaaliliiketoimintaansa, mm. ostamalla lateksiliiketoimintaa ja etabloitumalla Kiinan markkinoille. Yhtiön resurssien riittämättömyys kolme vuosikymmentä sitten aloitetun, maailmanlaajuisesti kasvaneen paperikemian liiketoiminnan edelleen kehittämiseen oli käynyt ilmeiseksi. Strategisen pohdinnan lähtökohdaksi valitsimme toiminnan aiempaa selkeämmän keskittymisen ja Raisio Yhtymän kehittämisen edelleen life science -suuntautuneena elintarvike- ja rehualan yrityksenä. Tämä merkitsi luopumista Raisio Chemicalsista. Rakennejärjestelyvaihtoehdoista parhaaksi – niin Raisio Chemicalsin kuin Raisio Yhtymän ja sen osakkeenomistajien kannalta – osoittautui Raisio Chemicalsin myynti yhtenä liiketoimintakokonaisuutena teolliselle ostajalle. Ciba Specialty Chemicalsin kanssa solmittu yrityskauppa teki Raisio Yhtymästä nettovelattoman ja nosti yrityksen markkina-arvoa selvästi.

Liiketoimintarakenne palvelemaan uutta strategiaa

Strategiapäätös keskittyi Raision liiketoiminnan kasviperäisen ravinnon kehittämiseen ja tuottamiseen sekä kuluttajien hyvinvoinnin edistämiseen. Valjastimme myös konsernin rakenteen palvelemaan uutta strategiaa.

Suurin liiketoiminnallinen kokonaisuus, RavintoRaisio, tuottaa elintarvikkeita ja rehuja sekä maltaita. RavintoRaision kotimarkkina-alue käsittää Suomen lisäksi Venäjän, Puolan ja Baltian maat. RavintoRaision toimintaa on tehostettu mm. lopettamalla pitkään tappioita tuottanut viljatärkkelysyksikkö ja irrottautumalla lopullisesti margariinutuotannosta Ruotsissa. Myös tiukka käyttöpääoman hallinta

ja kustannuskuri mahdollistivat tehokkuuden paranemisen. RavintoRaision liiketoiminnallinen tulos parani vuoden aikana runsaat 10 miljoonaa euroa ja liikevoitto kertaeristä puhdistettuna oli 5,6 miljoonaa euroa.

Noin kymmenesosa konsernin liikevaihdosta ja merkittävä osa konsernin tuloksesta tulee Raisio Life Sciences -liiketoiminta-alueesta, joka tuottaa elintarvikkeiden terveysvaikutteisia ainesosia ja elintarvikediagnostiikkaa. Raisio Life Sciencesin liiketoiminta on maailmanlaajuisesta Euroopan näytellessä kuitenkin tärkeintä roolia. Raisio Life Sciencesin yli 50 prosentin vuosikasvu erityisesti ainesosaliiketoiminnan ansiosta oli ilahduttavaa. Tehdyt panostukset alkoivat vähitellen tuottaa tulosta eurooppalaisten kuluttajien kiinnostuttua terveysvaikutteisten elintarvikkeiden tarjoamista mahdollisuuksista. Myös liiketoiminnan tulos parani selvästi, ja liikevoitto kertaeristä puhdistettuna oli 3,3 miljoonaa euroa (-5,4 milj. euroa).

Uutena toiminnallisena kokonaisuutena käynnistimme syksyllä tutkimus- ja kehitysyksikön, joka toimii suoraan toimitusjohtajan alaisuudessa. Yhdistämällä jo aiemmin talossa ollut osaaminen ja panostamalla uusiin huippuosaajiin ja tutkimusalueisiin mahdollistamme tuotevalikoiman uusitumisen ja vahvistamme Raision roolia kasviperäisen ravinnon edelläkävijänä.

Kemian liiketoiminnasta irrottautuminen edellytti myös hallinto- ja palvelufunktioiden virtaviivaistamista. Keskeiset palveluyksiköt – talous, henkilöstö, laki ja viestintä – keskitettiin konsernitason tasoisiksi ja toimintoja supistettiin vastaamaan pienentyneen konsernin tarpeita. Käynnissä olevista kustannussäästöohjelmista huolimatta kasvavat t&k-panostukset sekä suhteellisesti hieman aiempaa korkeammat hallintokustannukset rasittavat jatkossa konsernin tulosta noin 3 miljoonalla eurolla.

Tulevaisuus hyvinvoinnissa

Toiminta-ajatuksemme mukaisesti kehitämme edistyksellisiä ratkaisuja hyvinvointia tuottavaksi ravinnoksi. Raisiolla onkin hyvät eväät kuluttajien hyvinvoinnin edistämiseen. Kasvipohjaiset raaka-aineet, viljat, öljykasvit ja peruna, mahdollistavat ajan hengen mukaisten terveellisten, helppojen ja herkullisten elintarvikkeiden ja niiden ainesosien kehittämisen ja valmistamisen. Näistä raaka-aineista voimme kehittää niin sydänterveyttä, painonhallintaa kuin suoliston hyvinvointia edistäviä lisäarvotuotteita.

Tavoitteenamme on nostaa lisäarvotuotteiden osuus nykyisestä noin neljänneksestä puoleen tuotevalikoimasta. Uusia tuotteita kehitetään niin aamiais- ja välipalapöytään kuin ruuan valmistusta helpottamaan. Siirtyminen enenevässä määrin tuoretuoteisiin edellyttää panostuksia paitsi tuotekehitykseen myös tuotantoteknologiaan ja pakkauksiin.

Omalta osaltaan kuluttajien hyvinvointia edesauttavat laadukkaat ja turvalliset rehut, joilla varmistetaan kotieläintuotannon tasokkuus. Edistyksellinen tuotekehitys, tehokkuus ja jatkuva laadun tarkkailu ovat avainasemassa myös rehuliiketoimintaa edelleen kehitettäessä.

Luottamus ruuan turvallisuuteen on joutunut useissa maissa koetukselle. Raision syvälinen asiantuntemus koko elintarvikeketjusta, raaka-ainehankinnasta tuotantoprosessin kautta kaupan hyllyille, tukee ponnistelujamme elintarvikediagnostiikan kehittämässä. Vuonna 2004 keskityimme diagnostiikkaliiketoiminnan perustan vankistamiseen ja loimme edellytyksiä nopeiden testausmenetelmien kehittämiseksi. Jatkossa tämä hyvät kasvunäkymät omaava liiketoiminta varmistaa osaltaan Raision teollisuusasiakkaiden tuotannon laatua ja sitä kautta kuluttajien nauttiman ruuan turvallisuutta.

Osakkeenomistajille lisäarvoa

Uusien strategisten linjausten myötä myös Raision taloudelliset tavoitteet päivitettiin. Kannattavuustavoitteena säilytettiin 12 prosentin tuotto liiketoimintoihin sijoitetulle pääomalle. ”Ylimääräinen” pääoma käytetään liiketoiminnan kehittämiseen, harkiten valikoituihin, strategiaan sopiviin yritysostoihin ja osakkeenomistajien saaman tuoton kasvattamiseen. Koen nettovelattomuuden tässä vaiheessa positiiviseksi ongelmaksil

Raision lokakuussa maksaman lisäosion, 0,12 euroa osakkeelta, lisäksi hallitus esittää kevään yhtiökokoukselle 0,18 euron lisäosinkoa. Raisio Chemicalsin myyntivoitosta kanavoidaan näin osakkeenomistajille osinkoina 50 miljoonaa euroa.

Osinkopolitiikkamme mukaisesti yhtiökokoukselle esitetään jatkuvien liiketoimintojen tuloksen pohjalta lisäksi 0,03 euron osakekohtaista osinkoa. Myös omien osakkeiden takaisinostovaltuutusta haetaan yhtiökokoukselta.

Vastuullisesti eteenpäin

Raision perustavoitteita – kannattavuutta, asiakastytyväisyyttä ja hyvinvointia – tukevat perusarvomme osaaminen, vastuullisuus ja avoin yhteistyö. Raisiossa on runsaasti huippuammattilaisia, joiden osaamisen jatkuvaan kehittämiseen panostamme. Ilokseni havaitsinkin, että syksyllä teetetyssä työilmapiirimittauksessa osaamisen ja sen kehittämismahdollisuuksien koettiin laajalla rintamalla olevan korkealla tasolla.

Myös vastuullinen toiminta on Raisiolle ja raisiolaisille tunnusomaista. Asiakkaidemme hyvinvointiin ja omistajiemme menestykseen tähtäävä toiminta-ajatuksemme velvoittaa meitä osaltaan vastuulliseen toimintaan niin taloudelliset kuin ympäristö- ja sosiaalisetkin näkökulmat huomioon ottaen.

Kolmas arvomme, avoin yhteistyö, korostaa yhdessä tekemisen tärkeyttä niin yrityksen sisällä kuin eri sidosryhmiemme kanssa. Aiempiä synergisempiä liiketoimintakokonaisuuksia luo tähän erinomaiset mahdollisuudet. Näen, että suomalaisen elintarviketeollisuuden on tiivistettävä yhteistyötään ja verkostoiduttava aiempaa laajemmin pärjätäkseen yhä kiristyvässä kilpailussa.

Työmme Raision uudistamiseksi on käynnistynyt. Uskon, että pystymme jatkossa tuottamaan hyvinvointia niin asiakkaillemme, osakkeenomistajillemme, henkilöstölle kuin muillekin sidosryhmillemme. Kiitän Raision koko henkilöstöä hyvästä työpanoksesta muutosten vuonna 2004.

Rabbe Klemets

Tase- ja tulosanalyysi

Raision rahoitusasema parani merkittävästi rakennejärjestelyn jälkeen. Myös jatkuvien liiketoimintojen tuloskehitys oli myönteistä. Jatkuvilla liiketoiminnoilla tarkoitetaan RavintoRaisio- ja Raisio Life Sciences-liiketoiminta-alueita.

Nettovelaton Raisio

Raisio Chemicalsin myynti vahvisti Raision tasetta merkittävästi. Raision omavaraisuusaste vuoden 2004 lopussa oli 76,8 prosenttia, kun se edellisen vuoden päättyessä oli painunut 32,2 prosenttiin. Velkaantumisaste oli -42,9 prosenttia (127,9 %), eli kääntäen ilmaistuna Raisiolla oli korollisina nettosijoituksina määrä, joka vastaa 42,9 prosenttia oman pääoman ja vähemmistöosuuden määrästä.

Raision kassavarat, 214 miljoonaa euroa, on sijoitettu Suomessa toimivien pankkien ja suomalaisten yritysten alle vuoden pituisiin euromääräisiin korkosijoituksiin. Hallitus on vahvistanut konsernin sijoituspolitiikan, jonka mukaan sijoitusten hajauttaminen myös yli 12 kuukauden mittaisiin korkosijoituksiin ja -rahastoihin on tietyihin rajoihin asti mahdollista.

Raisio Chemicalsin kaupan myötä Chemicals-konsernin velat siirtyivät ostajalle. Kaupan toteuduttua konsernin syndikoitu luotto maksettiin takaisin ja luottolimiittisopimus purettiin kesäkuussa. Korolliset velat olivat 46 miljoonaa euroa 31.12.2004 (312 milj. euroa). Luotoista 24 miljoonaa euroa on pitkäaikaisia eli yli vuoden mittaisia.

Vakavarainen Raisio

Raisio Chemicalsin divestointi 2.6.2004

Kauppahinta 475 milj. €

Myyntivoitto 223 milj. €

	31.12.2004	31.12.2003
Omavaraisuusaste, %	76,8	32,2
Velkaantumisaste, %	-42,9	127,9
Korolliset velat, milj.€	46,0	312,5
Oma pääoma/osake, €	2,28	1,17

Rahoitusriskit pienenevät

Rahoitusaseman muuttuminen vaikutti merkittävästi tunnuslukujen lisäksi myös rahoitusriskiasemaan. Yhden prosenttiyksikön yhtäaikainen koronnousu kaikissa konsernin käyttämissä valuutoissa ja maturiteeteissa parantaisi konsernin rahoitustulosta noin 1,7 miljoonaa euroa koronnousua seuraavan vuoden aikana.

Kansainvälisen liiketoiminnan osuuden pienennyttyä myös valuutarisikin hallinta helpottui. Hallinnoitavien valuuttaparien määrä putosi 40 prosenttia ja riskiposition koko ennen suojaustoimia 30 prosenttia. Raisio suojaa rahoituserät, kaupalliset tase-erät ja jossain määrin kaupallisia taseen ulkopuolisia eriä hallituksen määrittelemissä rajoissa. Merkittävimmät valuuttapositiot Raisiolla on dollarissa, ruplassa ja Ruotsin kruunussa.

Toiminnan painopiste Euroopassa

Jatkuvien liiketoimintojen liikevaihto oli edellisen vuoden tasolla, 443,2 miljoonaa euroa (438,2 milj. euroa). Life Sciencesin liikevaihto kasvoi noin 57 prosenttia 53,3 miljoonaan euroon, mutta RavintoRaision liikevaihto pieneni noin 4 prosenttia 399,6 miljoonaan euroon.

Raision jatkuvien liiketoimintojen liikevaihdosta runsas kolmannes tulee Suomen ulkopuolelta. Liikevaihdosta Puolan osuus on 8 prosenttia, Venäjän 7 prosenttia, muun Euroopan 20 prosenttia ja muiden maiden 1 prosentti. Jatkossa merkittävintä kasvua odotetaan RavintoRaision liiketoiminnoissa Puolan ja Venäjän markkinoilta ja Raisio Life Sciencesissä Euroopasta, Etelä-Amerikasta ja Kaakkois-Aasiasta.

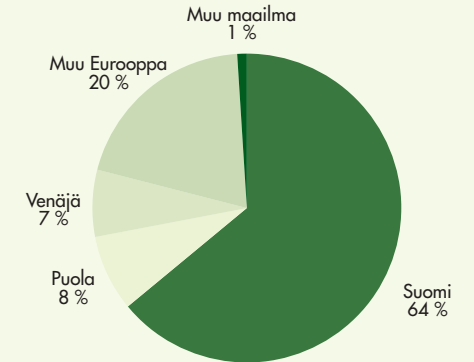
Liikevaihdon kasvu on vielä vuonna 2005 vahvasti Life Sciences-liiketoimintojen varassa. Viljatärkkelystuotannon lopettaminen ja myyntihintoihin heijastuvien raaka-ainehintojen halpeneminen supistavat RavintoRaision liikevaihtoa Suomessa. Sen sijaan Puolan ja Venäjän markkinoilta odotetaan kasvua. Tuotekehityksen myötä myös joitakin uusia elintarviketuotteita voidaan odottaa Suomen markkinoille jo vuoden 2005 aikana, mutta laajempi tuotevalikoiman uudistaminen ajoittuu vuoteen 2006.

Tavoitteena tuloksen jatkuva parantaminen

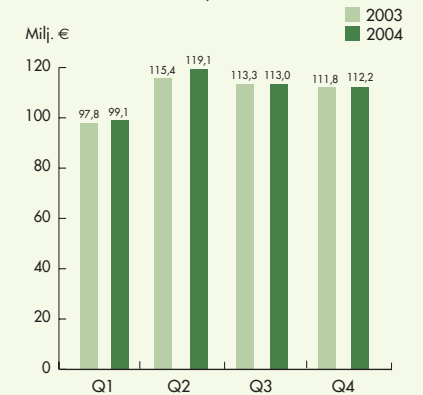
Vuoden 2004 jatkuvan liiketoiminnan tulos kehittyi myönteisesti. Raisio Chemicalsin tulos ja kertaluonteiset erät puhdistettuna Raision liiketulos nousi 6,8 miljoonaa euroa voitolliseksi (-9,3 milj. euroa). Jatkuvien liiketoimintojen tulos parani jokaisella vuosineljänneksellä edellisen vuoden vastaavaan nähden. Samansuuntainen tavoite säilyi myös vuonna 2005.

Kertaeristä puhdistettu liiketulos suhteessa liikevaihtoon oli 1,5 prosenttia. Pidemmälle jalostettujen tuotteiden, uusien markkina-alueiden tuoman kasvun ja kireän kustannuskurin myötä liikevoittotason arvioidaan nousevan. Lisäpanostukset tutkimukseen ja tuotekehitykseen rasittavat konsernin tulosta noin 3 miljoonaa euroa. Pidemmän aikavälin tavoitteeksi on asetettu 12 prosentin tuotto liiketoimintoihin sijoitetulle pääomalle, joka johtaa noin 6 prosentin liikevoittomarginaaliin.

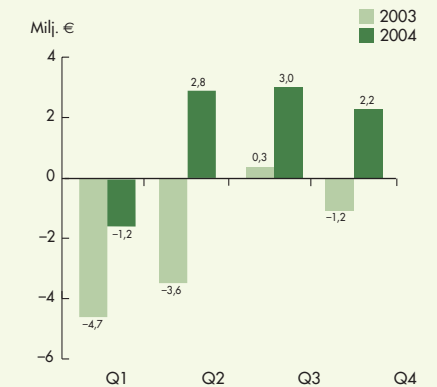
Jatkuvien liiketoimintojen liikevaihdon jakauma

Jatkuvien liiketoimintojen liikevaihdon kehitys

Jatkuvien liiketoimintojen liiketuloksen kehitys (ilman kertaluonteisia eriä)

Yritysvastuu

Vastuullisuus on yksi Raisio Yhtymän arvoista. Raisio Yhtymä ottaa toiminnassaan huomioon niin ympäröivän yhteiskunnan kuin toiminnasta mahdollisesti aiheutuvat ympäristövaikutukset. Kemianliiketoiminnan myynnin ja Raisio Yhtymän uuden strategian myötä yritysvastuuraportointia kehitetään nyt elintarvikealan edelläkävijäyrityksen lähtökohdista.

Erillisessä yritysvastuuraportissa tarkastellaan laajasti Raision liiketoiminnan ympäristövaikutuksia sekä yhtiön merkitystä eri sidosryhmilleen.

Katso www.raisiogroup.com/
Tietoa konsernista/Yritysvastuu

Taloudellinen vastuu

Raisio Yhtymä tuottaa taloudellista hyvinvointia useille sidosryhmille. Merkittäviä taloudellisen hyödyn saajia ovat mm. tavarant- ja palvelujen toimittajat, henkilöstö ja osakkeenomistajat.

Raisio Yhtymän liiketoiminnan jatkuva parantaminen, tehokkuus ja uusiutuminen mahdollistavat kannattavan kasvun. Raision taloudellinen menestys luokin lähtökohdat vastuulliselle toiminnalle.

Ympäristövastuu

Ympäristöasioiden raportoinnissa Raisiolle luonnollinen valinta oli siirtyä noudattamaan kesäkuussa 2004 julkaistua elintarviketalouden ympäristövastuun raportointimallia.

Ympäristövastuu tarkoittaa Raisio Yhtymälle tehokasta ja säästäväistä luonnonvarojen käyttöä, vesien, ilman ja maaperän suojelua sekä vastuuta koko tuotteen elinkaaren aikaisista ympäristövaikutuksista.

Raisio Yhtymä on määritellyt konsernitason ympäristö-, terveys- ja turvallisuuspolitiikan sekä päämäärät. Liiketoiminnot asettavat osana johtamisjärjestelmiään omat ympäristö- ja turvallisuustavoitteensa ja seuraavat niiden toteutumista. Osana Raision johtamisjärjestelmää lähes kaikilla liiketoiminnoilla on sertifioidut laadunhallintajärjestelmät ISO 9001 ja ympäristöjärjestelmät ISO 14001. Margariinitehtaat Raisiossa ja Puolassa ovat ottaneet tuoteturvallisuuden kehittämisessä käyttöön kansainvälisen BRC Food -standardin. Kansainvälisten elintarviketurvallisuusstandardien laajempaa käyttöönottoa suunnittelee myös muissa tuotantolaitoksissa.

Uusiutuvia raaka-ainelähteitä käyttävän Raision ympäristölle aiheuttama kuormitus on tuotannon suureen volyymiin nähden vähäistä. Peltoperäinen raaka-aine käytetään lähes poikkeuksetta hyödyksi kokonaan, ja syntyvät jätevirrat ovat huomattavan pieniä. Prosessit sekä ympäristötekniikka valitaan parhaan käytettävissä olevan tekniikan (BAT) periaatteen mukaisesti.

Tärkeimpien raaka-aineiden, viljan ja öljykasvien, hankinnassa merkittävimmät ympäristövaikutukset liittyvät viljelypanosten käyttöön alkutuotannossa sekä kuljetuksiin. Ulkopuolisten raaka-aine- ja palvelutoimittajien arviointiin sekä raaka-aineiden ja tuotteiden jäljitettävyyteen on kiinnitetty entistä enemmän huomiota. Laatujuvä-järjestelmä huomioi myös ympäristönäkökohdat osana hankintatoimintaa ja laadunohjausta.

Tärkeimmät ekotehokkuusindikaattorit ovat energiankulutus ja jätteen muodostuminen.

YMPÄRISTÖ-, TERVEYS- JA TURVALLISUUSPÄÄMÄÄRÄT

- turvallisten, terveellisten ja ympäristöystävällisten tuotteiden kehittäminen sekä valmistaminen luonnonvaroja säästäen
- toimintaan liittyvien riskien, onnettomuusvaarojen ja niistä mahdollisesti aiheutuvien seurausten ehkäisy
- päästöjen ja jätteiden määrän sekä haitallisuuden vähentäminen ja jätteiden hyötykäytön lisääminen
- turvallisuus-, terveys- ja ympäristöasioihin liittyvän avoimen keskustelun ja vuorovaikutuksen edistäminen asiakkaiden, koko hankintaketjun, viranomaisten, sidosryhmien ja henkilöstön välillä

Sosiaalinen vastuu

Raisio Yhtymän sosiaalinen vastuullisuus perustuu hallituksen hyväksymiin eettisiin periaatteisiin. Raisio panostaa erityisesti henkilöstön hyvinvointiin ja osaamisen kehittämiseen, työympäristön turvallisuuteen sekä toimivaan yhteistyöverkostoon lähiyhteisöissä ja yhteiskunnassa laajemminkin.

OSAAMISTA JA AMMATTITAITOA

Vuosi 2004 oli henkilöstön kannalta muutosten vuosi. Raisio Chemicalsin myynnin myötä siirtyi kesäkuun alusta 1 176 henkilöä Ciba Specialty Chemicalsin palvelukseen. Tämä muutti myös konsernin henkilöstön maantieteellistä jakaamaa merkittävästi.

Eettiset periaatteet

Raisio Yhtymä noudattaa yritysvastuun periaatteita, joihin kuuluvat sosiaaliset, ympäristöön liittyvät ja taloudelliset ulottuvuudet. Yhtymän perustavoitteet ovat kannattavuus, asiakastytyväisyys ja hyvinvointi sekä keskeiset arvot osaaminen, vastuullisuus ja avoin yhteistyö.

Arvojen mukainen toiminta mahdollistaa Raisio Yhtymän sitoutumisen hyvään yrityskansalaisuuteen eri puolilla maailmaa toimiessaan. Raisio noudattaa paikallista ja kansainvälistä lainsäädäntöä ja määräyksiä sekä yleisesti hyväksytyjä toimintamalleja.

Eettisten periaatteiden, perustavoitteiden ja arvojen lisäksi Raisio Yhtymän hallitus on hyväksynyt ympäristö-, terveys- ja turvallisuuspolitiikan. Nämä tärkeät toimintaa ohjaavat periaatteet kommunikoidaan kattavasti koko henkilöstölle ja niiden noudattamisesta vastaavat kaikki Raision palveluksessa olevat henkilöt.

Tavarantoimittajia valitessaan Raisio Yhtymä pyrkii löytämään yhteistyökumppaneita, jotka noudattavat toiminnassaan vastaavia eettisiä periaatteita. Myös raaka-aineiden jäljitettävyyden on Raisiolle tärkeää.

IHMISOIKEUDET JA TASA-ARVO

Raisio Yhtymä kunnioittaa YK:n ihmisoikeuksien julistusta ja Kansainvälisen Työjärjestön (ILO) määräyksen mukaisia työntekijöiden perusoikeuksia. Oikeudet kattavat yhdistymisvapauden, järjestäytymisoikeuden ja oikeuden olla järjestäytymättä, oikeuden järjestäytyneisiin työehtosopimusneuvotteluihin, pakkotyön kiellon, lapsityövoiman käytön kiellon sekä työntekijöiden tasa-arvoiset mahdollisuudet ja kohtelun.

Koko henkilökunta on oikeutettu turvalliseen työympäristöön. Henkisesti tai fyysisesti pakottavaa, uhkaavaa, loukkaavaa tai hyväksikäyttävää käytöstä ei sallita.

Henkilöstön monipuolisuus nähdään Raisio Yhtymässä vahvuutena. Työntekijät valitaan tehtäviinsä henkilökohtaisten ominaisuuksien ja taitojen perusteella. Jatkuva oppiminen ja itsensä kehittäminen mahdollistetaan sisäisen ja ulkoisen

Henkilöstön määrä 31.12.2004 oli 1 412 (2 735), joista ulkomailla työskenteli 32 prosenttia (45 %). Raisio Yhtymällä on henkilöstöä 13 maassa.

Ammattitaitoinen, osaava, motivoitunut ja tavoitteisiin sitoutunut henkilöstö on keskeinen edellytys Raisio Yhtymän vision ja strategian tavoitteiden toteutumiselle. Rekrytointien kautta vahvistettiin vuonna 2004 erityisesti tutkimuksen ja kehityksen ja uusien teknologioiden osaamista.

Henkilöstöasioissa painopistealueita ovat mm. johtamisen, erikoisosaamisen, työhyvinvoinnin ja yhteistyön kehittäminen.

koulutuksen ja työssä oppimisen kautta. Syrjintä esimerkiksi rodun, sukupuolen, sukupuolisen suuntautuneisuuden, uskonnon tai poliittisen mielipiteen perusteella on kiellettyä. Tavoitteemme on, että Raisio Yhtymän tasa-arvo- ja hyvinvointisuunnitelmat kattavat koko Raisio Yhtymän henkilöstön.

LIIKETOIMINNAN EETTISYYS

Raisio Yhtymän johdon ja henkilöstön tulee toimia yrityksen parhaaksi. Eturistiriitoja henkilökohtaisen ja yhtiön toiminnan välillä on vältettävä.

Raisio Yhtymän johto tai työntekijät eivät saa maksaa, antaa tai ottaa vastaan tavanomaisen vieraanvaraisuuden ylittäviä lahjoja liikekumppaneiltaan tai muilta yhtiön sidosryhmiltä.

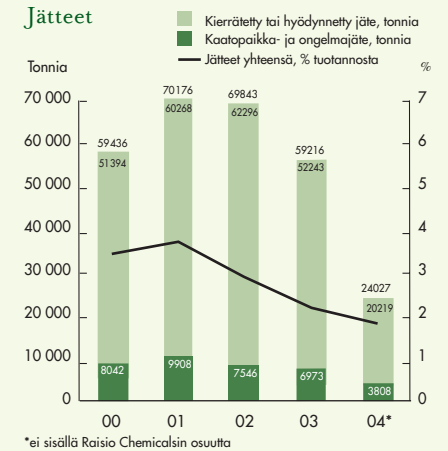
Raisio Yhtymä arvostaa aineettoman pääoman luomista ja suojelemista. Työsuhdekeksinnöt ja aloitetoiminta ovat Raisiolle tärkeitä. Innovatiivisuuteen kannustetaan ja siitä palkitaan systemaattisesti. Raision työntekijät suojelevat yrityksen omaa aineetonta pääomaa ja kunnioittavat myös muiden yritysten hallussa olevaa aineetonta pääomaa.

Raisio Yhtymän suoriutumisesta ja taloudellisesta tilanteesta kerrotaan samanaikaisesti, rehellisesti ja avoimesti kaikille sidosryhmille Helsingin Pörssissä noteeratun yhtiön velvoitteita noudattaen. Tytäryhtiöt eri puolilla maailmaa noudattavat lisäksi omassa raportoinnissaan paikallisia ohjeita ja määräyksiä.

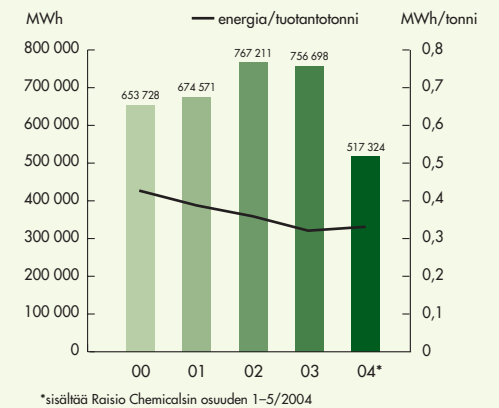
YHTEISÖLLISYYS

Raisio Yhtymä tekee paikallista ja konsernitasaista yhteistyötä eri toimijoiden kuten tiedeyhteisöjen, koululaitoksen, korkeakoulujen, liikunta- ja kulttuuritarjoajien sekä terveydenhuollon kanssa. Raisio Yhtymän Tutkimussäätiö tukee tieteellistä tutkimustyötä vuosittaisen apurahojen muodossa.

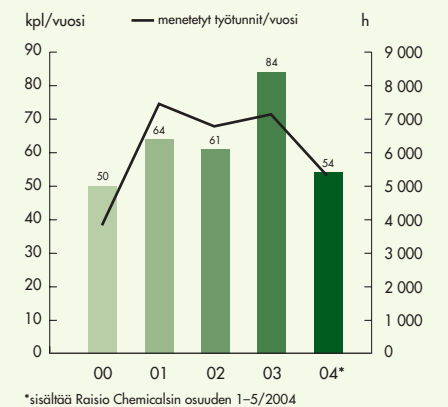
Jatkuva vuorovaikutus viranomaisten ja kansalaisjärjestöjen kanssa mahdollistaa osaltaan hyvät yhteydet ympäröivään yhteiskuntaan. Eri sidosryhmien kuuleminen ja tarpeiden huomioon ottaminen on kaikille raisiolaisille tärkeää. Raisio Yhtymä kannustaa yksikötään ja henkilöstöään osallistumaan aktiivisesti paikallisen yhteisön hyväksi tapahtuvaan toimintaan.

Energian kulutus

Tapaturmat

Vuosina 2000-2002 raportoitu vähintään 3 päivän poissaoloa johtaneet tapaturmat ja vuosina 2003-2004 kaikki tapaturmat.

Liiketoiminta- alueet

Raisio Yhtymän muodostavat kaksi toisiaan tukevaa liiketoiminta-alueetta, RavintoRaisio ja Raisio Life Sciences, sekä uudistumisen varmistava tutkimus ja kehitys.

RavintoRaisio

RavintoRaisio tuottaa maukkaita ja terveellisiä elintarvikkeita kuluttajille, suurtalouksille ja elintarviketeollisuudelle, tehokkaita rehuja tuotantoeläimille sekä korkealaatuisia maltaita panimoille. RavintoRaision kotimarkkina-alue on Itämeren ympäristö ja päämarkkina-alue Suomi. Vuonna 2004 tehdyt tehostamistoimenpiteet paransivat kannattavuutta selvästi.

Visio ja taloudelliset tavoitteet

Elintarvikeliiketoiminta on kuluttajalähtöinen, kannattavasti kasvava parhaiden ruokaelämysten tuottaja ja haluttu yhteistyökumppani valituilla tuote- ja markkina-alueilla.

Rehuliiketoiminta kasvaa rehualan tehokkaimmaksi ja arvostetuimmaksi osajaksi Suomessa ja merkittäväksi rehualan vaikuttajaksi Venäjän markkinoilla. Raisio Malt on alansa edelläkävijä Euroopassa puhtauden ja jäljitettävyyden suhteen.

Taloudelliset tavoitteet on asetettu kolmen vuoden aikajänteelle. Liikevaihdon vuotuisena kasvutavoitteena Suomessa on 1–2 prosenttia ja Venäjällä ja Puolassa 5 prosenttia. Kannattavuustavoitteena on 12 prosentin tuotto sijoitetulle pääomalle, mikä merkitsee noin 5 prosentin liikevoittotasoa.

Maantieteelliset painopistealueet

Elintarvikeliiketoiminnan maantieteelliset painopistealueet ovat Suomi, Puola, Ruotsi ja Venäjä sekä Baltian maat. Rehu- ja mallasliiketoiminnassa keskitytään Suomen, Venäjän ja Baltian maiden markkinoille. Jatkossa RavintoRaisio hakee kasvua myös uusista EU-maista.

Tuloskehitys vuonna 2004

RavintoRaision liikevaihto pieneni noin 4 prosenttia ja oli 399,6 miljoonaa euroa. Merkittävimmin liikevaihtoa pienensivät viljatärkkelysliiketoiminnan lopettaminen ja raaka-aineiden halpeneminen eräissä tuoteryhmissä, mikä heijastui myyntihintoihin Suomessa. Puolan ja Venäjän liikevaihdot kasvoivat.

Liiketulos ilman kertaeriä, 5,6 miljoonaa euroa, oli selvästi vertailuvuotta parempi. Kannattavuutta paransivat monet vuoden aikana tehdyt tehostamistoimenpiteet.

Keskeiset tunnusluvut

	2004	2003
Liikevaihto, milj. €	399,6	417,9
Liiketulos*, milj. €	5,6	-4,8
Sijoitettu pääoma, milj. €	161,8	195,9
Sijoitetun pääoman tuotto*, %	2,3	-1,9
Henkilöstö	1 050	1 312
* ilman kertaluonteisia eriä		

Näkymät

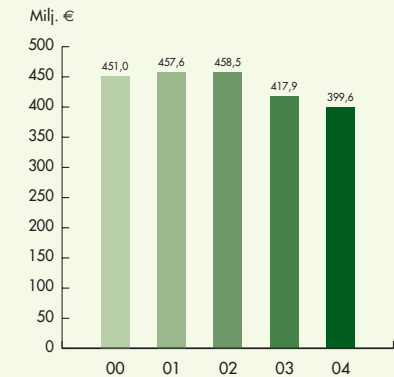
Laajentunut Euroopan Unioni on RavintoRaisiolle mahdollisuus ja uhka. Lähialueiden avautuminen voi lisätä elintarvikkeiden ja rehujen tuontia, mutta toisaalta se tarjoaa paremmat toimintamahdollisuudet uusilla markkinoilla.

EU:n yhteiseen maatalouspolitiikkaan kohdistuvat muutokset lisäävät kasvinviljelijöiden ja kotieläintuottajien epävarmuutta tulevaisuuden tulonmuodostuksesta, mikä heijastuu mm. investointipäätöksiin ja tilojen sukupolvenvaihdoksiin. Kuluttajien luottamus suomalaiseen ruokaan ja koko elintarviketieteen luo kuitenkin vahvan pohjan suomalaisen elintarvike-, rehu- sekä mallasteollisuuden menestymiselle.

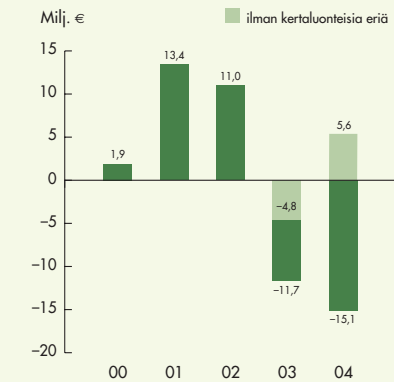
Raision elintarvikeliiketoiminta investoi tärkeimpien elintarviketuotemerkkien kehittämiseen ja uusien terveellisten, helppokäyttöisten ja kasviperäisten tuotteiden kehittämiseen ja markkinoille tuontiin. Rehuliiketoiminta panostaa täydennysrehujen korkeaan laatuun kotimarkkinoilla ja hakee kasvua lähialueilta. Mallasliiketoiminta panostaa maltaan korkeaan laatuun ja pitkäaikaisiin kumppanuuksiin kilpaillakseen varsinkin lähialueiden markkinoilla lisääntyneen paikallisen tuotannon kanssa.

RAVINTORAISIO					
Elintarvike			Rehu ja mallas		
Liikevaihto 218,4 milj. € eli 53 % RavintoRaision liikevaihdosta (väh. kauppa 68 %, HoReCa-sektori 11 % ja leipomot/teollisuus 21 %)			Liikevaihto 189,9 milj. € eli 47 % RavintoRaision liikevaihdosta		
	Myllytuotteet Liikevaihto 72,2 milj. €	Margariinit Liikevaihto 120,6 milj. €	Perunajalosteet Liikevaihto 21,0 milj. €	Rehut Liikevaihto 165,2 milj. €	Maltaat 24,7 milj. €
Tuotteet	hiutaleet, jauhot ja pastat	margariinit, tuorejuustot ja ruokaöljyt	pakasteperunat, kuivaperunajalosteet, valmisruokakomponentit ja annosperunajalosteet	naudan-, sian- ja siipikarjanrehut, turkisrehut, kalanrehut	panimomaltaat
Tunnetuimmat tuotemerkit	Suomessa: Elovena, Sunnuntai, Anni Helena, Torino ja Nalle Venäjällä: Nordic	Suomessa: Benecol, Keiju, Kultasula ja Sunnuntai Ruotsissa: Carlshamn Mejeri Puolassa: Masmix, Finea ja Pyszny Duet Venäjällä: Voimix ja Dolina Skandi	vähittäiskaupassa Kokin Parhaat suurtalouksissa Mestari	maatilarehuissa Herkku, Maituri ja Melli kalanrehuissa Royal ja Nutra	Raisio Malt
Markkinaosuus	Vähittäiskauppatuotteet Suomessa *hiutaleet 74 % *jauhot 44 % *pastat 20 % Vähittäiskauppatuotteet Venäjällä *hiutaleet 6 % HoReCa-sektori Suomessa 40 % Leipomo/teollisuus Suomessa 60 %	Vähittäiskauppatuotteet *Suomessa 37 % *Ruotsissa 15 % *Puolassa 7,5 % *Venäjällä tietyillä alueilla 6–10 % HoReCa-sektori Suomessa 50 % Leipomo/teollisuus Suomessa 50 %	Vähittäiskauppatuotteet *Suomessa 18 % HoReCa-sektori Suomessa 35 % Leipomo/teollisuus Suomessa 40 %	Suomessa *maatilarehut 37 % *kalanrehut yli 50 %	Suomessa 46 %
Tuotantolaitokset	Raisiossa (jauhot, pastat) ja Nokialla (jauhot, hiutaleet)	Suomessa, Puolassa ja Venäjällä	Vihannissa	rehutehtaat Raisiossa, Anjalankoskella, Oulussa ja Uusikaarlepyyssä kasviöljytehdas Raisiossa	Raisiossa
Tutkimus ja kehitys	Raisio ja Helsinki			Raisio	

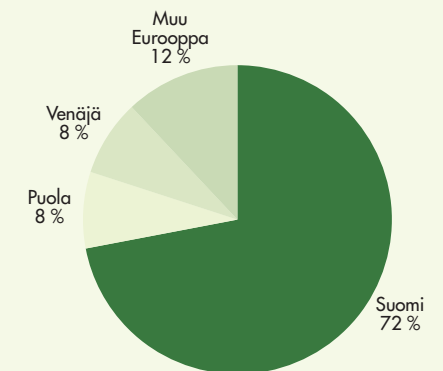
Liikevaihto

Liiketulos

Liikevaihdon maantieteellinen jakauma

Vuosi 2004

- Margariinituotanto keskitettiin Suomen, Puolan ja Venäjän tuotantolaitoksiin.
- Margariinitehdas Istrassa, lähellä Moskovaa, aloitti toimintansa alkuvuonna.
- Raision ja Lännen Tehtaiden suurkeittiömyyntiorganisaatiot yhdistyivät tasaomisteiseksi Ateriamestarit Oy:ksi.
- Raisio osti aiemmin omistamansa noin 20 prosentin lisäksi loput Camelina Oy:n osakekannasta kehittääkseen edelleen Camelina-kasvista saatavan Omega-3 -rasvahapon tuotteistamista ja markkinointia.
- Risella-tuotemerkki myytiin espanjalaiselle Ebro Pulevalle.
- Sydänystävä Pellavainen Monivilja hiutale-leseseos voitti vähittäiskaupan viljatuotesarjan ja Beneviva Omega-3 -margariini valittiin finalistien joukkoon Elintarviketeollisuusliiton järjestämässä Vuoden Tähtituote 2004 -kilpailussa.
- Keiju Vanilja voitti tuorejuustosarjan suomalaisessa juustojen laatukilpailussa ja Keiju Kevyt Tomaatti-oliivi oli saman sarjan kakkonen.

Elintarvikkeet

Elintarvikeliiketoiminta jalostaa ja markkinoi erityisosaamisellaan asiakkaiden tarpeiden mukaisia maukkaita, terveellisiä, turvallisia ja helpokäyttöisiä kasvipohjaisia tuotteita taloudellisesti kannattavasti.

Strategiset painopistealueet ja keskeiset toimenpiteet

KANNATTAVA KASVU

Raisio pyrkii vahvistamaan markkina-asemiaan maantieteellisillä painopistealueilla Suomessa, Venäjällä, Baltiassa sekä Puolassa ja sen lähialueilla. Kasvua haetaan myös uusista kasvipohjaisista korkeamman jalostusasteen tuotteista, joita kehitetään ja tuodaan markkinoille hyödyntäen uusia tuotanto- ja pakkausteknologioita. Toimintaa virtaviivaistetaan keskittymällä avainbrändeihin ja kehittämällä Raisio yhdeksi johtavista ruokabrändeistä Suomessa. Verkottumista muiden elintarvikealan yritysten kanssa (mm. Cerealia Foods) jatketaan ja myös HoReCa-konseptiin panostetaan Suomessa (Ateriamestarit Oy).

KULUTTAJALÄHTÖISYYS JA EDELLÄKÄVIJYYS

Ruokailu- ja ostotottumusten järjestelmälliseen ennakkointiin panostetaan ja uusia kuluttajatrendejä hyödynnetään. Uusien tuotteiden markkinoille tuloa nopeutetaan ja tuoteiston elinkaariajattelua kehitetään.

PARHAIDEN RUOKAELÄMYSTEN TUOTTAJA

Korkealaatuiset ja jäljitettävät raaka-aineet hankitaan pääasiassa sopimusviljelyn kautta. Tuotekehitykseen panostetaan ja hyödynnetään Raision rasva-, vilja- ja perunaosaaminen sekä tehokkaat tuotantoprosessit maukkaiden ja terveellisten tuotteiden kaupallistamiseksi.

Hyvät lähtökohdat

- tunnetut tuotemerkit ja vahva markkina-asema päätuotteissa erityisesti Suomessa
- pitkäjänteinen sopimustuotanto sekä viljelijäyhteistyö
- terveelliset ja laadukkaat tuotteet
- vahvistetut tuotekehitysresurssit ja merkittävä kasvirasva-, peruna- ja viljaosaaminen
- tuotannollinen läsnäolo Puolassa ja Venäjällä
- tuotannollinen verkostoituminen ja toimivat sidosryhmäyhteydet
- monipuolinen asiakasrakenne

Toimintaympäristö

RAISION TUOTTEIDEN VÄHITTÄISKAUPPAMARKKINAT SUOMESSA
Hiutalemarkkinoiden arvo, 21 miljoonaa euroa, on kasvanut noin 3 prosenttia. Raision markkinaosuus on kasvanut hieman ja on noin 74 prosenttia. Jauhomarkkinoiden arvo on pienentynyt 2 prosenttia ja on noin 26 miljoonaa euroa. Raision markkinaosuus, 44 prosenttia, on pysynyt edellisvuoden tasolla. Pastamarkkinoiden arvo on pienentynyt 3 prosenttia ja on 24 miljoonaa euroa. Raision markkinaosuus, 20 prosenttia, on laskenut hieman.

Margariinimarkkinoiden arvo on laskenut hieman ja on 89 miljoonaa euroa. Raision markkinaosuus, 37 prosenttia, on pysynyt edellisvuoden tasolla. Pakasteperunamarkkinoiden arvo on kasvanut noin 3 prosenttia ja on 31 miljoonaa euroa. Raision markkinaosuus, 18 prosenttia, on laskenut hieman.

Päivittäin käytettävien elintarvikkeiden hinnat laskivat vuonna 2004 noin 10 prosenttia. Kaikki kauppaketjut toivat markkinoille useita uusia private label -tuotteita, ja niiden markkinaosuus nousi monissa Raision edustamissa tuoteryhmissä. Korkeimmillaan private label -tuotteiden osuus on pakasteperunoissa, yli 40 prosenttia.

Samalla private label -tuotteiden hinnat teollisuuden omiin tuotemerkkeihin verrattuna kasvoivat. RavintoRaisio valmistaa useita kaupan omia merkkejä; noin 10 prosenttia Raision Suomessa valmistamasta tuotevaliymista on private label -tuotteita. Osuus vaihtelee voimakkaasti eri tuoteryhmien välillä.

Raision perinteisten kilpailijoiden lisäksi uudet keskieurooppalaiset valmistajat ovat vahvistaneet tarjontaansa Suomeen. Perinteisten kilpailijoiden suhteen Raisio on pystynyt säilyttämään asemansa ennallaan.

RAISION TUOTTEIDEN HORECA- JA TEOLLISUUSMARKKINAT SUOMESSA

HoReCa-, elintarviketeollisuus- ja leipomomarkkinoiden arvo Raision edustamissa tuoteryhmissä on lähes 200 miljoonaa euroa. Markkinat ovat pysyneet edellisvuoden tasolla.

Raision markkinaosuus HoReCa-markkinoista on keskimäärin yli 40 prosenttia ja teollisuus- ja leipomomarkkinoista noin 50 prosenttia. Markkina-asetat ovat säilyneet lähes ennallaan.

Markkinanäkymät Suomessa

Kilpailua Suomen vähittäiskaupparektorilla kiristävät mm. private label tuotteiden osuuden kasvun jatkuminen, ulkomaisten päivittäistavaraketjujen tulo Suomen markkinoille sekä lisääntynyt kaupparyhmittymien kansainvälinen ostopöytä. EU:n laajeneminen on merkinnyt suomalaisen vähittäiskaupan tavaraostojen siirtymistä myös uusiin jäsenmaihin.

Toisaalta kuluttajien lisääntynyt kiinnostus ravintoon, sen alkuperään ja terveellisiin elintapoihin sekä väestön ikääntyminen muodostavat hyvän perustan Raision tuotevalikoimaan kuuluvien laadukkaiden, terveellisten ja terveysvaikutteisten tuotteiden kehittämiselle. Myös helppokäyttöisten tuotteiden kysyntä on kasvussa.

HoReCa-sektorilla suurtalouksien määrä on laskussa, mutta syötyjen annosten määrä nousee, sillä ruokailu kodin ulkopuolella lisääntyy. Kilpailua kiristävät hankintojen voimakas keskittäminen, private label -tuotteiden määrän kasvu ja lisääntynyt tuonti.

Elintarviketeollisuus- ja leipomomarkkinoilla kilpailua kiristää lisääntynyt kansainvälinen tarjonta. Raision vastaukset kilpailuun ovat asiakaskohtaisesti räätälöidyt tuotteet, kustannustehokas pellolta pöytään -ketju ja logistinen osaaminen.

RAISION TUOTTEIDEN MARKKINAT PUOLASSA

Puolan keltaisten rasvojen markkinoiden arvo on 465 miljoonaa euroa. Markkinat kasvoivat arvossa mitattuna noin 10 prosenttia vuoden 2004 aikana. Edullisen hintaluokan tuotteet ovat menettäneet markkinaosuuttaan, ja kalliimman hintaluokan tuotteiden segmentti on vastaavasti kasvanut.

Raision puolalainen tytäryhtiö, Raisio Polska Foods, on vastannut tähän kehitykseen mm. tuomalla joulukuussa 2004 markkinoille Masmix Royal -kasviöljy-voiseoksen super premium -segmenttiin.

Raisio Polska Foodsin osuus keltaisten rasvojen markkinoista on 7,5 prosenttia. Markkina-asema on pysynyt vuoden 2003 tasolla. Benecol-margariinin myynnin kasvu on ollut 64 prosenttia vuoteen 2003 verrattuna. Raisio on säilyttänyt markkinajohtajan aseman terveysvaikutteisten margariinien markkinoista noin 70 prosentin markkinaosuudellaan.

Markkinanäkymät

Puolan EU-jäsenyys on avannut Raisio Polska Foodsille uusia mahdollisuuksia unionin sisämarkkinoilla. Raisio Polska Foods keskittyy viennin osuuden kasvattamiseen, erityisesti Benecolin markkina-aluetta laajennetaan Puolan naapurimaihin.

Edullisen hintaluokan tuotteiden markkinat laskevat edelleen vuonna 2005. Raisio Polska Foods panostaa erityisesti uusien tuotteiden kehittämiseen. Myös Benecol-tuoteperhettä laajennetaan.

RAISION TUOTTEIDEN MARKKINAT VENÄJÄLLÄ

Raision oma, lähellä Moskovaa sijaitseva margariinitehdas käynnistyi helmikuussa 2004. Se tuottaa kaikki Raision margariinit Venäjän markkinoille. Viljatuotteet tuodaan Venäjälle Suomesta.

Keltaisten rasvojen markkinoiden arvo Venäjän suurimmissa kaupungeissa on noin 460 miljoonaa euroa. Markkinat kasvoivat hieman voion ja voiseosten kasvusta johtuen. Teollisuusmargariinien osuus kasvoi, kun taas kuluttajamargariinien markkinat pienenevät.

Huolimatta kuluttajamargariinimarkkinoiden pienenemisestä Raisio kasvatti myyntivolyymiaan noin 5 prosentilla edellisvuoteen verrattuna. Raisio toi markkinoille uusia tuotteita sekä edullisempien että kalliimpien tuotteiden luokkaan.

Puurohiutalemarkkinoiden arvo Venäjän suurimmissa kaupungeissa on noin 103 miljoonaa euroa. Raision markkinaosuus on arvossa mitattuna noin 6 prosenttia. Raision viljatuotteet myydään Venäjällä Nordic-tuotemerkin alla.

Markkinanäkymät

Raision margariinivalikoimaa kehitetään vuonna 2005 markkinoiden vaatimusten mukaan tuomalla markkinoille uusia tuotteita sekä kalliimpaan että edullisempaan hintaluokkaan. Tavoitteena on tuoda kasvaville markkinoille myös tuorejuustoja ja aloittaa uudentyyppisten teollisuusmargariinien tuotanto. Panostuksia Nordic-tuotevalikoimaan lisätään.

Markkinointi- ja myyntiyhteistyössä keskitytään erityisesti nykyisiin ja uusiin asiakasalueisiin ja tehokkaaseen jakeluun niillä. Painopistealueena ovat myös Ukrainan markkinat.

RAISION TUOTTEIDEN MARKKINAT RUOTSISSA

Ruotsin ravintorasvamarkkinoiden arvo, noin 290 miljoonaa euroa, pysyi lähes ennallaan vuoden 2004 aikana. Raision markkinaosuus on noin 15 prosenttia. Ruotsalaisen Cerealial Foodsin myyntiorganisaatio hoitaa Raision margariinien myynnin Ruotsissa, ja Raisio myy Cerialian viljatuotteet Suomessa.

Markkinanäkymät

Ruotsin ravintorasvamarkkinoiden arvioidaan pysyvän ennallaan. Raisio jatkaa kesällä 2004 aloitettua toimintatapaa, jossa keskitytään tiiviiseen yhteistyöhön kauppaketjujen kanssa. Myös pienimuotoista kuluttajamainontaa jatketaan.

Lämmittämistä vaille valmis perunasose

CASE

RavintoRaision Vihannin ruokaperuna-tehtaalla on kehitetty uuteen valmistustekniseen innovaatioon perustuva aseptinen valmistusmenetelmä, jolla pystytään valmistamaan uudentyyppistä perunasosetta suurtalouksille, leipomoille ja elintarviketeollisuudelle. Tuote on lämmittämistä vaille valmis aito perunasose. Valmis perunasose säästää suurtalouksissa merkittävästi aikaa ja pienentää hävikkiä. Pakkaus on suunniteltu siten, että sose voidaan siirtää suoraan tarjoluustiaan ja kuumentaa siinä. Aseptinen valmistusprosessi takaa tuotteen säilyvyyden ilman säilöntäaineita. Aikaisemmin tämäntyyppistä teknologiaa on voitu hyödyntää lähinnä nestemäisille tuotteille. Innovaatio antaa jatkossa hyvät mahdollisuudet myös laajenemiselle vähittäiskaupparuokamarkkinoille.

Vuosi 2004

- Raaka-aineiden hinnat, erityisesti valkuaisraaka-aineiden, nousivat alkuvuonna ja nostivat rehuseosten hintoja.
- Loppuvuonna hinnat kääntyivät laskuun.
- Poikkeukselliset sääolosuhteet vaikeuttivat sekä vilja- että nurmisadon korjuuta ja heikensivät sadon laatua, mikä on otettava huomioon täydennysrehujen koostumuksessa.
- Kasviöljyn jalostusmäärää jouduttiin pienentämään heikon kannattavuuden takia.
- Anjalankosken rehutehtaan kapasiteettia nostettiin tehostamalla nykyisten tuotantolinjojen toimintaa ja uusimalla koneistoja noin 2 miljoonalla eurolla.
- Maltaan markkinatilanne kiristyi ja hinnat laskivat voimakkaasti.
- Vuoden 2004 mallasohrasato on määrältään ja laadultaan hyvä, ja ensimmäistä kertaa moneen vuoteen tuontiraaka-aineen osuus tulee olemaan erittäin pieni.

Rehu ja mallas

Rehuliiketoiminta valmistaa pitkälle jalostettuja, kypsennettyjä rehuseoksia tuotantoeläimille sekä erikoisrehuja kaloille ja turkiseläimille. Raisio Malt valmistaa korkealaatuisia maltaita panimoteollisuuden käyttöön.

Strategiset painopistealueet ja toimenpiteet

HALLITTU KASVU KOTIMAASSA

Kasvua haetaan asiakaspohjaa laajentamalla ja uusia kilpailukykyisiä tuotteita ja ratkaisuja kehittämällä.

MARKKINA-ASEMAN VAHVISTAMINEN VENÄJÄLLÄ

Markkina-asemaa vahvistetaan perustamalla yhteisyritys tai etabloitumalla yksin Venäjälle. Myös erikoisrehujen vientiä kasvatetaan.

TEHOKKUUS JA EDELLÄKÄVIJYYS

Raisio varmistaa tehokkaan ja kilpailukykyisen raaka-ainehankinnan pyrkimällä mahdollisimman kattavaan sopimusviljelytoimintaan ja korkeaan kotimaisuusasteeseen. Jatkuva tuotekehitystyö tukee Raision vahvaa markkina-asemaa. Asiakaskohtaista erikoisosaamista kehitetään kumppanuuteen perustuen. Tuotantolaitosten kapasiteettia käytetään tehokkaasti, ja myös kuljetusten puhtaudesta ja kustannustehokkuudesta sekä toimitusvarmuudesta asiakkaille huolehditaan.

Hyvät lähtökohdat

REHU

- erikoisosaaminen ruokinta-asioissa ja tuotantosuunnittain erikoistunut henkilöstö
- raaka-aineiden, tuotantolaitosten ja kuljetusten korkeatasoinen laatu- ja hygieniakontrolli
- rehuseosten tehokas kypsennysprosessi
- nykyaikaiset tuotantolaitokset
- hyvät tuotekehitysresurssit
- vahvat rehuuotemerkit Suomessa ja tunnettuus Luoteis-Venäjällä

MALLAS

- pohjoisen mallasohran ja mallastusprosessin hallinta
- edelläkävijä puhtaudessa ja jäljitettävyydessä
- lopputuotteen asiakaskohtainen räätälöinti
- iso tuotantoyksikkö ja moderni laitteisto
- logistiikkaprosessin hallinta erityisesti Venäjän kuljetuksissa

Toimintaympäristö

REHUMARKKINAT SUOMESSA JA VENÄJÄLLÄ

Maatila- ja kalanrehujen markkinoiden arvo on Suomessa noin 380 miljoonaa euroa ja Luoteis-Venäjällä noin 250 miljoonaa euroa. Suomessa maatilarehujen markkinoiden koko oli volyymilla mitattuna edellisvuoden tasolla eli 1 350 miljoonaa kiloa. Maatilarehujen hintataso kääntyi laskuun elokuussa uuden sadon ja valkuaisraaka-aineiden alentuneiden hintojen myötä. Maatilarehujen vienti laski hieman.

Lähes optimaalinen veden lämpötila oli suotuisa kalankasvatukselle sekä kotimaassa että tärkeällä vientialueella Luoteis-Venäjällä. Raision kalanrehujen volyymi kasvoi noin 27 prosenttia.

Rehuraision osuus Suomen maatilarehumerkkinoina on noin 37 prosenttia ja kalanrehumerkkinoina yli 50 prosenttia. Maatilarehujen osalta markkinaosuudessa ei tapahtunut merkittäviä muutoksia, mutta kalanrehujen markkinaosuus vahvistui.

Kilpailijat ja kilpailutilanne säilyivät entisellään. Rehuraision on toinen Suomen suurista rehunvalmistajista. Alalla toimii myös pienempiä paikallisia valmistajia, joiden tuotteilla ei ole valtakunnallista peittoa. Ulkomailta Suomeen tuodaan vain joitakin erikoisrehuja.

Markkinanäkymät

Kotieläintuotannossa ei volyymien osalta ole odotettavissa merkittäviä muutoksia. Kesän epäsuotuisista sääolosuhteista johtuen perusrehuissa on suuria laatuvaihteluja, ja teollisen rehun käytön ennustetaan lisääntyvän jonkin verran erityisesti vuoden 2005 alkupuoliskolla. Sen myötä myös koko vuoden volyymien arvioidaan kasvavan.

Perusrehujen vaihteleva laatu asettaa tuottajille ja rehuteollisuudelle erityisiä haasteita, jotta voidaan vastata asiakkaiden tilakohtaisiin tarpeisiin sekä tuotekehityksen että oikean neuvonnan avulla.

Kalanrehujen osalta myönteisiä odotuksia on siiankasvatuksessa, jossa Raisio on ollut aktiivisesti mukana kehittämässä alan osaamista ja siian viljelystä ruokakalaksi.

Viennissä kasvua odotetaan lähinnä kalanrehuista, mutta keinoja myös maatilarehujen markkinaosuuden vahvistamiseksi erityisesti Luoteis-Venäjällä etsitään aktiivisesti. Pidemmällä aikavälillä se edellyttää kuitenkin tuotannollista toimintaa alueella. Kotieläintuotannon volyymi on Venäjällä kasvussa, ja tavoitteena on selvästi nykyistä korkeampi omavaraisuus elintarviketuotannossa. Kasvuun tarvittava infrastruktuuri esimerkiksi kotieläintiloilla vaatii kuitenkin erittäin mittavia investointeja.

MALLASMARKKINAT SUOMESSA, VENÄJÄLLÄ JA BALTIAN MAISSA

Suomen mallasmarkkinan arvo on noin 16 miljoonaa euroa. Oluen kulutus kasvoi Suomessa noin 4 prosenttia ja maltaan kulutus vajaa prosentin. Maltaasta on ylitarjontaa EU:n alueella, mikä laskee hintoja myös Suomessa. Raisio Maltin markkinaosuus oli 46 prosenttia.

Raisio Maltin tuotannosta noin 70 prosenttia meni vientiin. Venäjän mallasmarkkinan koko on noin 1,4 miljoonaa tonnia. EU:n ylitarjonnasta ja Venäjän omasta mallastuskapasiteetista johtuen hintakilpailu oli kovaa ja hinnat laskivat edellisestä vuodesta. Raisio Maltin volyymit Venäjälle säilyivät tonnimääräisesti samalla tasolla ja markkinaosuus Venäjän tuontimaltaasta kasvoi. Oluen kulutus kasvoi noin 12 prosenttia.

Baltian mallasmarkkinoilla kilpailutilanne kiristyi uuden mallastamon aloitettua toimintansa Liettuassa.

Markkinanäkymät

Suomen mallasmarkkinoiden arvioidaan säilyvän ennallaan vuoden 2005 aikana. Myös kilpailu säilyy kovana. Hintatason ennustetaan pysyvän ennallaan tai hieman nousevan.

Oluen kulutuksen Venäjällä arvioidaan kasvavan 6–8 prosenttia. Verotus ja mainonnan rajoitukset hillitsevät kuitenkin oluen kulutuksen kasvua. Kilpailu kiristyy mallasmarkkinoilla, koska uusiin mallastamoihin investoidaan ja mallasohran viljelyä kehitetään.

Baltian mallasmarkkinoiden koko kasvaa, mutta maakohtaiset erot ovat merkittäviä.

Raision raaka-ainehankinta

RavintoRaisio on Suomen suurin pellontuotteiden jalostaja. Kaikesta teolliseen käyttöön tulevasta viljasta Raisio jalostaa noin 40 prosenttia. Viljaa käytettiin vuonna 2004 noin 560 miljoonaa kiloa, josta kotimaisen viljan osuus oli noin 90 prosenttia. Lisäksi Raisio käytti ruokaperunatuotteisiin suomalaista perunaa noin 65 miljoonaa kiloa. Öljykasveja, lähinnä rypsiä, hankittiin noin 70 miljoonaa kiloa.

Periaatteena viljojen ja öljykasvien hankinnassa on markkinalähtöinen hinnoittelu sekä toimintatapojen avoimuus. Laatuksiteerit ja ostohinnat ovat julkisia. Ne ovat nähtävissä muun muassa internetissä Raision maatalousryhmän sivuilla.

SOPIMUSTUOTANTO JA RAAKA-AINEIDEN TURVALLISUUS

- Raisiolla on noin 2 000 sopimusviljelijää
- sopimusviljelyn kautta tuotetaan viljaa, öljykasveja ja perunaa
- yhteistyöllä halutaan varmistaa raaka-aineiden ja lopputuotteiden korkea laatu ja jäljitettävyys
- sopimusviljely perustuu Raision ja viljelijöiden väliseen sopimukseen, jossa viljelijät sitoutuvat tuottamaan tiettyä raaka-ainetta sovitulla laatu-, hinta- ja toimitusehdoilla ja Raisio sitoutuu ostamaan sopimusehdot täyttävän raaka-aineen
- olennainen osa viljojen sopimustuotantoa on Raision kehittämä laatujuvä-järjestelmä, jonka avulla varmistetaan, että vilja on laadultaan moitteetonta, puhdasta ja turvallista sekä ympäristövaatteet huomioon ottaen tuotettua
- vilja- ja öljykasviraaka-aineiden puhtauden ja turvallisuuden takaamiseksi niistä otetaan vuosittain noin 30 000 näytettä ja tehdään noin 110 000 analyysiä
- perunaraaka-aineen jäljitettävyttä on parannettu sopimusviljelijöiden ja Raision välisellä extranet-verkolla

Raaka-ainehankintaa ja siihen liittyviä periaatteita on käsitelty tarkemmin Raision yritysraportissa, joka löytyy osoitteesta www.raisiogroup.com/Tietoa_konsernista/Yritysvastuu

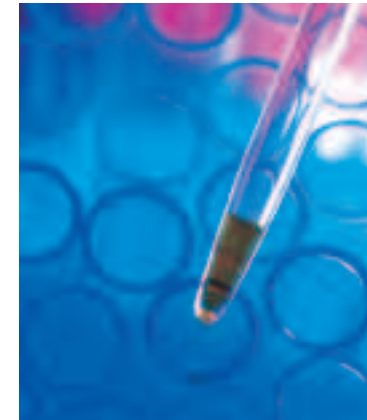

Kalanrehujen vienti Venäjälle

CASE

Raision kalanrehujen vienti Venäjälle on kaksinkertaistunut muutamassa vuodessa. Rehuraision kirjolohen ja siian rehuja viedään Venäjälle pääasiassa Karjalan ja Pietarin alueen voimakkaasti kasveille kalanrehumarkkinoille. Näillä alueilla, joilla tuotetaan pääosa Venäjän kirjolohista, Rehuraision on selkeä markkinajohtaja. Rehujen lisäksi Rehuraision on vienyä Venäjälle kalankasvatusosaamista. Venäjällä on muun muassa järjestetty lukuisia muutaman päivän mittaisia koulutustilaisuuksia, ja kalanviljelylaitoksilla on opastettu oikeaan ruokintaan ja viljelytekniikkaan. Rehuraision kalankasvatuksen asiakaslehti julkaistaan myös venäjäksi. Raision tietotaidon viennin ja sen hyödyntämisen myötä venäläiset asiakkaat ovat siirtymässä samojen rehujen käyttöön kuin Suomen markkinoilla käytetään.

Raisio Life Sciences

Raisio Life Sciences tuottaa terveysvaikuttavia ainesosia ja diagnostisia testausjärjestelmiä elintarvikeyrityksille maailmanlaajuisesti. Ainesosaliiketoiminnan myynti kasvoi 66 prosenttia ja uusia markkinoita vallattiin erityisesti Euroopassa.

Visio ja taloudelliset tavoitteet

Raisio Life Sciences -liiketoiminta-alueesta luodaan johtava yritys alan nopeasti kasvaville markkinoille kahdessa valitussa pääsegmentissä:

- funktionaalisten elintarvikkeiden ainesosat, jotka on tarkoitettu mm. sydämen terveyden, diabeteksen, suoliston hyvinvoinnin ja painon hallintaan
- elintarvikkeiden ja rehujen laatuun ja turvallisuuteen tarkoitetut diagnostiset testausmenetelmät

Taloudelliset tavoitteet on asetettu kolmen vuoden aikajänteelle. Liikevaihdon kasvutavoitteena on 15–20 prosenttia vuosittain. Kannattavuustavoitteena on 12 prosentin tuotto sijoitetulle pääomalle, mikä merkitsee noin 10 prosentin liikevoittotasoa.

Strategiset painopistealueet ja keskeiset toimenpiteet

KANNATTAVA KASVU

Benecol-brändiä vahvistetaan edelleen ja yhteistyötä asiakkaiden ja partnereiden kanssa kehitetään. Benecol-ainesosan markkina-aluetta pyritään laajentamaan. Kannattavuutta parannetaan toiminnan jatkuvalla tehostamisella. Elintarvikediagnostiikassa kehitetään patogeenien pikatestijärjestelmiä eurooppalaisille suurille ja keskisuurille laboratorioille.

EDELLÄKÄVIJYYS

Stanoliesterin kilpailukykyä parantavia uusia ainesosia ja tuotesovelluksia sekä täysin uusia terveysvaikuttavia ainesosia tuodaan markkinoille. Lisäksi jatketaan Benecolin tehon ja turvallisuuden todentamista tieteellisin tutkimuksin. Uuden sukupolven pikatestausjärjestelmien kehitystyö on jo aloitettu, ja markkinoille niitä tuodaan vuoden 2005 aikana.

Maantieteelliset painopistealueet

Raisio Life Sciencesin maantieteellinen painopistealue on Eurooppa. Ainesosaliiketoiminta hakee kasvua jatkossa myös Etelä-Amerikasta ja Kaakkois-Aasiasta.

Tuloskehitys vuonna 2004

Liikevaihto kasvoi 57 prosenttia 53,3 miljoonaan euroon ainesosaliiketoiminnan hyvän kehityksen ansiosta. Erityisesti juotava jogurtti pikkupullossa on osoittautunut menestyksekkääksi konseptiksi Euroopassa. Diagnostiikkaliiketoiminnan liikevaihto oli vertailuvuoden tasolla.

Kannattavuus parani merkittävästi, ja kertaeristä puhdistettu liiketulos, 3,3 miljoonaa euroa, nousi voitolliseksi kasvaneen myynnin ja tiukan kustannuskurin ansiosta.

Ainesosaliiketoiminnassa keskityttiin uusien markkinoiden avaamiseen ja uusien tuotesovellusten kehittämiseen. Elintarvikediagnostiikkaliiketoiminnassa painopistealueena olivat kannattavuuden parantaminen ja uusien pikatestausmenetelmien kehittäminen.

Keskeiset tunnusluvut

	2004	2003
Liikevaihto, milj. €	53,3	34,0
Liiketulos*, milj. €	3,3	-5,4
Sijoitettu pääoma, milj. €	56,7	74,9
Sijoitetun pääoman tuotto*, %	5,1	-7,5
Henkilöstö	140	199

* ilman kertaluonteisia erii

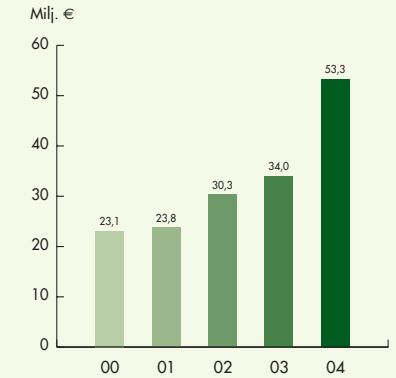
Näkymät

Raision ainesosamyynnin voimakkaan kasvun arvioidaan jatkuvan terveysvaikutteisten tuotteiden käytön lisääntymisen ja uusien tuotesovellusten ja markkina-alueiden myötä. Vuonna 2005 panostetaan eri asiakkaiden välisten synergioiden löytämiseen ja voimien yhdistämiseen sekä Benecol-brändin vahvistamiseen ja tuotantoketjun tehostamiseen. Uutena markkina-alueena panostetaan Kaakkois-Aasiaan.

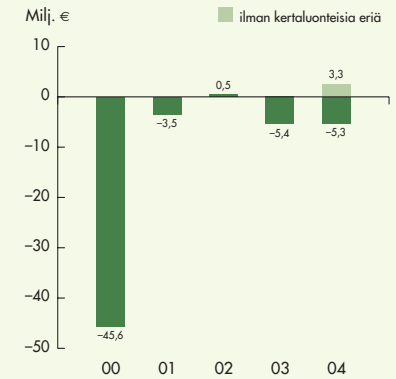
ElintarvEDIAGNOSTIIKAN tarve kasvaa, sillä kuluttajat kokevat ruuan puhtauden ja turvallisuuden entistä tärkeämmäksi. Myös viranomaisvaatimukset ruuan turvallisuuden suhteen kasvavat. Tästä syystä Raision elintarvEDIAGNOSTIIKKALIIKETOIMINNAN arvioidaan kasvavan. Painopiste vuonna 2005 on kannattavuuden parantamisessa, liiketoiminnan kasvattamisessa sekä patogeenien pikatestausmenetelmien kehittämisessä.

RAISIO LIFE SCIENCES		
	Ainesosat Liikevaihto 44,7 milj. € eli 84 % Raisio Life Sciencesin liikevaihdosta	ElintarvEDIAGNOSTIIKKA Liikevaihto 8,6 milj. € eli 16 % Raisio Life Sciencesin liikevaihdosta
Tuotteet	Benecol-ainesosa (stanoliesteri)	elintarvikkeiden laatuun ja turvallisuuteen liittyvät testausmenetelmät viinien ja maitotuotteiden testausmenetelmät laboratoriokäytäntöjen automatisointi
Tuotemerkit	Benecol	Transia ja EC
Markkina-osuus	kolesterolia alentavien sterolipohjaisten estereiden markkinat *Eurooppa 35 % *USA 25 %	tuotealueesta riippuen Euroopassa 5–15 %
Tuotantolaitokset	Raisio ja Summerville, SC (USA)	Lyon (Ranska) ja Rooma (Italia)
Tutkimus ja kehitys	Raisio ja Helsinki	Turku, Lyon ja Rooma

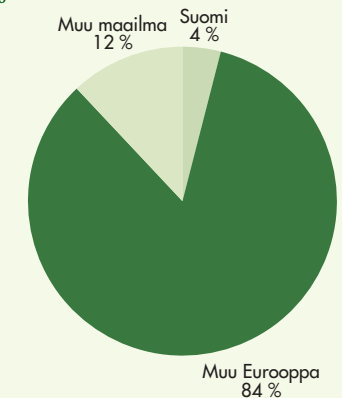
Liikevaihto

Liiketulos

Liikevaihdon maantieteellinen jakauma

Benecol-jogurtti pikkupulloissa

CASE

Pikkupulloihin pakatut tehojuomat ovat tuttuja keskieurooppalaisille kuluttajille mm. probiootteja sisältävistä jogurtti-juomista. Pikkupullot ovat helppo ja maukas tapa huolehtia terveydestä, ja niiden suosio on kasvanut Euroopassa viime vuosien aikana. Ensimmäisenä pikkupulloon pakattu juotava Benecol-jogurtti tuotiin markkinoille Espanjassa helmikuussa 2003, ja vuoden 2004 lopussa sitä myytiin jo 13 maassa. Vuoden 2004 aikana Euroopassa on myyty yli 100 miljoonaa Benecol-pikkupulloa. Benecol-jogurtin pakkaamisesta annospulloon tukee annostelun helpottumisen, sillä stanoliesterin teho perustuu riittävään päiväannokseen. Yksi pullo juotavaa jogurttia päivässä takaa riittävän Benecol-annoksen.

Ainesosat

Ainesosaliiketoiminta kehittää, valmistaa ja markkinoi turvallisia, terveyttä edistäviä elintarvikeaineesoja. Päätuote on tällä hetkellä kolesterolia alentava Benecol-ainesosa eli stanoliesteri. Asiakkaina ovat elintarvikeyritykset maailmanlaajuisesti.

Hyvät lähtökohdat

- pioneeriasema terveysvaikutteisten elintarvikkeiden markkinoilla
- stanoliesterin tieteellisesti ja kattavasti todistettu teho
- Benecol-brändin kasvava tunnettuus
- laajat Benecol-patenttiperheet
- prosessiteknologian sekä steroli- ja rasvakemian osaaminen

Tuotevalikoima

Stanoliesteriä sisältävät Benecol-tuotteet ja maat, joissa niitä myydään

Maa	Tuotteet (joulukuun 2004)
Argentiina	levite
Belgia	margariini, levite, tuorejuusto, jogurtti, juotava jogurtti
Chile	maitojuoma, jogurtti
Espanja	juotava jogurtti, maito, jogurtti
Hollanti	margariini, juotava jogurtti
Irlanti	margariini, levite, tuorejuusto, jogurtti, juotava jogurtti
Islanti	juotava jogurtti
Iso-Britannia	margariini, levite, tuorejuusto, jogurtti, juotava jogurtti
Italia	juotava jogurtti
Itävalta	juotava jogurtti
Kreikka	levite
Portugali	juotava jogurtti, maito, jogurtti
Puola	margariini
Ranska	levite, jogurtti, juotava jogurtti
Ruotsi	levite
Saksa	levite, juotava jogurtti
Suomi	levite, tuorejuusto, jogurtti, piimä, pasta, juotava jogurtti, maito, kalkkunaleikkele
Sveitsi	juotava jogurtti
USA	levite, makeiset
Yhdistyneet Arabiemiraatit	maito, jogurtti

Uudet markkina-alueet ja tuotteet vuonna 2004

Toimintaympäristö

STEROLIPOHJAISTEN ESTEREIDEN MARKKINAT

Kolesterolia alentavien sterolipohjaisten estereiden markkinoiden arvo maailmanlaajuisesti on noin 120 miljoonaa euroa. Näitä ainesoja sisältävien lopputuotteiden markkina on Raision arvion mukaan jo 500 miljoonaa euroa. Markkinat ovat kasvaneet erityisesti Euroopassa, jossa kasvu on ollut yli 30 prosenttia. Kasvua ovat vauhdittaneet mm. Euroopan Unionissa vuonna 2004 tehdyt päätökset, jotka ovat yhtenäistäneet lupakäytäntöjä.

Raision markkinaosuus maailmanmarkkinoista on noin 30 prosenttia ja Euroopan markkinoista 35 prosenttia. Raisio on kasvanut Euroopassa markkinoita nopeammin.

Markkinanäkymät

Markkinoiden voimakkaan kasvun odotetaan jatkuvan. Terveysvaikutteisten tuotteiden kysyntää lisäävät mm. kuluttajien kasvava terveystietoisuus ja elintasosairauksien lisääntyminen. Esimerkiksi länsimaissa noin 70 prosentilla työikäisistä on suositeltua korkeampi kolesterolia. Lisäksi aikuistyypin diabeteksen esiintymisen arvioidaan lisääntyvän jopa 100 prosentilla vuoteen 2025 mennessä, jos ennaltaehkäiseviin toimenpiteisiin ei ryhdytä.

STANOLIESTERI

Benecol-ainesosa eli stanoliesteri vähentää kolesterolin imeytymistä ruuansulatuskanavasta elimistöön. Se on erittäin turvallinen, sillä se on käytännössä imeytymätöntä ja poistuu ruuansulatuskanavasta muuttumattomana. Stanoliesterin on yli 40 tieteellisessä tutkimuksessa todettu alentavan tehokkaasti veren seerumin kolesterolitasoa. Säännöllisenä osana päivittäistä ruokavaliota stanoliesteri vähentää kokonaiskolesterolia keskimäärin noin 10 prosenttia ja haitallista LDL-kolesterolia jopa 15 prosenttia. Stanoliesterin pääraaka-aineina ovat puu- ja kasvipohjainen steroli.

Elintarvikediagnostiikka

Elintarvikediagnostiikka-liiketoiminta kehittää, valmistaa ja markkinoi elintarvikkeiden ja rehujen laadun ja turvallisuuden seuraamiseen tarvittavia analyttisiä järjestelmiä, diagnosilaitteita ja reagensseja. Asiakkaina ovat elintarvikeyritykset sekä kaupalliset ja julkiset laboratoriot ja laboratorioketjut erityisesti Euroopassa. Liiketoiminnan perustaksi Raisio osti ruotsalaisen elintarvikediagnostiikkayrityksen Diffchamb AB:n keväällä 2003.

Hyvät lähtökohdat

- Raision asiantuntemus ja pitkä kokemus pellolta pöytään -ketjusta sekä osaaminen elintarvikkeiden ja tuotantoprosessien mikrobiologisesta laadusta
- patogeenoosaaminen
- vahva markkinatuntemus ja oma myyntiorganisaatio keskeisillä markkinoilla
- oma tutkimus ja kehitys sekä tuotanto

Tuotevalikoima

Patogeenitestaus ja etenkin modernien pikatestausmenetelmien käyttö lisääntyy koko ajan elintarvikesektorilla. Raision diagnostiikkatuotteilla voidaan kattaa asiakastarpeet tärkeimpien elintarvikapatogeenien nopeassa analytiikassa, ja tuotteet kattavat myös automaattioratkaisut suurten näytämäärien seulontaan. Helppokäyttöiset ja automatisoitavat entsymaattiset analyysimenetelmät tuovat asiakkaille selkeitä etuja mm. maito-, viini- ja virvoitusjuomateollisuudessa. Globaalin kaupan lisääntyminen ja uusi lainsäädäntö lisäävät koko ajan homemyrkyjen ja allergiaa aiheuttavien ainesosien testaamista, mikä kasvattaa etenkin diagnostisten pikatestausmenetelmien käyttöä.

Toimintaympäristö

ELINTARVIKEDIAGNOSTIIKKAMARKKINAT

Elintarvikediagnostiikan markkinoiden arvo maailmanlaajuisesti on noin miljardi euroa. Markkinoiden arvioidaan kasvavan vuosittain noin 10 prosenttia, ja voimakkaimmin kasvavat pikatestimarkkinat. Raision markkinaosuudet ovat Euroopassa 5–15 prosenttia tuotealueesta riippuen.

Elintarvikediagnostiikkamarkkinat ovat erittäin pirstaleiset, ja alalla toimii yli 60 yritystä. Elintarvikediagnostiikkamarkkinat ovat viime vuosina keskittyneet voimakkaasti, ja sen myötä pienistä yrityksistä voi lyhyellä aikavälillä tulla merkittäviä toimijoita alalla.

Markkinanäkymät

Elintarvikediagnostiikan tarvetta lisää kuluttajien kasvava kiinnostus elintarvikkeiden puhtautta ja turvallisuutta kohtaan. Siihen ovat vaikuttaneet mm. eläintaudit, erilaisten allergioiden lisääntyminen, bioterrorismin uhka ja lainsäädännön kiristyminen.

Asiakkaiden tarpeet ja uusien teknologioiden suunta on selvästi kohti nopeampia ja helppokäyttöisempiä testausmenetelmiä, joiden kehittämiseen myös Raisio panostaa. Uudet teknologiat nopeuttavat testausaikoja ja mahdollistavat vastausten saamisen entistä nopeammin. Elintarvikeyritykset saavat näin tuotteensa nopeammin markkinoille, mikä säästää kustannuksia. Uudet teknologiat ovat myös entistä luotettavampia.

Vuosi 2004

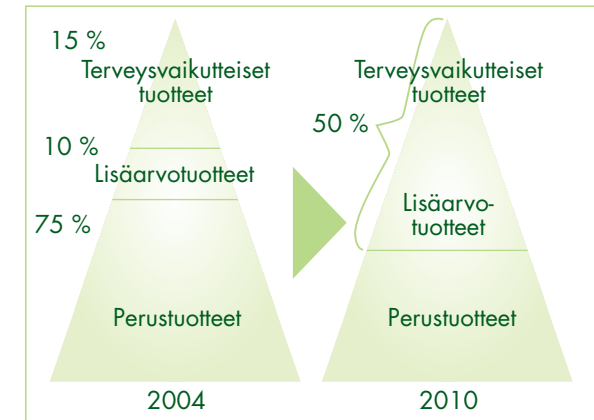
Ainesosat

- Ainesosamyynti kasvoi 66 prosenttia ja uusia markkinoita saavutettiin erityisesti Keski- ja Etelä-Euroopassa.
- Asiakkaat toivat vuoden aikana markkinoille 15 uutta tuotetta.
- Juotava Benecol-jogurtti pikkupulloissa menestyi hyvin useissa maissa.
- Kasvaneiden ainesosatoimitusten vuoksi aloitettiin stanoliesteritehtaan kapasiteetin laajennus Raisiossa vuoden lopussa.
- Useat vuoden aikana tehdyt tieteelliset tutkimukset, mm. Helsingin yliopistossa lokakuussa tehty väitöskirjatutkimus, vahvistavat Benecol-ainesosan tehon ja turvallisuuden kolesterolin ja sterolitason alentamisessa.

Elintarvikediagnostiikka

- Painopiste oli kannattavuuden parantamisessa mm. tehostamistoimenpiteillä ja kustannusleikkauksilla.
- Tuotekehitykseen panostettiin voimakkaasti.
- Ydinosaamisen kehittämisestä, strategisesta tutkimuksesta sekä uusien teknologioiden soveltamisesta vastaava tutkimusyksikkö avattiin Turussa.

Tutkimus ja kehitys

Raisio Yhtymä on määritellyt tutkimuksen ja kehityksen keskeiseksi strategiseksi painopistealueekseen. Tutkimus ja kehitys tukee Raision strategisia tavoitteita laajentamalla ja syventämällä olemassa olevaa teknologia-osaamista sekä kehittämällä uusia tuotteita ja teknologioita joustavasti ja nopeasti.

Visio ja tavoitteet

Raision tutkimus ja kehitys kehittää kansainvälisesti kilpailukykyisiä uusia tuotteita ja konsepteja muuttuviin kuluttajatarpeisiin omalle markkina-alueelleen ja lisensoitavaksi yhteistyökumppaneille.

Tavoitteina ovat tuotteiden jalostusasteen nostaminen sekä uudet tuote- ja teknologiset innovaatiot. Terveysvaikutteisten ja muiden lisäarvotuotteiden osuus kokonaismyynnistä nostetaan nykyisestä noin neljänneksestä yli 50 prosenttiin vuonna 2010.

Ravinnon ja ainesosien t&k:n painopistealueet ja keskeiset toimenpiteet

PERUSTUOTTEIDEN ERILAISTAMINEN MARKKINALÄHTÖISESTI

Nykyisten kuivatuuotteiden käyttömukavuutta parantamalla kehitetään nopeasti valmistettavia, valmiiksi maustettuja tuotteita. Lisäksi panostetaan tuotteiden maku- ja rakenneominaisuuksiin sekä terveellisuuteen. Palvelutasoa nostetaan esimerkiksi ravitsemusinformaatiota lisäämällä.

TUORETUOTTEIDEN JA PAKKAUSTEN KEHITTÄMINEN

Kuivatuuotteiden rinnalle kehitetään tuoretuotteita ja niiden edellyttämiä prosesseja. Lisäksi panostetaan innovatiivisiin pakkausratkaisuihin.

TERVEYSVAIKUTTEISTEN AINESOSIEN KEHITYS

Benecol-ainesosa jatkjalostetaan uusiin elintarvikesovelluksiin. Myös uusia terveysvaikutteisia ainesosia mm. sydämen terveyden, diabeteksen, suoliston hyvinvoinnin ja painon hallintaan kehitetään.

Elintarviketrendit	Raision vastaukset	Esimerkkejä Raision lanseerauksista v. 2004
Mielihvä	Vahvat perinteiset brändit Uudet innovatiiviset tuotteet	Nalle-mannapuuron uutuusmaku
Käyttömukavuus	Aikaa säästävät, helpokäyttöiset viljapohjaiset tuotteet Juotavat ja syötävät välipalat	Uudet Elovena Hetki -puuroainekset Nalle-välipalatuote
Hyvinvointi	Soija-/kaurapohjaiset tuotteet Terveelliset välipalat Kuidun, rasvahappojen ja "terveysbakteerien" hyödyntäminen	Elovena Hetki Pellava & Aprikoosi + Kalsium
Terveys	Benecol Uudet ainesosat	Benecol Oliivi -margariini

Elintarvikediagnostiikan t&k:n painopiste-alueet ja keskeiset toimenpiteet

PIKADIAGNOSTISET RATKAISUT

Ensisijaisesti panostetaan nopeiden patogeeniseulontamenetelmien kehittämiseen. Myöhemmin kehitystyötä laajennetaan mykotoksiini- ja allergeenidiagnostiikkaan. Kehitystyössä hyödynnetään uusia teknologioita.

ANALYYTTISET KOKONAISRATKAISUT TUOTTEIDEN TURVALLISUUDEN VARMISTUKSEEN

Uusia teknologisia yhdistelmiä kehitetään ja optimoidaan menetelmäkonaisuuksia. Lisäksi tehostetaan näytteiden esikäsitelyä.

RAISION ELINTARVIKEDIAGNOSTIIKAN TUTKIMUS- JA KEHITYSTOIMINTOJEN INTEGROINTI

Turun, Rooman ja Lyonin t&k-toimintojen yhteistyötä ja synergioiden hyödyntämistä tehostetaan.

VERKOTTUMINEN

Kansallisten ja kansainvälisten kumppanien kanssa käynnistetään konkreettisia tutkimus- ja tuotekehityshankkeita.

Vuosi 2004

- Raisio panosti jatkuvien liiketoimintojen tutkimus- ja kehitystoimintaan 7,9 miljoonaa euroa vuonna 2004, ja se työllisti noin 100 henkilöä.
- Raision t&k keskittyi olemassa olevan tuotevalikoiman uudistamiseen mm. maku- ja pakkausvaihtoehtoja lisäämällä. Vuoden aikana markkinoille tuotiin noin 10 tuoteuutuutta.
- Lisäksi t&k-toiminta panosti Benecolin uuden sukupolven tuotteisiin, viljaan, soijaan ja kasvirasvoihin perustuvien tuotteiden kehitykseen.
- Vuoden aikana käynnistyivät uudet tutkimuskeskukset Turussa ja Helsingissä, ja ne täydentävät tuotannon läheisyydessä tehtävää tuotekehitystyötä.
 - Viikin tutkimuskeskus keskittyy ravinnon ja sen ainesosien, erityisesti mikrobien, strategiseen tutkimukseen sekä verkostoitumiseen yliopistojen ja korkeakoulujen tutkimusyksikköjen kanssa
 - Turun tutkimuskeskus vastaa elintarvikediagnostiikan ydinosamisen kehittämisestä, strategisesta tutkimuksesta sekä uusien teknologioiden soveltamisesta

Camelina-öljy tutkimuksen kohteena

CASE

Ihmisen elimistö ei pysty tuottamaan välttämättömiä omega-3 ja omega-6 -rasvahappoja, vaan ne on saatava ravinnosta. Välttämättömät rasvahapot alentavat veren kolesterolipitoisuutta ja vaikuttavat sitä kautta sydämen ja verisuonten terveyteen. Ne osallistuvat myös verenpaineen säätelyyn, hermoston kehitykseen ja toimintaan sekä näön tarkkuuden ja ihon kunnon ylläpitämiseen. Länsimaisessa ruokavaliossa yleinen ongelma on se, että omega-6 -rasvahappoja saadaan liikaa ja omega-3 -rasvahappoja liian vähän. Camelina-kasvista puristettu öljy sisältää runsaasti juuri omega-3-rasvahappoja, ja välttämättömien rasvahappojen suhde on optimaalinen. Raision kiinnostus kasvi-peräistä omega-3-lähdettä kohtaan johti yhteistyöhön Camelina Oy:n kanssa vuonna 2002. Vuonna 2003 markkinoille tuotu Beneviva Omega-3-kevytmargariini on ensimmäinen RavintoRaision tuote, johon on lisätty Camelina-öljyä.

TUTKIMUS JA KEHITYS

Ravinto ja ainesosat			Elintarvikediagnostiikka		
Helsinki	Raisio	Muut tuotanto- paikkakunnat	Turku	Lyon	Rooma
strateginen tutkimus yhteistyö yliopistojen ja korkeakoulujen kanssa ravitsemustutkimus uudet teknologiat, erityisesti mikrobi-sovellukset	tuotekehitys regulatoriset asiat laadunvarmistus tuoteturvallisuus	laadunvarmistus tuoteturvallisuus	ydinosamisen kehittäminen strateginen tutkimus uudet teknologiat kansainvälinen verkostoituminen	immunomääritysmenetelmät vasta-ainetuotanto tuotekehitys	entsyymaattiset testimenetelmät tuotekehitys

Brändit ja patentit

Brändit ja patentit ovat Raisiolle tärkeää aineetonta omaisuutta. Raisiolla on useita tunnettuja brändejä Suomessa, Puolassa, Ruotsissa ja Venäjällä. Kansainvälisesti tunnetuin merkituotteemme on Benecol. Raision patenttisalkku kattaa noin 160 patenttia.

Brändit

Brändi on tuotteesta ja palvelusta kuluttajan päässä syntyvä mielikuvien ja kokemusten summa. Raisiolla on Suomessa useita vahvoja brändejä, joista vanhimmat ovat olleet markkinoilla jo ennen Raisio Yhtymän perustamista: Elovena tuli markkinoille 80 vuotta sitten silloisen Karjalan Mylly Oy:n tuotteena. Vanhimpia Raisio Yhtymän aikana syntyneitä merkituotteita ovat Herkku-rehut 1940-luvun lopusta sekä 1950-luvulla syntynyt Kultasula. Sunnuntai tuli markkinoille 1960-luvulla ja Keiju 1980-luvulla.

Raision kansainvälisesti tunnetuin brändi on Benecol. Benecol-tuotteita myydään 20 maassa. Puolan markkinoilla Raision vahvimpia brändejä ovat Masmix ja Benecol. Venäjällä tunnettuja merkituotteita ovat Voimix ja Nordic.

KULUTTAJAT JA YRITYSASIAKKAAT

Suurin merkitys brändeillä on kuluttajamarkkinoilla, joilla vahva brändi synnyttää luottamuksen ja kiinteän suhteen kuluttajan ja yrityksen välille. Monet Raision elintarvikeliiketoiminnan tunnetuista brändeistä ovat kuluttajien päivittäin käyttämiä tuotteita.

Vahvoilla brändeillä on merkitystä myös yritysten välisessä liiketoiminnassa kuten Raision rehu- ja mallasliiketoiminnassa. Rehuliiketoiminnassa kattobrändinä on Rehuraisio ja tärkeimmät tuotemerkit ovat Herkku, Maituri, Melli ja Royal. Mallasliiketoiminnassa kattobrändinä on Raisio Malt.

Raision brändistrategian lähtökohtana ovat laadukkaat ja terveelliset tuotteet, vahvat markkinaosuudet useissa tuoteryhmissä sekä monipuolinen ravitsemusosaaminen.

Brändistrategia ja keskeiset toimenpiteet

FOKUS AVAINBRÄNDEIHIN

Yhdistämällä brändejä ja karsimalla niiden määrää tehostetaan markkinointipanosten käyttöä. Tavoitteena on nykyisen yli 30 merkituotteen sijasta noin 10 merkituotetta. Tavoitteena on lisäksi kehittää Raisio yhdeksi johtavista elintarvikebrändeistä Suomessa. Myös markkinointi-investointien mittaamista parannetaan uusilla työkaluilla.

NÄKYVYYDEN PARANTAMINEN

Kuluttajamarkkinoinnin linjaa yhtenäistetään ja hyödynnetään täysipainoisesti myös uusia medioita. Markkinointia ja brändien näkyvyyttä kehitetään pitkäjänteisesti ja systemaattisesti.

TUOTEVALIKOIMAN HALLINTA

Toimiva tuotteiden elinkaarijärjestelmä johtaa tehokkaampaan valikoimaan sekä kaupan että Raision kannalta.

LISÄARVOTUOTTEIDEN OSUUDEN KASVATTAMINEN

Tuotekehitystä tehostetaan nopeuttamalla ideasta tuotteeksi -vaihetta.

Avainbrändit

Kuluttajat		Yritysiasiakkaat		
Elintarvike		Rehu ja mallas	Elintarvikediagnostiikka	Ainesosat
Suomessa Raisio Benecol Elovena Keiju Sunnuntai	Ulkomailla Benecol Carlshamn Mejeri Masmix Pyszny Duet Voimix Dolina Skandi Nordic	Rehuraisio Herkku Maituri Melli Royal Raisio Malt	Diffchamb Transia EC	Benecol

Patentit

Patentti antaa patentin haltijalle oikeuden kieltää muita hyödyntämästä patentilla suojattua keksintöä. Patentti voidaan myöntää uudelle, keksinnölliselle ja teollisesti käyttökelpoiselle tekniselle ratkaisulle, joka voi olla tuote, laite, menetelmä tai niiden käyttö. Patentin suoja-aika on 20 vuotta.

Raisio noudattaa patentointitoiminnassaan tiukkaa harkintaa arvioimalla hyödyntämismahdollisuudet omassa tuotteistuksessa tai mahdollisessa lisensioinnissa.

Patenttistrategia ja keskeiset toimenpiteet

PATENTTISALKUN KEHITTÄMINEN

Patenttisalkkua jalostetaan niin, että se tukee liiketoimintaa mahdollisimman hyvin ja kustannustehokkaasti.

KASVUN TUKEMINEN

Liiketoimintastrategian mukaisia uusia teknologia- ja tuotekeksintöjä suojaamalla turvataan kilpailukyky ja luodaan kasvupotentiaalia.

Raision patentit

	Patenttiperheet	Patentit	Patenttihakemukset
Benecol	18	126	78
Elintarvikkeet	11	6	19
Rehut	5	29	3

Vuosi 2004

- Laajan kuluttajatutkimuksen mukaan noin 96 prosenttia suomalaisista tuntee elintarviketalo Raision.
- Elintarvikebrändien karsiminen aloitettiin.
- Trusted Brands -tutkimuksessa vastaajat valitsivat Elovenan Suomen luotetuimmaksi puurohiutalemerkiksi.
- Benecol-brändin tunnettuus kasvoi Euroopassa, kun Benecol-tuotteita tuotiin useille uusille markkinoille.
- Raision tuoteportfoliossa on noin 400 eri maissa rekisteröityä tavaramerkkiä.
- Raision hallussa on noin 160 patenttia, joista suurin osa kohdistuu Benecol-tuotteisiin.
- Vuoden aikana myönnettiin 62 uutta patenttia ja jätettiin useita uusia patenttihakemuksia, joita ei ole vielä julkaistu.
- Euroopan Patenttivirus kyseenalaisti kilpailijan aloitteesta Raision sitostanoliesteripatentin suullisessa väitekäsitelyssä vuonna 2001. Oikeuskäsittely jatkui syyskuun lopussa Münchenissä. Euroopan patenttivirus siirsi asian käsittelyn takaisin ensimmäiseen oikeusasteeseen, ja Raisio arvioi, että lopullinen päätös patenttisuojan laajuudesta saadaan 3–5 vuoden kuluessa.

Benecol – patentoitu huippukeksintö

CASE

Kolesterolia alentavat Benecol-tuotteet perustuvat kehitystyöhön, joka alkoi Raisiossa vuonna 1989. Raision margariiniteollisuuden silloinen tutkimuspäällikkö Ingmar Wester keksi, miten kasvisterolit ja kasvistanolit voidaan muuttaa elintarvikkeiden valmistukseen sopiviksi. Näin syntyi kasvistanoliesteri, Benecolin aktiiviaine. Menetelmälle, aktiiviaineelle ja aktiiviaineen käytölle haettiin patenttia vuonna 1991. Patenttisalkkua on sittemmin täydennetty ja laajennettu useilla eri markkina-alueilla ja erityyppisissä tuotesovelluksissa. Ensimmäisten patenttien tarjonta suoja on näillä näkymin voimassa vuoteen 2011 asti.

Osakkeet ja omistajat

Raisio Yhtymän kanta- ja vaihto-osakkeet noteerataan Helsingin Pörssissä.

Raisiolla oli 31.12.2004 noin 44 000 osakkeenomistajaa. Koko osakekannasta 11,7 prosenttia ja vaihto-osakkeista 14,8 prosenttia oli ulkomaa-laisten omistuksessa.

Osakkeet ja omistajat

- Raision markkina-arvo oli 312,0 miljoonaa euroa 31.12.2004.
- Kokonaisvaihto ylsi 182,6 miljoonaan euroon.
- Vaihto-osakkeen päätöskurssi 31.12.2004 oli 1,90 euroa ja vuoden 2004 keskipurssi 1,64 euroa.
- Kantaosakkeen päätöskurssi 31.12.2004 oli 1,85 euroa ja vuoden 2004 keskipurssi 1,69 euroa.
- Hallitus esittää osinkopolitiikan mukaisen 3 sentin osingon lisäksi 18 sentin lisäosingon maksamista kevään 2005 yhtiökokoukselle.
- Yhtiökokous pidetään torstaina 31.3.2005. Tarkemmat tiedot löytyvät sivulta 1.

Osakepääoma ja osakelajit

Raisio Yhtymä Oyj:n täysin maksettu osakepääoma on 27 776 072,91 euroa, joka 31.12.2004 jakaantui 34 564 242 kantaosakkeeseen (sarja K) ja 130 584 788 vaihto-osakkeeseen (sarja V). Näiden kirjanpidollinen vasta-arvo on 0,17 euroa (ei tarkka arvo). Osakkeen nimellisarvosta on luovuttu 12.5.2000 rekisteröidyllä yhtiöjärjestyksen muutoksella. Yhtiön vähimmäispääoma on 25 000 000 euroa ja enimmäispääoma 100 000 000 euroa, joissa rajoissa osakepääomaa voidaan korottaa tai alentaa yhtiöjärjestyksestä muuttamatta. Osakepääoma ei ole muuttunut vuoden 2004 aikana.

Yhtiön osakkeet on liitetty arvo-osuusjärjestelmään 26.11.1994. Osakkeiden markkinapaikka on Helsingin Pörssi, jossa vaihto-osakkeet noteerataan päälisällä ja kantaosakkeet Histalla. Vaihto-osakkeen pörssitunnus on RAIVV ja ISIN-koodi FI 0009002943 sekä kantaosakkeen vastaavasti RAIKV ja FI 0009800395.

Vaihto-osakkeilla ja kantaosakkeilla on samat oikeudet yhtiön pääomaan ja voitonjakoon. Kantaosake tuottaa yhtiökokouksessa 20 ääntä ja vaihto-osake yhden äänen. Kullakin osakkaalla on kuitenkin ääniä enintään 1,5 prosenttia yhtiön kulloisenkin osakepääoman mukaisesta osakemäärästä. Tämä äänileikkuri on ehdotettu poistettavaksi yhtiöjärjestyksestä. Yhtiökokouksessa ei kukaan ole oikeutettu äänestämään suuremmalla kuin kymmenesosalla siellä edustettujen osakkeiden tuottamasta yhteenlasketusta äänimäärästä. Nykyistä osakepääomaa vastaavalla osakemäärällä suurin osakaskohtainen äänimäärä ilman edellä mainittua 1/10 -rajoitusta voi olla 2 477 235 ääntä, jonka saavuttaa yhtiö monella vaihto-osakkeella tai 123 862 kantaosakkeella tai jollakin näiden osakkeiden määrien yhdistelmällä.

Kantaosakkeen hankkimiseen luovutustoimin vaaditaan hallituksen suostumus. Suostumus tarvitaan siinäkin tapauksessa, että luovutuksensaajalla jo on hänelle rekisteröityjä kantaosakkeita. Suostumus on annettava, jos osakkeen saaja on maanviljelystä päätoimisesti harjoittava luonnollinen henkilö. Mikäli suostumusta ei anneta, hallituksen on muunnettava kantaosake vaihto-osakkeeksi.

Hallitus voi myös pyynnöstä muuntaa kantaosakkeita vaihto-osakkeiksi sekä pyynnöstä antaa ennakkotiedon siitä, tullaanko hakijalle antamaan suostumus kantaosakkeiden hankintaan vai ei. Vuoden 2004 aikana 814 000 kantaosaketta muunnettiin vaihto-osakkeiksi.

Arvo-osuusjärjestelmässä kantaosakkeet, joiden osalta suostumuskäsittely on kesken tai joille ei ole haettu suostumusta, ovat ns. odotusluettelossa kunnes ne joko myönnetyn suostumuksen perusteella kirjataan osakasluetteloon kantaosakkeina tai luovutetaan edelleen tai on muunnettu vaihto-osakkeiksi.

Kaupankäynti Raision osakkeilla

Vuoden 2004 aikana Raision V-osakkeita vaihdettiin yli kaksinkertainen määrä edelliseen vuoteen verrattuna, yhteensä 110,1 miljoonaa osaketta (45,7 milj. kpl) eli noin 84 prosenttia V-osakkeiden kokonaismäärästä. Vaihdon arvo oli 180,1 miljoonaa euroa (47,9 milj. euroa).

K-osakkeiden vaihto on selvästi vähäisempää, mutta myös K-osakkeiden vaihto yli kaksinkertaistui ollen 1,5 miljoonaa osaketta (0,6 milj. kpl). K-osakkeiden vaihdon arvo oli 2,5 miljoonaa euroa (0,8 milj. euroa).

Omistusrakenne

Raision omistusrakenteen merkittävin muutos vuonna 2004 oli ulkomaalaisomistuksen kasvu 6 prosentista 12 prosenttiin. Kotitaloudet vähensivät omistuksiaan, mikä laski omistajien kokonaismäärää 47 224:stä 44 102:een.

Useat suomalaiset sijoitusrahastot kasvattivat, kun taas vakuutusyhtiöt pienensivät omistuksiaan.

Osinkopolitiikka

Raision tavoitteena on tuottaa lisäarvoa kaikille osakkeenomistajilleen kehittämällä liiketoimintaansa ja parantamalla sen kannattavuutta sekä noudattamalla pitkäjänteistä osinkopolitiikkaa. Tavoitteena on jakaa vuosittain osinkona puolet jatkuvasta liiketoiminnasta syntyvästä osakekohtaisesta tuloksesta edellyttäen, ettei osingonmaksu vaaranna yhtiön strategisten tavoitteiden saavuttamista.

Osinko

Raisio Yhtymän 26.3.2004 kokoontunut yhtiökokous päätti 0,01 euron osingon maksamisesta osaketta kohti. Osinko maksettiin 7.4.2004 osakkeenomistajalle, joka oli merkitty omistajaluetteloon 31.3.2004.

Raisio Chemicalsin myynnistä saatu voitto mahdollisti ylimääräisen osingonmaksun. Hallitus esitti 30.9.2004 pidetylle ylimääräiselle yhtiökokoukselle maksettavaksi 0,12 euron osinkoa osaketta kohti. Osinko maksettiin 12.10.2004 osakkeenomistajalle, joka oli merkitty omistajaluetteloon 5.10.2004.

Vuodelta 2004 hallitus esittää osinkopolitiikan mukaisesti 0,03 euron osinkoa kevään 2005 yhtiökokoukselle. Esitetty osinko on 50 prosenttia jatkuvien liiketoimintojen tuloksesta. Lisäksi hallitus esittää 0,18 euron ylimääräistä osinkoa jatkona syksyllä jaetulle ylimääräiselle osingolle. Näin kanavoidaan osa Raisio Chemicalsista saatua myyntivoittoa osakkeenomistajille.

Osakepohjaiset kannustinjärjestelmät

Vuonna 1998 hyväksytty ja toteutettu optio-ohjelma 1998–2003 on päättynyt 30.1.2004 eikä tuon ohjelman optio-oikeuksilla ole merkitty osakkeita tilikautena 2004 eikä muulloinkaan sen soveltamisaikana.

Tällä hetkellä Raisiolla ei ole osakepohjaisia kannustinjärjestelmiä.

Johdon osakkeenomistus

Yhtiön hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenet, hallituksen varajäsenet ja toimitusjohtaja omistivat 31.12.2004 kantaosakkeita 1 515 870 kappaletta ja vaihto-osakkeita 449 940 kappaletta. Tämä on yhteensä 1,19 prosenttia kaikista osakkeista ja tuottaa ääniä 1,84 prosenttia enimmäisäänimäärästä.

Osakassopimukset

Raisio Yhtymä Oyj:llä ei ole tiedossaan yhtiön osakkeiden omistukseen ja äänivallan käyttöön liittyviä osakassopimuksia.

Hallituksen valtuudet osakepääoman korottamiseen

Yhtiökokous antoi 26.3.2004 hallitukselle valtuudet päättää nimellisarvoltaan yhteensä enintään 3 363 758,53 euron suuruista osakepääoman korottamisesta yhdellä tai useammalla uusmerkinnällä ja/tai vaihtovelkakirjalainojen ottamisesta. Osakkeenomistajille kuuluvasta merkintäetuoikeudesta voidaan poiketa vain silloin, kun siihen on olemassa yhtiön kannalta painava taloudellinen syy ja valtuutta käytetään yrityskaupan tai liiketoiminnan oston rahoitukseen tai yritysten välisen yhteistyön järjestämiseen tai yhtiön pääomarakenteen vahvistamiseen.

Valtuutus on merkitty kaupparekisteriin 22.4.2004 ja se on voimassa 26.3.2005 asti. Valtuutusta ei ole käytetty. Hallitus ei hae uusia valtuuksia osakepääoman korottamiseen kevään 2005 yhtiökokoukselta.

Hallituksen valtuudet omien osakkeiden hankkimiseen

Hallituksella ei ole valtuuksia omien osakkeiden hankkimiseen eikä luovuttamiseen, mutta se hakee kevään 2005 yhtiökokoukselta tällaisia valtuuksia. Valtuudet voivat olla voimassa enintään yhden vuoden ajan laskettuna ne myöntävästä yhtiökokouksesta. Raisio Yhtymä Oyj itse tai mikään sen muodostamaan konserniin kuuluva yhtiö tai yhteisö ei omista Raisio Yhtymä Oyj:n osakkeita.

IR-periaatteet

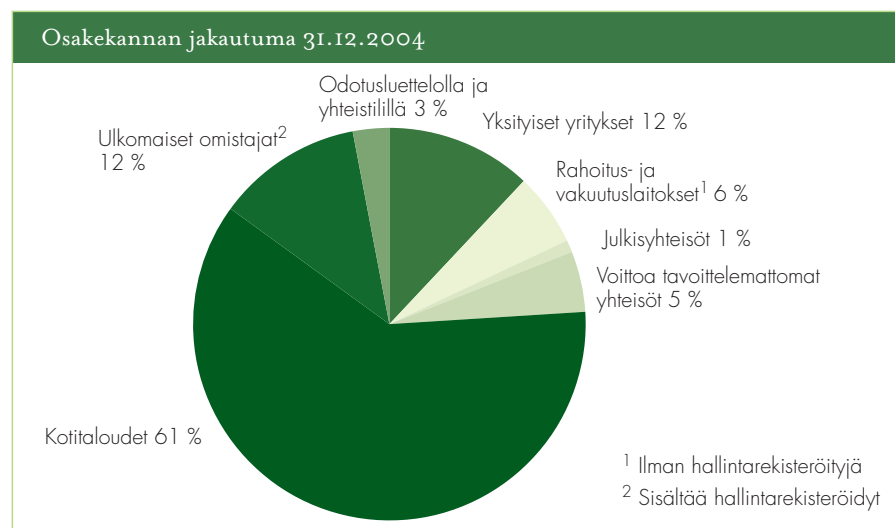
Raisio Yhtymän sijoittajaviestinnän tavoitteena on tuottaa oikeaa, riittävää ja ajantasaista tietoa osakkeen hinnanmuodostuksen perustaksi tasapuolisesti kaikille markkinaosapuolille.

Raisio Yhtymä julkaisee vuosittain tilinpäätöstiedotteen, vuosikertomuksen ja kolme osavuositiedotusta sekä yritysraportin. Pörssi- ja lehdistöiedotteilla informoidaan sijoittajia aina, kun asian luonne sitä edellyttää. Yhtiön kotisivuilla julkaistaan edellä mainittujen raporttien ja pörssi- sekä lehdistöiedotteiden lisäksi myös sijoittajatapaamisissa käytettyä muuta materiaalia. Suurimmat osakkaat ja sisäpiiri sekä näiden omistukset päivitetään kotisivuilla kuukausittain. Myös Raisiota seuraavien analyytikkojen yhteystiedot löytyvät osoitteesta www.raisiogroup.com.

Raisio Yhtymä on määritellyt ns. hiljaisen ajan, joka on kaksi viikkoa ennen tulostiedotteiden julkistamista. Tänä aikana Raisio Yhtymä ei tapaa pääomamarkkinoiden edustajia.

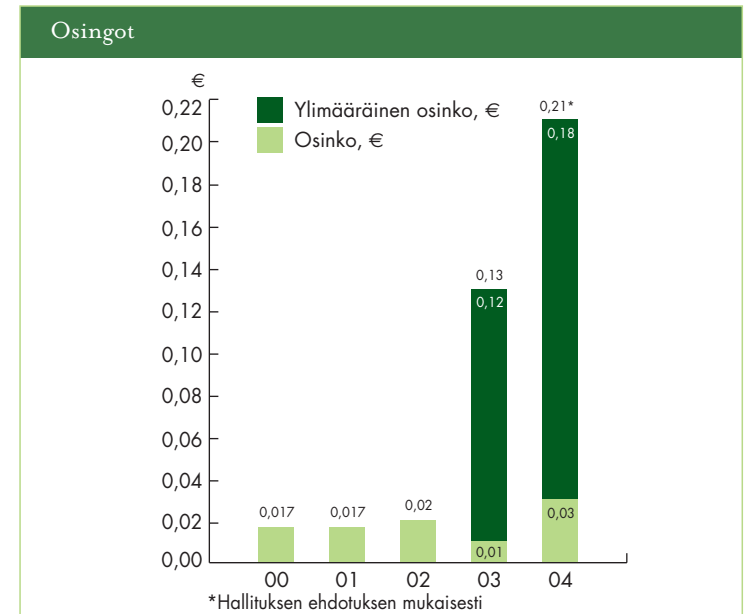
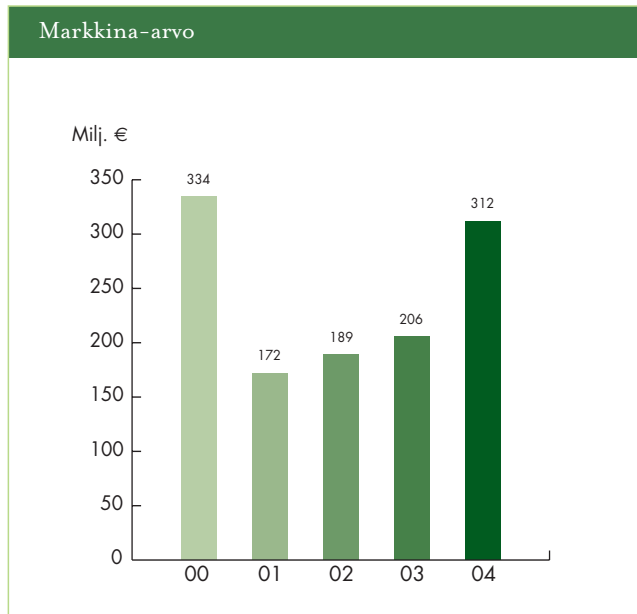
Osakepääoman korotukset									
Merkintäaika	Korotustapa	Merkintäehdot	Nimellisarvo mk	Merkintähinta mk	Merkintähinta euroa	Uusia osakkeita kpl	Osakepääoman korotus milj. euroa	Uusi osakepääoma milj. euroa	Osinko-oikeus
13.12.1993–28.1.1994	Uusmerkintä	5 V tai K: 1 V	50	250,00	42,05	405 206	3,41	20,5	Puoli osinkoa 1993
12.4.1995	Suunnattu anti Raison Margariinin osakkeenomistajille	11 RM: 5 V	10	vaihto	–	1 454 630	2,45	22,9	Täysi osinko 1995
10.6.–10.7.1996	Uusmerkintä	5 V: 1 V 5 K: 1 K	10	80,00	13,46	2 722 163	4,58	27,5	Täysi osinko 1996
1.4.–30.4.1998	Suunnattu anti optiolainan 1993 optio-todistusten omistajille	–	10	96,75	16,27	181 920	0,31	27,8	Täysi osinko 1998

Osakepääoman rakenne 31.12.2004			
	Osakkeiden lukumäärä kpl	Osuus osakkeista %	Osuus äänistä %
Vaihto-osakkeet	130 584 788	79,1	15,9
Kantaosakkeet	34 564 242	20,9	84,1
Yhteensä	165 149 030	100,0	100,0

Osakeomistuksen jakautuminen 31.12.2004								
Vaihto-osakkeet					Kantaosakkeet			
Osakkeita	Omistajia		Osakkeita		Omistajia		Osakkeita	
kpl	kpl	%	kpl	%	kpl	%	kpl	%
1-1 000	26 985	65,1	13 301 543	10,2	4 245	58,9	1 495 749	4,3
1 001-5 000	11 416	27,5	27 979 947	21,4	1 920	26,6	4 557 704	13,2
5 001-10 000	1 854	4,5	13 983 126	10,7	544	7,5	3 868 530	11,2
10 001-25 000	815	2,0	12 978 166	10,0	345	4,8	5 357 401	15,5
25 001-50 000	196	0,5	6 955 960	5,3	106	1,5	3 502 316	10,1
50 001-	150	0,4	55 021 476	42,1	48	0,7	10 818 730	31,3
odotusluettelolla			0	0,0			4 320 032	12,5
yhteistilillä			364 570	0,3			643 780	1,9
yhteensä	41 416	100,0	130 584 788	100,0	7 208	100,0	34 564 242	100,0

Raisio Yhtymä Oy:llä oli rekisteröityjä osakkeenomistajia 31.12.2004 yhteensä 44 102 kpl.

Osakkeenomistajat						
25 suurinta osakkeenomistajaa 31.12.2004 osakasluettelon mukaan						
	Sarja K kpl	Sarja V kpl	Yhteensä kpl	%	Ääniä kpl	%
Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK r.y.	3 733 980	199 000	3 932 980	2,38	2 477 235	0,30
Etra-Invest Oy Ab		3 500 000	3 500 000	2,12	2 477 235	0,30
Brotherus Ilkka	42 540	2 231 920	2 274 460	1,38	2 477 235	0,30
Erikoissijoitusrahasto EQ Sirius		1 352 900	1 352 900	0,82	1 352 900	0,16
Norvestia Oyj		1 334 900	1 334 900	0,81	1 334 900	0,16
Sijoitusrahasto Pohjola Finland Value		1 300 000	1 300 000	0,79	1 300 000	0,16
Veikko Laine Oy		1 195 000	1 195 000	0,72	1 195 000	0,15
Sijoitusrahasto Nordea Fennia		1 102 700	1 102 700	0,67	1 102 700	0,13
Maa- ja vesiteknikan Tuki r.y.		1 000 000	1 000 000	0,61	1 000 000	0,12
Sijoitusrahasto Sampo Suomi Osake		935 000	935 000	0,57	935 000	0,11
Argonius Oy		803 000	803 000	0,49	803 000	0,10
Haavisto Maija	393 120	287 770	680 890	0,41	2 477 235	0,30
Sijoitusrahasto Sampo Suomi Yhteisöosake		669 000	669 000	0,41	669 000	0,08
Haavisto Heikki	542 300	119 590	661 890	0,40	2 477 235	0,30
Langh Hans	654 480		654 480	0,40	2 477 235	0,30
Sijoitusrahasto Nordea Nordic Small Cap		653 000	653 000	0,40	653 000	0,08
Sinituote Oy		640 000	640 000	0,39	640 000	0,08
Sijoitusrahasto Nordea Avanti		606 920	606 920	0,37	606 920	0,07
Sijoitusrahasto Nordea Nordia		604 900	604 900	0,37	604 900	0,07
Keskittien Tukisäätiö	100 000	500 000	600 000	0,36	2 477 235	0,30
Svenska lantbruksproducenternas centralförbund r.f.	455 000	113 000	568 000	0,34	2 477 235	0,30
Haavisto Erkki	364 940	172 260	537 200	0,33	2 477 235	0,30
Haavisto Antti	382 140	140 740	522 880	0,32	2 477 235	0,30
Liljeström Ulf Mikael		520 000	520 000	0,31	520 000	0,06
Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Etera		518 400	518 400	0,31	518 400	0,06

Ulkomaalaisten omistuksessa hallintarekisteröidyt mukaan lukien oli 31.12.2004 yhteensä 19 276 496 osaketta, mikä on 11,7 prosenttia koko osakemäärästä ja 14,8 prosenttia vaihto-osakkeista.

Raisio Yhtymä Oyj:n osakkeiden kurssikehitys ja suhteellinen vaihto

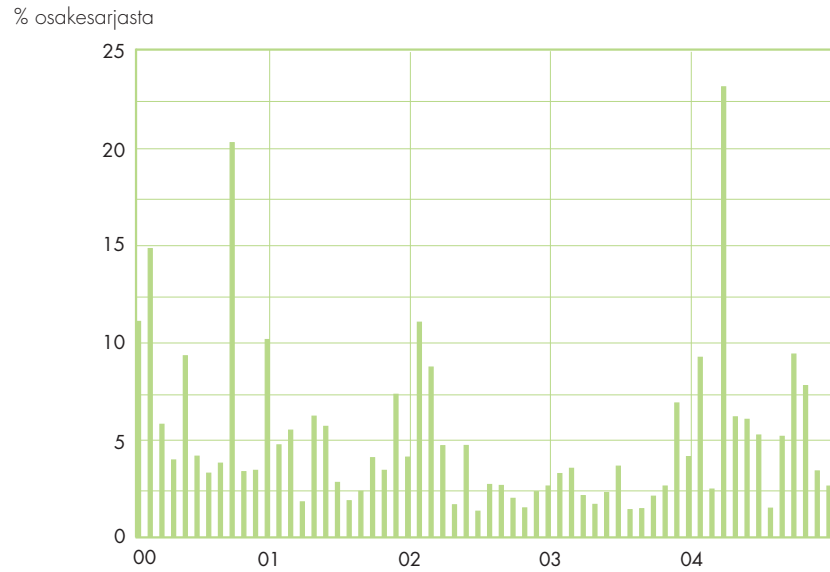
Kurssikehitys, vaihto-osake

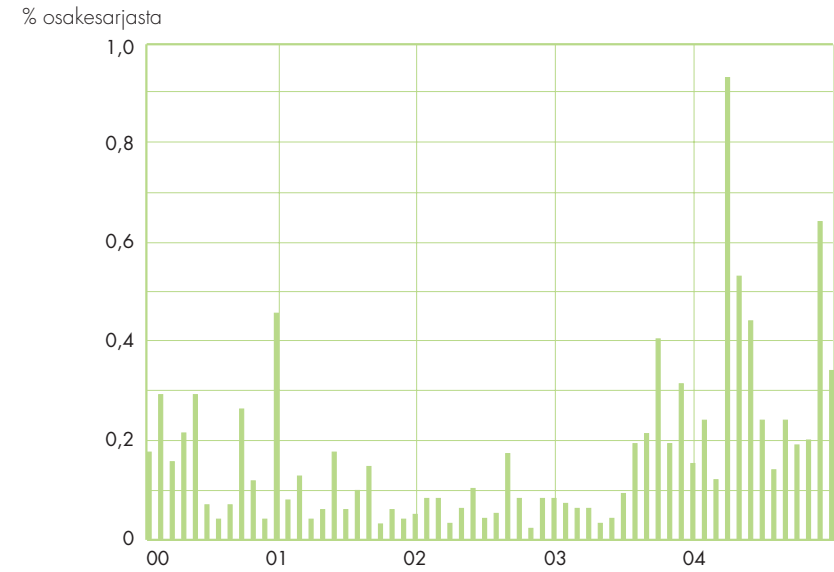
Kurssikehitys, kantaosake

Suhteellinen vaihto, vaihto-osake

Suhteellinen vaihto, kantaosake

Hallinto

Suomen lait ja yhtiöjärjestys muodostavat Raisio Yhtymän hallinnointiperiaatteiden rungon. Käytössä on kaksiportainen hallintomalli, jossa yhtiökokous valitsee hallintoneuvoston ja hallintoneuvosto hallituksen. Raisio täyttää useimmilta osin heinäkuussa 2004 annetun suosituksen listayhtiöiden hallinnointi- ja ohjausjärjestelmistä. Mikäli vireillä oleva yhtiöjärjestyksen muutos hyväksytään, ainoaksi poikkeamaksi suosituksesta jää se, että hallituksen jäsenet valitsee hallintoneuvosto.

Hallinnointi ja ohjaus

- Helsingin Pörssin, Keskuskaupparin sekä Teollisuuden ja Työnantajien Keskusliiton antama suositus listayhtiöiden hallinnointi- ja ohjausjärjestelmistä astui voimaan 1.7.2004.
- Raisio Yhtymän yhtiöjärjestykseen on suosituksen johdosta tekeillä muutoksia, jotka edellyttävät kahden peräkkäisen yhtiökokouksen hyväksyntää.
- Tällä hetkellä Raisio Yhtymä noudattaa Corporate Governance -suositusta seuraavin poikkeamin
 - Suositus 5: Hallintoneuvoston toimivallan rajaaminen (osittainen muutosesitys vireillä)
 - Vapaaehtoiset suositukset 27–33: Tarkastusvaliokunta ja Nimitysvaliokunta (hallitus ei ole liiketoiminnan valvonnan tai nimitysasioiden valmistelemiseksi nähnyt tarpeellisuutta perustaa kyseisiä valiokuntia. Sen sijaan hallintoneuvosto on keskuudestaan asettanut nimitysryhmän ja tarkastajat)
 - Suositus 37: Toimitusjohtajan nimittäminen (muutosesitys vireillä)
 - Vapaaehtoinen suositus 44: Hallituspalkkion maksaminen osakkeina (Raisio Yhtymässä ei ole käytössä osakepohjaisia kannustinjärjestelmiä)

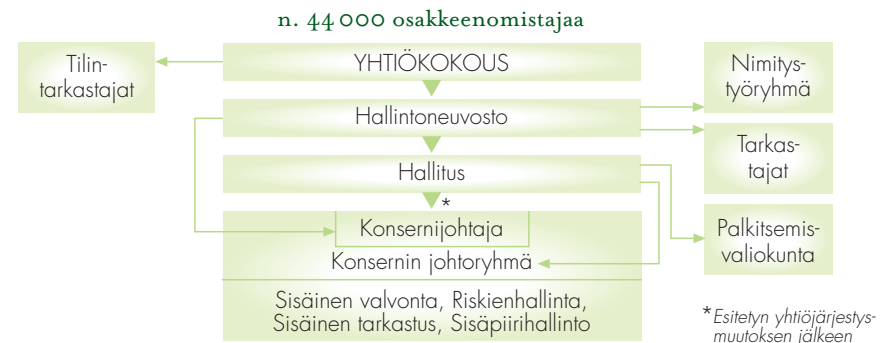
Yhtiökokous

Yhtiökokous on ylin yhtiön asioista päättävä elin, ja se pidetään vähintään kerran vuodessa. Varsinainen yhtiökokous kokoontuu vuosittain huhtikuun loppuun mennessä päättämään sille kuuluvista asioista kuten tilinpäätöksen ja konserniti-linpäätöksen vahvistamisesta ja osingonjaosta, vastuuvapauden myöntämisestä sekä hallintoneuvoston jäsenten ja tilintarkastajien valinnasta ja heidän palkkioistaan. Ylimääräisiä yhtiökokouksia voidaan pitää asioiden niin vaatiessa, ja kutsun niihin toimittaa hallitus.

Kutsu yhtiökokoukseen julkaistaan aikaisintaan kaksi kuukautta ennen kokouskutsussa mainittua ennakoilmoittautuspäivää ja viimeistään seitsemäntoista päivää ennen yhtiökokousta. Kutsu 31.3.2005 pidettävään yhtiökokoukseen on julkaistu Helsingin Sanomissa, Turun Sanomissa, Maaseudun Tulevaisuudessa sekä Hufvudstadsbladet ja Landsbygdens Folk -lehdissä sekä lähetetty osakkeenomistajille postitse.

Vuonna 2004 Raisio Yhtymän varsinainen yhtiökokous pidettiin 26.3.2004 Turussa. Siellä oli läsnä tai edustettuna 2 832 osakkeenomistajaa, joilla oli 16,6 prosenttia yhtiön osakkeista ja 43,4 prosenttia äänistä. Raisiossa 30.9.2004 kokoontuneessa ylimääräisessä yhtiökokouksessa päätettiin lisäosingon maksamisesta sekä hyväksyttiin hallituksen esitys yhtiöjärjestyksen muuttamiseksi ensimmäisessä käsittelyssä. Tässä kokouksessa oli läsnä tai edustettuna 2 716 osakkeenomistajaa, joilla oli 13,5 prosenttia yhtiön osakkeista ja 39,3 prosenttia äänistä. Toimitusjohtaja, hallituksen puheenjohtaja ja enemmistö hallituksen jäsenistä olivat läsnä yhtiökokouksissa.

Raisio Yhtymän hallintomalli

Hallintoneuvosto

Raisio Yhtymässä on käytössä kaksiportainen hallintomalli, jossa yhtiökokous valitsee hallintoneuvoston ja hallintoneuvosto hallituksen. Hallintoneuvostoon kuuluu vähintään 21 ja enintään 30 jäsentä, joiden toimikausi on kolme lähinnä vaalia seuraavaa kalenterivuotta. Kolmannes jäsenistä on erovuorossa vuosittain. Hallintoneuvoston jäseneksi ei voida valita henkilöä, joka ennen toimikauden alkua on täyttänyt 65 vuotta. Hallintoneuvosto valitsee puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan keskuudestaan vuodeksi kerrallaan valintaa seuraavan kalenterivuoden alusta lukien.

Hallintoneuvosto valvoo hallituksen ja toimitusjohtajan hoitamaa yhtiön hallintoa ja päättää asioista, jotka koskevat toiminnan olennaista laajentamista tai supistamista. Hallintoneuvosto valitsee yhtiön hallituksen jäsenet ja päättää heidän palkkioistaan sekä valitsee toimitusjohtajan ja tarvittaessa hänen sijaisensa. Hallintoneuvoston on annettava yhtiökokoukselle lausuntonsa tilinpäätöksestä ja tilintarkastuskertomuksesta. Hallintoneuvoston jäsenille maksettiin palkkiona 260 euroa kokoukselta vuonna 2004 sekä korvattiin matkakustannukset ja suoritettiin päivärahaa kokousmatkoilta Raision matkustussäännön mukaan. Hallintoneuvoston puheenjohtajan vuosipalkkio vuonna 2004 oli 10 000 euroa.

Yhtiökokous vahvisti vuodelle 2005 Raisio Yhtymä Oyj:n hallintoneuvoston jäsenmääräksi 25. Jäsenet on esitelty sivulla 43. Hallintoneuvosto kokoontui kertomusvuoden aikana kolme kertaa ja jäsenten osallistumisprosentti kokouksiin oli 90,24.

Hallintoneuvosto on asettanut nimitystyöryhmän valmistelemaan hallintoneuvoston päätettäväksi hallituksen jäsenten nimitysasioita sekä ehdotuksia yhtiökokoukselle hallintoneuvostoon valittavista henkilöistä. Työryhmän muodostavat hallintoneuvoston puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja sekä kolme hallintoneuvoston keskuudestaan valitsemaa jäsentä. Työryhmä kokoontui kolme kertaa kertomusvuoden aikana.

Hallintoneuvosto valitsee keskuudestaan neljä jäsentä tarkastamaan hallituksen ja toimitusjohtajan hoitamaa yhtiön hallintoa. Tarkastajat raportoivat havainnoistaan hallintoneuvostolle kahdesti vuodessa ja kertomusvuonna tarkastajat tekivät kaksi tarkastuskäyntiä yhtiöön.

Hallitus

Yhtiön hallitukseen kuuluu vähintään viisi ja enintään kahdeksan hallintoneuvoston valitsemaa jäsentä sekä vähintään viisi ja enintään kahdeksan hallintoneuvoston valitsemaa varajäsentä. Jäsenten toimikausi on kaksi vaalia seuraavaa kalenterivuotta, ja heistä on vuosittain erovuorossa puolet. Hallituksen jäseneksi ei voida valita henkilöä, joka ennen toimikauden alkua on täyttänyt 65 vuotta. Hallitus valitsee puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan keskuudestaan kalenterivuodeksi kerrallaan.

Hallitus huolehtii yhtiön hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä. Hallitus ohjaa ja valvoo yhtiön toimivaa johtoa, hyväksyy yhtiön strategiset tavoitteet ja riskienhallinnan periaatteet sekä varmistaa johtamisjärjestelmän toimivuuden.

Hallitus työskentelee ja tekee päätöksensä kokouksissaan ja on päätösvaltainen kun enemmän kuin puolet jäsenistä on läsnä. Asioiden niin vaatiessa kokous voidaan pitää myös puhelinkokouksena.

Puheenjohtaja kutsuu koolle hallituksen kokouksen tarvittaessa tai jos hallituksen jäsen tai toimitusjohtaja sitä vaatii. Puheenjohtaja päättää kunkin kokouksen esityslistan sisällöstä toimitusjohtajan tai hallituksen jäsenten tekemien esitysten perusteella. Esityslista ja mahdollinen ennakkomateriaali esillä oleviin asioihin liittyen toimitetaan hallituksen jäsenille viimeistään kolme arkipäivää ennen kokousta, ellei asian laatu muuta edellytä. Toimitusjohtaja, liiketoimintaryhmän johtaja tai asiantuntija esittelee hallitukselle sen päätettävät asiat.

Kokouksessa käsitellyistä ja päätetyistä asioista hallituksen sihteeri laatii pöytäkirjan, joka hyväksytään ja jonka kaikki läsnä olleet jäsenet allekirjoittavat seuraavassa kokouksessa.

Raisio Yhtymä Oyj:n hallitus on vahvistanut toimintaansa varten työjärjestyksen, jonka mukaan hallituksen keskeisiin tehtäviin kuuluu:

- vahvistaa yhtiön strategia ja tarkistaa säännöllisesti sen ajanmukaisuus
- hyväksyä vuosittaiset budjetit sekä valvoa niiden toteutumista
- päättää merkittävistä yksittäisistä investoinneista sekä divestoinneista ellei katso niiden laatunsa tai laajuutensa vuoksi kuuluvan hallintoneuvoston päätettäväksi
- käsitellä ja hyväksyä tilinpäätökset ja osavuositarkastukset
- nimittää ja vapauttaa tehtävistään konsernihoitajan esityksestä tämän välittömät alaiset sekä määrätä heidän tehtävänsä ja päättää heidän työehdoistaan; hallitus päättää myös konsernihoitajan työehdoista

- päättää johdon ja henkilöstön kannustus- ja palkkiojärjestelmistä ja tehdä tarvittaessa niistä johtuvat esitykset yhtiökokoukselle
- käydä vuosittain läpi yhtiön toimintaan liittyvät keskeiset riskit ja niiden hallinnan
- vahvistaa yhtiön eettiset arvot ja toimintatavat.

Vuonna 2004 Raisio Yhtymä Oyj:n hallitukseen kuului kahdeksan varsinaista ja viisi varajäsentä. Varsinaiset jäsenet ovat konsernihoitajaa lukuun ottamatta riippumattomia niin yhtiöstä kuin sen merkittävistä osakkeenomistajistakin. Kaikki varajäsenet ovat yhtiön palveluksessa. Hallitus on esitelty vuosikertomuksen sivuilla 44–45.

Hallitus kokoontui kertomusvuoden aikana 13 kertaa ja piti lisäksi kuusi puhelinkokousta. Hallituksen jäsenten osallistumisprosentti kokouksissa oli 94,08. Vuonna 2004 suoritettiin palkkiona hallituksen puheenjohtajalle 2 550 euroa kuukaudessa ja 1 700 euroa kuukaudessa niille jäsenille, jotka eivät ole yhtiön palveluksessa. Lisäksi suoritettiin kokouspäivärahaa ja korvattiin matkakulut yhtiön matkustussäännön mukaan.

Hallitus tulee toteuttamaan oman toimintansa ja työskentelytapojensa arvioinnin ensimmäisen kerran talvella 2005.

Merkittävien tytäryhtiöiden hallitusten puheenjohtajana toimii konsernihoitaja ja muut jäsenet ovat konsernin johtoryhmän jäseniä. Merkittävien tytäryhtiöiden toimitusjohtajat eivät ole johtamiensa yhtiöiden hallitusten jäseniä.

Hallituksen valiokunnat

Raisio Yhtiön hallitus on asettanut palkitsemisvaliokunnan, joka valmistelee ehdotukset ylimmän johdon nimityksistä, tekee johdon ja henkilöstön kannustusta ja palkitsemista koskevat esitykset hallitukselle sekä valmistelee merkittävät organisaatiomuutokset. Valiokuntaan kuuluu hallituksen puheenjohtajan lisäksi kaksi muuta hallituksen jäsentä. Valiokunta kokoontui kolme kertaa vuonna 2004. Hallitus ei ole asettanut muita valiokuntia.

Toimitusjohtaja

Raisio Yhtymä Oyj:n toimitusjohtajasta käytetään myös nimitystä konsernihoitaja. Hänen tehtävänsä määräytyvät lain, yhtiöjärjestyksen sekä hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti. Raisio Yhtymässä toimitusjohtajan tulee yhtiöjärjestyksen mukaan olla myös hallituksen jäsen.

Rabbe Klemets on toiminut Raisio Yhtymä Oyj:n toimitusjohtajana huhtikuusta 2001 alkaen. Toimitusjohtajalle on vuonna 2004 suoritettu palkkana, palkkioina ja luontoisetuina yhteensä 628 108 euroa. Raisio Yhtymä Oyj:n osakkeita tai niihin oikeuttavia arvopapereita hän ei ole vuonna 2004 saanut.

Toimitusjohtajalla on sopimuksen mukaan oikeus siirtyä eläkkeelle 60 vuotta täytettyään ja velvollisuus tähän täytettyään 62 vuotta. Yhtiö ja toimitusjohtaja voivat kumpikin irtisanoa toimitusjohtajasopimuksen päättymään kuuden kuukauden irtisanomisaikaa noudattaen. Mikäli yhtiö irtisanoa toimitusjohtajan, hänellä on oikeus irtisanomisaajan palkan ja luontoisetujen lisäksi korvaukseen, joka määrällään vastaa hänen 12 kuukauden palkkaansa ja luontoisetujaan.

Johtoryhmä

Konsernin johtoryhmän puheenjohtajana toimii konsernijohtaja ja sen jäseniä ovat kahden toimialaryhmän ja palvelufunktioiden johtajat. Johtoryhmä koordinoi konsernin eri toimintoja ja määrittelee koko konsernia koskevat toimintapolitiikat ja prosessit. Se valmistee konsernijohtajan apuna sellaiset hallituksen päätösehdotukset, jotka koskevat koko konsernia. Johtoryhmä valmistee konsernistrategiaa ja valvoo sen toteutumista. Konsernin johtoryhmä kokoontuu kerran kuukaudessa tai tarpeen vaatiessa useammin. Konsernin johtoryhmä on esitelty sivuilla 46–47.

Konsernin johtoryhmän jäsenten varhennettu eläkeikä on 60–62 vuotta.

Johdon palkitseminen

Raisio Yhtymässä on käytössä erilliset tulospalkkiojärjestelmät johdolle, keski johdolle sekä muille henkilöstölle. Vuoden 2004 palkkiojärjestelmien keskeisenä periaatteena oli jatkuvan parantamisen aikaansaaminen. Keski johdolle luotiin oma kannustinjärjestelmä ja johdon järjestelmään sisällytettiin pidemmän aikavälin sitouttavia elementtejä. Keskeiset mittarit vuodelle 2004 olivat tulos, kassavirta ja käyttöpääoma. Osakesidonnaisia palkitsemisjärjestelmiä ei yhtiöllä kertomusvuonna ollut.

Tulospalkkiojärjestelmistä päättää hallitus palkitsemisvaliokunnan esityksestä.

Myös vuoden 2005 palkitsemisjärjestelmien keskeinen periaate on toiminnan ja sen tuloksellisuuden jatkuva parantaminen. Tärkeimmät mittarit ovat liikevaihto, tulos ja sijoitetun pääoman tuotto.

Sisäinen valvonta, riskienhallinta ja sisäinen tarkastus

Liiketoiminnan ohjaus ja valvonta tapahtuvat edellä kuvatun hallinto- ja ohjausjärjestelmän mukaisesti.

Konsernin sisäinen valvonta on säännöllistä ja jatkuvaa. Säännöllisessä viikko-, kuukausi- ja vuosineljännesraportoinnissa tuodaan esiin erot vuosisuunnittelun tavoitteisiin, ennusteisiin ja edellisen vuoden toteumaan verrattuna. Lisäksi johdolle raportoidaan mahdolliset muut valvonnassa esiin tulleet erityiskysymykset ja kertaluonteiset asiat. Sisäisen valvonnan raportointi täsmätetään säännöllisesti kirjanpidon aineistoon. Hallitus saa vastaavat raportit käyttöönsä kuukausittain.

Riskienhallinta on osa Raisio Yhtymän valvontajärjestelmää. Raisio Yhtymällä on hallituksen hyväksymä riskienhallintapolitiikka. Vuotuinen riskikartoitus tehdään vuosisuunnittelun ja budjetoinnin yhteydessä. Riskienhallintaa koordinoi rahoitusjohtaja, joka raportoi talousjohtajalle.

Liiketoimintariskejä on kuvattu toimialakatsauksissa ja muita taloudellisia riskejä vuosikertomuksen sivulla 78.

Raisio Yhtymässä ei ole katsottu tarpeelliseksi muodostaa erillistä sisäisen tarkastuksen toimintaa, vaan sen tehtävät sisältyvät sisäistä valvontaa suorittavan talousorganisaation tehtäviin. Liiketoimintaryhmien business controllerit työskentelevät konsernin talousjohtajan suorassa alaisuudessa ja myös yksiköiden talouspäälliköt raportoivat talousjohtajalle riskienhallintaan sekä sisäiseen valvontaan ja tarkastukseen liittyvissä asioissa. Tilintarkastajat ovat ottaneet huomioon valitun toimintatavan tarkastussuunnitelmia laatiessaan.

Sisäpiirisääntely

Yhtymässä on 1.5.2000 saatettu voimaan sisäpiiriohje, joka noudattaa Helsingin Pörssin sisäpiiriohjetta. Pysyvä sisäpiiri muodostuu lakimääräisestä sisäpiiristä, johon kuuluvat hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenet ja varajäsenet sekä toimitusjohtaja ja tilintarkastajat, sekä määrätystä sisäpiiristä, johon 31.12.2004 kuului 30 lähinnä johtoon ja asiantuntijoihin kuuluvaa henkilöä.

Raisio Yhtymän sisäpiiriläiset eivät saa käydä kauppaa yhtiön osakkeilla 14 vuorokautteen ennen yhtiön osavuosikatsauksen ja 30 vuorokautteen ennen tilinpäätöstedotteen julkaisemista. Yhtymän sisäpiirihallinto käyttää Suomen Arvopaperikeskuksen SIRE-järjestelmää, jonka kautta sisäpiiriläisten ja heidän määräysvalta-yhteisöjensä omistus Raisio Yhtymä Oyj:ssä ja siinä tapahtuvat muutokset ovat julkisia. Raisio Yhtymän sisäpiiri omistuksineen ja siinä tapahtuneine muutoksineen on esitelty yhtiön kotisivuilla osoitteessa www.raisiogroup.com – Tietoa konsernista – Sisäpiiri.

Tilintarkastus

Varsinaisina tilintarkastajina tilikaudella 2004 toimivat Johan Kronberg, KHT ja Mika Kaarisalo, KHT. Varatilintarkastajina toimivat KHT-yhteisö PricewaterhouseCoopers Oy ja Kalle Laaksonen, KHT. Vuoden 2004 yhtiökokous valitsi samat tilintarkastajat myös tilikaudelle 2005.

Konsernin tilintarkastuksesta laaditaan yhteenveto hallitukselle ja konsernijohtajalle. Lisäksi konserniyhtiöiden tilintarkastajat raportoivat erikseen kunkin konserniyhtiön johdolle. Tilintarkastajat olivat läsnä hallituksen kokouksessa kolme kertaa vuonna 2004. Tilintarkastajat antavat osakkeenomistajille lain edellyttämän tilinpäätökseen liittyvän tilintarkastuskertomuksen vuosittain.

Palkkioita lakisäätöisestä tilintarkastuksesta vuodelta 2004 maksettiin yhteensä 330 400 euroa. Lisäksi PricewaterhouseCoopers Oy:ltä ja samaan tilintarkastusketjuun kuuluvilta yhtiöiltä ostettiin muita palveluja yhteensä 427 300 eurolla.

Yhtiöjärjestyksen muutos

Helsingin Pörssin, Keskuskauppakamarin sekä Teollisuuden ja Työnantajain Keskusliiton antama suositus listayhtiöiden hallinnointi- ja ohjausjärjestelmistä astui voimaan 1.7.2004. Raisio Yhtymä täyttää suosituksen vaatimukset jo nyt sen useimmilta osilta. Raisio Yhtymän hallitus antoi elokuussa 2004 yhtiökokoukselle ehdotuksensa yhtiöjärjestyksen muuttamisesta, ja 30.9.2004 koolla ollut ylimääräinen yhtiökokous hyväksyi ehdotuksen ensimmäisessä käsittelyssä. Mikäli varsinainen yhtiökokous maaliskuussa 2005 hyväksyy ehdotuksen samansisältöisenä, muutosten arvioidaan tulevan voimaan kaupparekisterimerkinnän jälkeen huhtikuussa 2005. Tällöin ainoaksi poikkeamaksi suosituksesta jää se, että hallituksen jäsenet valitsee hallintoneuvosto. Raisio pitää johdonmukaisena, että hallintoneuvosto valitsee hallituksen jäsenet, koska hallintoneuvoston keskeinen tehtävä edelleen on yhtiön hallinnon valvonta.

Voimassa oleva yhtiöjärjestys ja yhtiöjärjestyksen muutosehdotus ovat luettavissa osoitteessa www.raisiogroup.com

Hallintoneuvosto

Juha Saura, s. 1951
Lentokapteeni, maanviljelijä, Pöytyä
Puheenjohtaja 23.11.2004 lähtien
jäsen vuodesta 1998**
sarja K 1 700 kpl
Juha Saura on läsnä hallituksen
kokouksissa hallintoneuvoston
puheenjohtajan ominaisuudessa.

Ola Rosendahl, s. 1939
Agronomi, Pernaja
Varapuheenjohtaja vuodesta 1988 ja
jäsen vuodesta 1987*
sarja K 2 050 kpl ja
sarja V 2 000 kpl

Juhani Enkovaara, s. 1945
Kauppätieteen maisteri, toimitusjohtaja,
Helsinki
jäsen vuodesta 1996***
sarja K 500 kpl ja
sarja V 250 kpl

Risto Ervelä, s. 1950
Valtiotieteen maisteri, toiminnanjohtaja,
Sauvo
jäsen vuodesta 1991*
sarja K 3 000 kpl

Matti Hakala, s. 1939
Agronomi, maanviljelijä, Orimattila
jäsen vuodesta 1987**
sarja K 800 kpl ja
sarja V 300 kpl

Mikael Holmberg, s. 1961
Agronomi, maanviljelijä, Nauvo
jäsen vuodesta 1998**
sarja K 1 620 kpl ja
sarja V 1 360 kpl

Esa Härmälä, s. 1954
Agronomi, MTK:n johtokunnan
puheenjohtaja, Helsinki
jäsen vuodesta 1996*
ei Raisio Yhtymän osakkeita

Timo Järvilahti, s. 1943
Agronomi, Halikko
jäsen vuodesta 1987*
sarja K 60 kpl

Taisto Korkea-aoja, s. 1941
Agronomi, maanviljelijä, Kokemäki
jäsen vuodesta 1992**
sarja K 10 560 kpl ja
sarja V 20 620 kpl

Erkki S. Koskinen, s. 1946
Kauppias, Virrat
jäsen vuodesta 1996***
sarja V 10 000 kpl

Albert Käiväräinen, s. 1940
Maanviljelijä, Mynämäki
jäsen vuodesta 1987*
sarja K 6 700 kpl ja
sarja V 2 530 kpl

Hans Langh, s. 1949
Toimitusjohtaja, maanviljelijä, Piikkiö
jäsen vuodesta 1990***
sarja K 654 480 kpl

Johan Laurén, s. 1946
Agronomi, maanviljelijä, Parainen
jäsen vuodesta 1999***
sarja K 40 980 kpl ja
sarja V 1 360 kpl

Asko Leinonen, s. 1960
Maatalousyrittäjä, Anjalankoski
jäsen vuodesta 2002***
sarja K 500 kpl ja
sarja V 1 100 kpl

Antti Lithovius, s. 1950
Maanviljelijä, Lumijoki
jäsen vuodesta 1994*
sarja K 900 kpl ja
sarja V 3 620 kpl

Paavo Myllymäki, s. 1958
Toiminnanjohtaja, maanviljelijä,
Mietoinen
jäsen vuodesta 1998**
sarja K 3 660 kpl ja
sarja V 2 700 kpl

Yrjö Ojaniemi, s. 1959
Agronomi, toiminnanjohtaja, Lapua
jäsen vuodesta 2002***
sarja K 780 kpl ja
sarja V 660 kpl

Teemu Olli, s. 1950
Insinööri, maanviljelijä, Nousiainen
jäsen vuodesta 1987**
sarja K 43 500 kpl ja
sarja V 2 500 kpl

Urban Silén, s. 1959
Agronomi, maanviljelijä, Perniö
jäsen vuodesta 2003*
sarja K 71 000 kpl ja
sarja V 17 000 kpl

Tuula Tallskog, s. 1946
Hum. kandidaatti, emäntä, Pertteli
jäsen vuodesta 1998**
sarja K 560 kpl

Johan Taube, s. 1950
Agronomi, maanviljelijä, Tenhola
jäsen vuodesta 1987**
sarja K 101 180 kpl

Juhani Torkkomäki, s. 1939
Maanviljelijä, Somero
jäsen vuodesta 1987**
sarja K 8 020 kpl ja
sarja V 6 160 kpl

Jukka Tuori, s. 1948
Agronomi, maanviljelijä, Huittinen
jäsen vuodesta 1998**
sarja K 100 kpl

Simo Vaismaa, s. 1942
Agronomi, Isokyrö
jäsen vuodesta 1991*
sarja K 840 kpl ja
sarja V 20 000 kpl

Nils-Erik Wahlsten, s. 1949
Maanviljelijä, Kemiö
jäsen vuodesta 2003*
sarja K 81 080 kpl ja
sarja V 6 300 kpl

Hallintoneuvoston osakeomistukset
tilinpäätöspäivänä 10.2.2005.

Sarja K =
Raisio Yhtymän kantaosakkeet
Sarja V =
Raisio Yhtymän vaihto-osakkeet

Vuonna 2004 hallintoneuvostoon
kuulivat myös Hannu Auranen ja
Pekka Raipala.

* Erovuorossa vuonna 2005
** Erovuorossa vuonna 2006
*** Erovuorossa vuonna 2007

Hallitus

Varsinaiset jäsenet

Puheenjohtaja
Arimo Uusitalo
 Syntymävuosi: 1942
 Kotipaikka: Kiikala, Suomi
 Koulutus: agronomi
 Päätoimi: –, maanviljelysneuvos

Keskeinen työkokemus:
 oman tilan viljely 1972–
Hallituksen jäsenyys:
 jäsen vuodesta 1991,
 puheenjohtaja vuodesta 2001,
 erovuorossa vuonna 2006

Keskeisimmät samanaikaiset luottamustehtävät:
 Finnforest Oyj: hallituksen jäsen, vpi,
 M-real Oyj: hallituksen jäsen, vpi,
 Metsäliitto Osuuskunta: hallituksen pj,
 Osuuspankki Kantrisalola: hallituksen pj,
 Oyj Metsä-Botnia Ab: hallituksen jäsen

Palkkiot vuonna 2004: 30 600 euroa
Omistus Raisio Yhtymässä:
 sarja K 18 420 kpl

Jörgen Grandell
 Syntymävuosi: 1959
 Kotipaikka: Iniö, Suomi
 Koulutus: agronomi
 Päätoimi: toimitusjohtaja,
 Finska Hushållningssällskapet

Keskeinen työkokemus:
 Finska Hushållningssällskapet 2001–,
 Aktia Sparbank Abp 1996–2001:
 palvelupäällikkö,
 Merita (edeltäjäpankkeineen) 1989–1996:
 konttorinjohtaja,
 Suomen Vilja Oyj 1987–1989:
 viljanhankintapäällikkö,
 Suomen Talousseura 1985–1987:
 talousneuvoja

Hallituksen jäsenyys:
 jäsen vuodesta 2003,
 erovuorossa vuonna 2006
Keskeisimmät samanaikaiset luottamustehtävät:
 Ab Åbo Hushållning Oyj: hallituksen jäsen,
 Agro-Sydväst rf: hallituksen jäsen,
 Sparbanksstiftelsen för Åboland:
 hallituksen puheenjohtaja,
 Eläkevakuutusosakeyhtiö Veritas:
 hallintoneuvoston jäsen,

Svenska småbruk och egna hem Ab:
 hallintoneuvoston jäsen,
 Västabolands Skogsvårdföreningen r.f:
 valtuuston jäsen,
 Turun seudun kodinpuolustus -säätiö:
 hallituksen jäsen
Palkkiot vuonna 2004: 20 400 euroa
Omistus Raisio Yhtymässä:
 sarja V 500 kpl

Erkki Haavisto
 Syntymävuosi: 1968
 Kotipaikka: Raisio, Suomi
 Koulutus: MMM, agronomi
 Päätoimi: maanviljelijä

Keskeinen työkokemus:
 oman tilan viljely 1993–
Hallituksen jäsenyys:
 jäsen vuodesta 2004,
 erovuorossa vuonna 2005

Keskeisimmät samanaikaiset luottamustehtävät:
 Turun Seudun Osuuspankki: hallintoneuvoston
 jäsen

Palkkiot vuonna 2004: 20 400 euroa
Omistus Raisio Yhtymässä:
 sarja K 364 940 kpl ja
 sarja V 172 260 kpl

Jaakko Ihmuotila
 Syntymävuosi: 1939
 Kotipaikka: Helsinki, Suomi
 Koulutus: diplomi-insinööri
 Päätoimi: –, vuorineuvos

Keskeinen työkokemus:
 Fortum Oyj 1998–2000: päätoiminen
 hallituksen jäsen,
 Neste Oyj 1980–1998: toimitusjohtaja,
 hallituksen puheenjohtaja,
 Valmet Oyj 1973–1980: toimitusjohtaja
Hallituksen jäsenyys:
 jäsen vuodesta 2000,
 erovuorossa vuonna 2005

Keskeisimmät samanaikaiset luottamustehtävät:
 Nordea Pankki Suomi Oyj:
 neuvottelukunnan jäsen,
 Suomen Teknologiapalkintোসäätiö:
 hallituksen pj,
 Johtamistaidon Opisto r.y:
 hallituksen pj

Palkkiot vuonna 2004: 20 400 euroa
Omistus Raisio Yhtymässä:
 sarja V 22 500 kpl

Rabbe Klemets

Syntymävuosi: 1953

Kotipaikka: Turku, Suomi

Koulutus: filosofian lisensiaatti

Päätoimi: toimitusjohtaja, Raisio Yhtymä, vuodesta 2001

Keskeinen työkokemus:

Raisio Yhtymä 1999–,
Wallac Oy/EG/G Life Sciences 1991–1999:
johtotehtävät

Hallituksen jäsenyys:

varajäsen vuodesta 1999,
jäsen vuodesta 2001,
erovuorossa vuonna 2005

Keskeisimmät samanaikaiset luottamustehtävät:

Keskinäinen Vakuutusyhtiö Tapiola:
hallintoneuvoston jäsen,
Auria Oy: hallituksen jäsen,
Kibron Inc. Oy: hallituksen jäsen,
Turku Science Park Oy: hallituksen jäsen,
Turun kauppakamari: hallituksen jäsen

Palkat, palkkiot ja luontoisedut vuonna 2004:
628 108 euroa

Omistus Raisio Yhtymässä:
sarja V 10 200 kpl

Kaarlo Pettilä

Syntymävuosi: 1941

Kotipaikka: Salo, Suomi

Koulutus: agronomi

Päätoimi: maanviljelijä,
maanviljelysneuvos

Keskeinen työkokemus:
oman tilan viljely 1967–

Hallituksen jäsenyys:

jäsen vuodesta 1992,
varapuheenjohtaja 10.2.2005 lähtien,
erovuorossa vuonna 2005

Keskeisimmät samanaikaiset luottamustehtävät:

–

Palkkiot vuonna 2004: 20 400 euroa

Omistus Raisio Yhtymässä:
sarja K 51 400 kpl ja sarja V 2 880 kpl

Michael Ramm-Schmidt

Syntymävuosi: 1952

Kotipaikka: Espoo, Suomi

Koulutus: diplomiekonomi

Päätoimi: hallituksen puheenjohtaja,
Oy Executive Leasing Ab

Keskeinen työkokemus:

Oy Executive Leasing Ab 2004– ,
Hackman Oyj Abp 2004:
konsernijohtaja,
Hackman Metos Oy Ab 1995–2004:
toimitusjohtaja,
Hackman Designor Oy Ab 1989–1994:
toimitusjohtaja,
International Masters Publishers Inc.
1986–1989: toimitusjohtaja,

Skandinavisk Press AB 1984–1986:
konsernijohtaja

Hallituksen jäsenyys:

jäsen vuodesta 2005,
erovuorossa vuonna 2006

Keskeisimmät samanaikaiset luottamustehtävät:

International Masters Publishers A/S: hallituksen
jäsen,
Karelia Yhtymä Oyj: hallituksen jäsen,

Levanto Oy: hallituksen jäsen,
Stiftelsen för Svenska Handelshögskolan:
hallituksen jäsen
Huurre Group Oy: hallituksen jäsen

Omistus Raisio Yhtymässä:
sarja V 27 000 kpl

Christoffer Taxell

Syntymävuosi: 1948

Kotipaikka: Turku, Suomi

Koulutus: oikeustieteen kandidaatti

Päätoimi: Åbo Akademin kansleri, ministeri

Keskeinen työkokemus:

Åbo Akademi 2003–,
Partek Oyj 1990–2002:
konsernijohtaja,
kansanedustaja 1975–1991,
oikeusministeri 1979–1987,
opetusministeri 1987–1990

Hallituksen jäsenyys:

jäsen vuodesta 2003,
erovuorossa vuonna 2006

Keskeisimmät samanaikaiset luottamustehtävät:

Finnair Oyj: hallituksen pj,
Stockmann Oyj Abp: hallituksen jäsen,
Sampo Oyj: hallituksen jäsen,
Nordkalk Oyj Abp: hallituksen jäsen,

Boliden AB: hallituksen jäsen,
Stiftelsen för Åbo Akademi: hallituksen pj,
Elinkeinoelämän keskusliitto EK: hallituksen pj

Palkkiot vuonna 2004: 20 400 euroa

Omistus Raisio Yhtymässä:
sarja V 3 000 kpl

Varajäsenet

Lisäksi vuonna 2004 hallitukseen kuului Matti Linnainmaa.

Hallituksen ja hallintoneuvoston sihteerinä toimii Raisio Yhtymän rahoitusjohtaja, oikeustieteen kandidaatti Janne Martti.

Hallituksen varajäseniä ovat Mikko Korttila, Olavi Kuusela, Jukka Lavi, Taru Narvanmaa ja Jyrki Paappa. Kaikki varajäsenet kuuluvat Raisio Yhtymän johtoryhmään. Johto on esitelty sivuilla 46–47.

Varajäseninä vuonna 2004 toimivat yhtiön toimivasta johdosta myös Jari Lehmusaara ja Antti Salminen.

Konsernin johtoryhmä

Rabbe Klemets

Katso sivu 45

Olavi Kuusela

Syntymävuosi: 1950

Kotipaikka: Helsinki, Suomi

Koulutus: agronomi

Tehtävä Raisiossa:
RavintoRaision toimitusjohtaja

Keskeinen työkokemus:

Raisio Yhtymä 2003–,
Valio Oy 2000–2003,
SOK 1995–1999,
Hankkija-Maatalous Oy 1988–1995,
Keski-Pohjanmaan Osuuskauppa 1987–1988,
Osuuskauppa Maakunta 1985–1987:
johtotehtävät

Keskeisimmät luottamustehtävät:

Elintarviketeollisuusliitto ry:
hallituksen työvaliokunnan jäsen,
Keskinäinen Vakuutusyhtiö Tapiola:
hallintoneuvoston jäsen,
MTK: valtuuskunnan asiantuntijajäsen,
OKO: hallintoneuvoston jäsen,
Pellervon Taloudellinen Tutkimuslaitos:
hallituksen varapuheenjohtaja,

Suomalais-Venäläinen kauppakamari:
hallituksen varapuheenjohtaja,
Finpro ry: hallintoneuvoston jäsen,
Mainostajien Liitto: hallituksen puheenjohtaja,
Pouttu-yhtiöt (Pouttu Oy, Liha-Pouttu Oy, Jaloste-
Pouttu Oy): hallituksen jäsen,
MTT:n johtokunnan jäsen

Omistus Raisio Yhtymässä:
sarja V 1 000 kpl

Jukka Lavi

Syntymävuosi: 1955

Kotipaikka: Lieto, Suomi

Koulutus: filosofian kandidaatti

Tehtävä Raisiossa:
Raisio Life Sciences
-liiketoiminta-alueen johtaja

Keskeinen työkokemus:

Raisio Yhtymä 2000–,
Wallac Oy/EG/G life Sciences 1979–2000:
markkinoinnin ja myynnin johtotehtävät,
Suomen ulkopuoliset toiminnot

Keskeisimmät luottamustehtävät:

Pribori Oy: hallituksen jäsen

Omistus Raisio Yhtymässä: –

Mikko Korttila

Syntymävuosi: 1962

Kotipaikka: Turku, Suomi

Koulutus: OTK, varatuomari

Tehtävä Raisiossa: lakiasianjohtaja

Keskeinen työkokemus:

Raisio Yhtymä 1997–,
asianajaja 1990–1997

Keskeisimmät luottamustehtävät:

Turun kauppakamari: lakivaliokunnan jäsen ja välityslautakunnan varajäsen,
Keskuskauppakamari: lakivaliokunnan jäsen,
Kansainvälinen kauppakamari, Suomen osasto:
eräiden valmisteluryhmien jäsen

Omistus Raisio Yhtymässä: –

Merja Lumme

Syntymävuosi: 1961

Kotipaikka: Lieto, Suomi

Koulutus: insinööri

Tehtävä Raisiossa: henkilöstöjohtaja

Keskeinen työkokemus:

Raisio Yhtymä 2003–,
PerkinElmer/Wallac Oy: 1992–2003:
laadunhallinnan, henkilöstöhallinnon ja
henkilöstöjohton tehtävät,
Aimo Virtanen Oy 1991–1992,
Saloplast Oy 1988–1992,
Treston Oy 1987–1988:
laadunhallinnan tehtävät

Keskeisimmät luottamustehtävät: –

Omistus Raisio Yhtymässä: –

Taru Narvanmaa

Syntymävuosi: 1963

Kotipaikka: Turku, Suomi

Koulutus: kauppatieteen maisteri

Tehtävä Raisiossa: viestintä- ja sijoittajasuhde-
johtaja

Keskeinen työkokemus:

Raisio Yhtymä 2001–,
Sampo Oyj 1989–2001:
asiantuntija- ja johtotehtävät sijoitusyksikössä
ja taloushallinnossa sekä sijoittajasuhde-
toinnossa,
Mo och Domsjö 1986–1989:
rahoituksen asiantuntijatehtävät

Keskeisimmät luottamustehtävät:

Suomen IR-yhdistys: hallituksen puheenjohtaja,
Turun Kauppakorkeakouluseura:
hallituksen jäsen,
Puutarhaliike Helle Oy: hallituksen jäsen

Omistus Raisio Yhtymässä:

sarja V 10 000 kpl

Jyrki Paappa

Syntymävuosi: 1965

Kotipaikka: Naantali, Suomi

Koulutus: kauppatieteen maisteri

Tehtävä Raisiossa: talusjohtaja

Keskeinen työkokemus:

Raisio Yhtymä 1995–: rahoitusriskien hallinnan
ja talousjohton tehtävät,
Turun Seudun Osuuspankki 1989–1995:
rahoituksen asiantuntijatehtävät

Keskeisimmät luottamustehtävät:

Turun kauppakamari:
tilintarkastusvaliokunnan jäsen

Omistus Raisio Yhtymässä:

sarja V 1 000 kpl

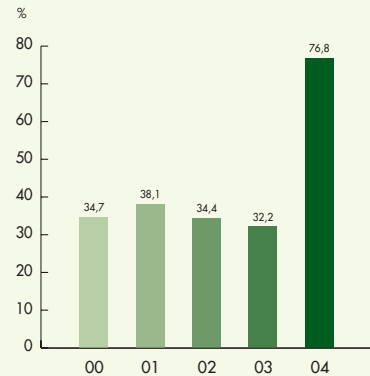
Tilinpäätös

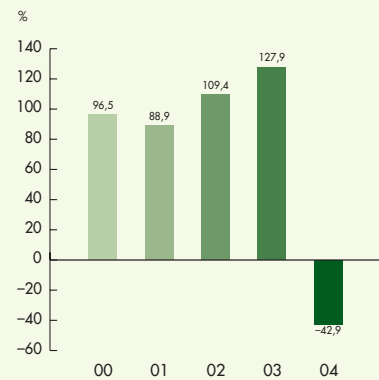
Raision Yhtymän liikevaihto vuonna 2004 oli 626,9 miljoonaa euroa. Liiketulos oli 202,8 miljoonaa euroa ja ilman kertaluonteisia eriä 10,4 miljoonaa euroa. Jatkuvien liiketoimintojen liikevaihto oli 443,2 miljoonaa euroa ja liiketulos ilman kertaluonteisia eriä 6,8 miljoonaa euroa.

TILINPÄÄTÖS

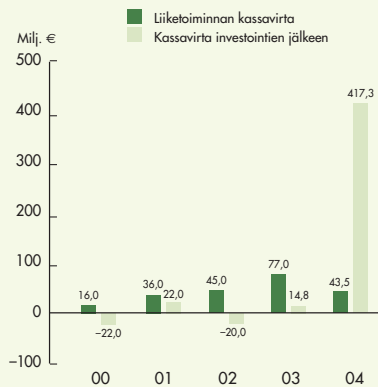
Omavaraisuusaste

Velkaantumisaste

Kassavirta

Hallituksen toimintakertomus

Vuosi 2004 oli suurten muutosten vuosi Raisio Yhtymälle. Hidas orgaaninen kasvu vaikeutti vuonna 2001 laaditun strategian toteuttamista, ja hallitus teki uuden tilannearvion. Rakennejärjestelyselvitysten kautta päädyttiin irrottautumaan Raisio Chemicalsista, joka myytiin sveitsiläiselle Ciba Specialty Chemicalsille. Aiemmin tehdyt panostukset nostivat yhtiön arvoa, ja kauppa pystyttiin tekemään nopeasti ja hyvin ehdoin. Raisio Yhtymän vahva vakavaraisuus antaa hyvät mahdollisuudet kehittää Raisiota kasviperäisen ravinnon erityisosaajana ja ravinnon turvallisuuden varmistajana.

Kilpailutilanne jatkui kireänä useimmilla Raision tuotealueilla mm. uusien toimijoiden luomien hintapaineiden johdosta. Vaikka elintarvike- ja rehumarkkinat kasvoivat hitaasti, kykeni Raisio parantamaan kannattavuuttaan selvästi toiminnan useiden tehostamisohjelmien ansiosta. Kuluttajien kasvava terveystietoisuus lisäsi funktionaalisten elintarvikkeiden kysyntää eri puolilla Eurooppaa. Raisio pystyi kasvattamaan kolesterolia alentavan Benecol-ainesosan myyntiä ja markkinaosuutta merkittävästi.

Raisio Chemicalsin myynti

Raisio Chemicalsin myynti sveitsiläiselle Ciba Specialty Chemicalsille saatettiin päätökseen 2.6.2004. Yrityskaupan arvo oli 475 miljoonaa euroa. Kauppahinta koostui käteissuorituksesta ja siirtävistä veloista. Myyntivoittoa kertyi 223,1 milj. euroa.

Tilinpäätös sisältää Raisio Chemicalsin luvut tammi–toukokuulta 2004. Raisio Chemicalsin liikevaihto tammi–toukokuussa oli 183,7 milj. euroa ja liikevoitto 3,6 milj. euroa.

Strategiset linjaukset

Raisio Chemicalsin myynnin toteuduttua hallitus ja hallintoneuvosto vahvistivat kesäkuussa konsernin uuden vision ja strategian. Raision visio on olla johtava edelläkävijä kasvipohjaisten tuotteiden erityisosaajana ja elintarvikkeiden turvallisuuden varmistajana.

RavintoRaisio ja Raisio Life Sciences muodostavat konsernin liiketoiminta-alueet. RavintoRaisioon kuuluu kaksi tuloyksikköä – Elintarvike sekä Rehu ja mallas – Raisio Life Sciencesiin samoin kaksi – Ainesosat sekä Elintarvikediagnostiikka. Liiketoiminta-alueita täydentää yhteinen tutkimus ja tuotekehitys, johon kuuluu myös uusia liiketoimintoja kehittävä yksikkö. Palvelutoiminnot on keskitetty konsernitasoisiksi.

RavintoRaision strategiseksi kasvualueiksi on määritelty Venäjä ja Puola. RavintoRaision orgaanisen kasvun arvioidaan olevan vuosittain Suomessa noin 2 prosenttia, Venäjällä ja Puolassa noin 5 prosenttia. Terveysvaikutteisissa ainesosissa ja elintarvikediagnostiikassa haetaan kasvua erityisesti Euroopasta, mutta toiminta on globaalia. Raisio Life Sciencesin organiseksi kasvuksi arvioidaan 15–20 prosenttia vuosittain. Konsernin vahva tase mahdollistaa myös liiketoimintojen kehittämisen yritysostoilla.

Tuotteiden jalostusasteen nostaminen ja toiminnan jatkuva tehostaminen parantavat kannattavuutta. Tavoitteena on nostaa liiketoimintoihin sitoutuneen pääoman tuotto 12 prosenttiin.

Keskeiset tunnusluvut

	1–3/2004	4–6/2004	7–9/2004	10–12/2004	2004	2003
Liikevaihto, milj. €	205,6	196,2	113,0	112,2	626,9	860,5
Liiketulos, milj. €	0,7	195,4	3,0	3,7	202,8	-14,3
Liiketulos ilman kertaeriä, milj. €	0,7	4,4	3,0	2,2	10,4	1,2
Tulos ennen veroja, milj. €	-2,3	192,4	3,4	4,5	198,0	-27,2
Tulos ennen veroja ilman kertaeriä, milj. €	-2,3	3,4	3,4	3,0	7,6	-11,7
Tulos/osake, €	-0,03	1,15	0,05	0,02	1,19	-0,16
Tulos/osake ilman kertaeriä, €	-0,03	0,02	0,05	0,01	0,05	-0,09
Omavaraisuusaste, %	31,3	65,8	70,6	76,8	76,8	32,2
Velkaantumisaste, %	135,6	-41,1	-48,1	-42,9	-42,9	127,9
Liiketoiminnan kassavirta, milj. €	2,3	13,4	23,0	4,8	43,5	77,0

Liikevaihto

Konsernin liikevaihto vuonna 2004 oli 626,9 milj. euroa (860,5 milj. euroa). Myydyin Raisio Chemicalsin osuus liikevaihdosta oli 183,7 milj. euroa (422,3 milj. euroa). RavintoRaision liikevaihto pieneni, mutta Raisio Life Sciencesin liikevaihto kasvoi.

Suomen ulkopuolisen liikevaihdon osuus oli 44,6 prosenttia (52,1 %) eli 279,4 milj. euroa (448,6 milj. euroa). Raisio Chemicalsin myynnin jälkeisellä rakenteella laskettu ulkomaisen liikevaihdon osuus oli pienempi eli noin 35,9 prosenttia.

Tulos

Konsernin liiketulos oli 202,8 milj. euroa (-14,3 milj. euroa) ja ilman kertaluonteisia eriä 10,4 milj. euroa (1,2 milj. euroa). Merkittävin kertaluonteinen tulo oli Raisio Chemicalsin myynnistä saatu 223,1 milj. euron myyntivoitto. Muita myyntivoittoja kirjattiin 4,4 milj. euroa. Strategiatyön yhteydessä Raisio päivitti liiketoimintasuunnitelmia ja arvioi tase-erien arvostustason kriittisesti uuden strategian ja tuotto-odotusten valossa. Liikearvoihin ja muihin tase-eriin tehtiin yhteensä 33,7 milj. euron alaskirjaukset. Konsernitason rationalisointivaraus täsmeytyi 1,4 milj. euroon ja kertaluonteinen rahoituskulu oli 2,0 milj. euroa. Myös vertailuvuoden tulosta heikensivät 15,5 milj. euron kertaluonteiset erät.

Kertaluonteiset erät		
	2004	2003
RavintoRaisio	-20,7	-6,9
Raisio Life Sciences	-8,6	-
Raisio Chemicals	-	-8,6
Konserni	+221,7	-
Liiketulosvaikutus yhteensä	+192,4	-15,5
Rahoituskuluvaikutus	-2,0	-

Konsernin jatkuvien liiketoimintojen liiketulos ilman kertaluonteisia eriä parani merkittävästi ja oli 6,8 milj. euroa (-9,3 milj. euroa).

Konsernin tulos ennen veroja oli 198,0 milj. euroa (-27,2 milj. euroa). Nettorahoituskulut olivat 4,9 milj. euroa (12,9 milj. euroa). Raisio Chemicalsin myynnistä saaduilla varoilla on maksettu takaisin luottoja, mikä on pienentänyt korkokuluja. Lisäksi kauppahintana saatujen varojen sijoittaminen on lisännyt korkotuottoja.

Raisio katsoo Raisio Chemicalsin myynnistä saadun myyntivoiton, 223,1 milj. euroa, olevan verovapaata käyttöomaisuusosakkeiden osalta uuden

yritys- ja pääomaverolainsäädännön mukaisesti. Osakkeiden myyntivoitosta ei näin ollen ole kirjattu veroja tilinpäätökseen. Muiden omaisuuserien osalta myyntivoitosta on kirjattu veroja 2,7 milj. euroa. Myyntivoittoveron määrä vanhan lainsäädännön mukaan olisi ollut noin 70 milj. euroa.

Aiemmin kirjaamattomia laskennallisia verosaamia kirjattiin veroihin noin 10 milj. euroa, koska niiden hyödyntämismahdollisuus varmistui.

Nettotulos verojen jälkeen oli 195,8 milj. euroa (-26,7 milj. euroa). Osakekohtainen tulos oli 1,19 euroa (-0,16 euroa) ja ilman kertaeriä 0,05 euroa (-0,09 euroa).

Liiketoiminnan tuottama kassavirta oli 43,5 milj. euroa (77,0 milj. euroa).

Liiketoiminta-alueet

RAVINTORAISIO

Keskieuropalaiset valmistajat lisäsivät tarjontaansa Suomen elintarvike-markkinoilla, ja private label-tuotteiden osuus kasvoi. Raision elintarvikkeiden markkina-asetat pysyivät kuitenkin lähes ennallaan Suomen ja Puolan markkinoilla, Venäjällä Raision markkina-asema vahvistui hieman. Raisio investoi uusien terveellisten ja helpokäyttöisten kasviperäisten tuotteiden kehittämiseen ja markkinoille tuontiin.

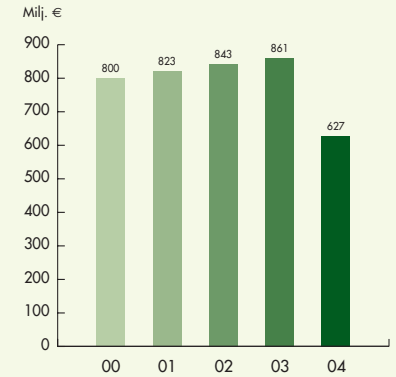
Rehumarkkinoilla kilpailutilanne säilyi entisellään. Raision markkina-asema pysyi ennallaan maatilarehujen osalta, mutta kalanrehuissa asema vahvistui. Kesän poikkeuksellisesta säästä johtuen perusrehujen laatu on vaihtelevaa, minkä vuoksi rehuliiketoiminta panostaakin erityisesti täydennysrehujen korkeaan laatuun kotimarkkinoilla ja hakee kasvua viennistä.

Maltaan ylläpito Euroopan Unionin alueella ja lisääntynyt mallastus-kapasiteetti Venäjällä kiristivät kilpailua mallasmarkkinoilla. Raisio säilytti kuitenkin markkina-asemansa sekä kotimaassa että vientialueilla. Kireän kilpailun ja alhaisen hintatason arvioidaan jatkuvan myös vuoden 2005 aikana. Vuoden 2004 mallasohrasato on määrältään ja laadultaan hyvä, ja ensimmäistä kertaa moneen vuoteen tuontiraaka-aineen osuus tulee olemaan erittäin pieni.

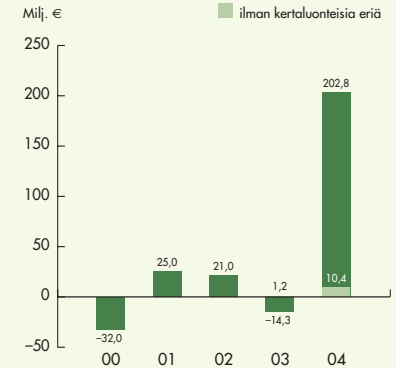
RavintoRaision liikevaihto pieneni 4,4 prosenttia ja oli 399,6 milj. euroa (417,9 milj. euroa). Pieneneminen johtui heikosta margariinimyynnistä Ruotsissa ja viljätärkkelysliiketoiminnan lopettamisesta sekä maltaan hintatason voimakkaasta laskusta. Kasvua sen sijaan saatiin Puolan margariinimarkkinoilta ja rehuliiketoiminnasta.

RavintoRaision liiketulos oli -15,1 milj. euroa (-11,7 milj. euroa). Liiketulos sisältää yhteensä 25,1 milj. euron alaskirjaukset, jotka kohdistuvat mm. Ruotsin margariiniliiketoiminnan liikearvoon. Liiketulokseen sisältyy lisäksi 4,4 milj. euron kertatuotto Risella-riisituotemerkin ja viljätärkkelystehtaan koneiden myynnistä.

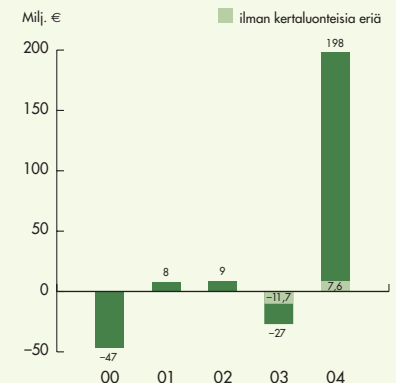
Liikevaihto

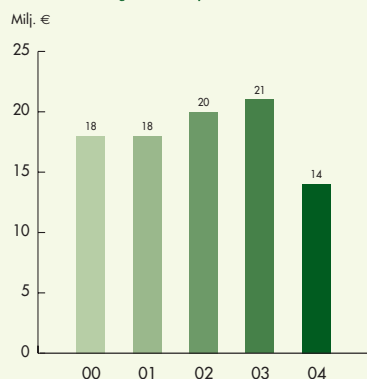
Liiketulos

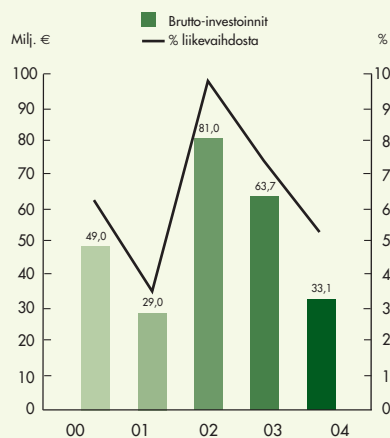
Tulos ennen veroja

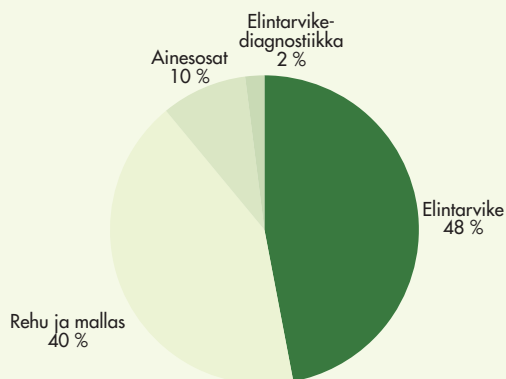
Tutkimus- ja kehitysmenot

Investoinnit

Jatkuvien liiketoimintojen liikevaihto liiketoiminnoittain

RavintoRaision liikevaihto, milj. €

	2004	2003
Elintarvike	218,4	232,2
Margariini	120,6	130,8
Mylly	72,2	75,3
Ruokaperuna	21,0	21,2
Muut	12,3	14,4
Sis. myynti	-7,7	-9,5
Rehu	165,2	163,8
Mallas	24,7	26,4
Viljätärkkelys	12,5	15,0
Sisäinen myynti	-21,2	-19,5
Yhteensä	399,6	417,9

Liiketulos ilman kertaluonteisia eriä oli 5,6 milj. euroa (-4,8 milj. euroa). Kannattavuutta paransivat läpiviedyt tehostamisohjelmat, tappiollisista liiketoiminnoista luopuminen ja Puolan liiketoimintojen hyvä kehitys. Kannattavuutta heikensivät erityisesti soijapavun ennalta arvaamattomat ja rajut hinnannuutokset ja toisaalta soijaöljyn alhainen hinta Euroopan markkinoilla. Kannattavuutta heikensi myös maltaan hinnan lasku.

Margariinien valmistus keskitettiin Suomen, Puolan ja Venäjän tuotantolaitoksiin. Margariinitehdas Istrassa, lähellä Moskovaa, aloitti toimintansa alkuvuonna. Margariinituotanto Ruotsissa päättyi, ja margariinitehtaan kiinteistö myytiin joulukuussa. Myös pitkään tappiollisena jatkunut viljätärkkelysliiketoiminta lopetettiin elokuun lopussa.

Raision ja Lännen Tehtaiden suurkeittiömyyntiorganisaatiot yhdistyivät tasaomisteiseksi Ateriamestarit Oy:ksi. Toiminta alkoi toukokuussa.

Raisio osti lokakuussa aiemmin omistamansa noin 20 prosentin lisäksi loput Camelina Oy:n osakekannasta kehittääkseen edelleen Camelina-kasvista saatavan Omega-3-rasvahapon tuotteistamista ja markkinointia.

RAISIO LIFE SCIENCES

Terveysvaikuteisten tuotteiden markkinat kasvoivat erityisesti Euroopassa, jossa Raisio vahvisti markkina-asemaansa. Terveysvaikuteisten tuotteiden markkinoiden kasvun arvioidaan myös jatkuvan kuluttajien kasvavan terveystietoisuuden ja elintasosairauksien lisääntymisen johdosta. Raisio panostaa uusien tuotesovellusten ja markkina-alueiden löytämiseen.

Pirstaleiset elintarvikediagnostiikkamarkkinat ovat viime vuosina keskittyneet voimakkaasti, ja sen myötä pienistä yrityksistä voi lyhyellä aikavälillä tulla merkittäviä toimijoita. Elintarvikediagnostiikassa nopeimmin kasvavat pikatestausmenetelmien markkinat, joihin myös Raisio keskittyy.

Raisio Life Sciencesin liikevaihto kasvoi 56,6 prosenttia 53,3 milj. euroon (34,0 milj. euroa) ainesosamyynnin hyvän kehityksen ansiosta. Myös

elintarvikediagnostiikkaliiketoiminnan liikevaihto kasvoi, mutta alkuvuonna 2003 ostettu elintarvikediagnostiikkayritys Diffchamb on mukana vertailuvuoden luvuissa vain huhti-joulukuulta.

Ainesosamyynti kasvoi 66,0 prosenttia ja uusia markkinoita saavutettiin erityisesti Keski- ja Etelä-Euroopassa. Yhteistyökumppanit toivat vuoden aikana markkinoille 14 uutta tuotetta. Erityisesti juotava Benecol-jogurtti pikkupulloissa menestyi hyvin.

Raisio Life Sciencesin liikevaihto, milj. €

	2004	2003
Ainesosat	44,7	27,0
Diagnostiikka	8,6	7,0
Yhteensä	53,3	34,0

Raisio Life Sciencesin liiketulos oli -5,3 milj. euroa (-5,4 milj. euroa). Liiketulokseen sisältyvät Diffchambin liikearvosta tehty 4,1 milj. euron alaskirjaus sekä muista tase-eristä tehdyt 4,5 milj. euron alaskirjaukset.

Ilman kertaluonteisia eriä liiketulos parani 3,3 milj. euroon (-5,4 milj. euroa) voimakkaan kasvun ja tiukan kustannuskurin ansiosta. Diagnostiikkaliiketoiminnan kannattavuutta parannettiin tehostamistoimenpiteillä. Myös tuotekehitykseen panostettiin.

Kasvaneiden ainesosatoimitusten vuoksi aloitettiin stanoliesteritehtaan kapasiteetin laajennus Raisiossa vuoden lopussa.

Sitostanoliesteripatentin oikeuskäsittely jatkui syyskuun lopussa Münchenissä. Euroopan patenttivirasto siirsi asian käsittelyn takaisin ensimmäiseen oikeusasteeseen, ja Raisio arvioi, että lopullinen päätös patenttisuojan laajuudesta saadaan 3-5 vuoden kuluessa.

Useat vuoden aikana tehdyt tieteelliset tutkimukset, mm. Helsingin yliopistossa lokakuussa tehty väitöskirjatutkimus, vahvistavat Benecol-ainesosan tehon ja turvallisuuden kolesterolin ja sterolitasen alentamisessa.

Tutkimus ja kehitys

Konsernin tutkimus- ja kehitysmenot vuonna 2004 olivat 14,2 milj. euroa (21,1 milj. euroa) eli 2,3 prosenttia (2,5 %) liikevaihdosta. Luku sisältää Raisio Chemicalsin tutkimus- ja kehitysmenoja 6,3 milj. euroa (14,6 milj. euroa).

RavintoRaision tutkimus- ja kehitysmenot olivat 4,8 milj. euroa (4,4 milj. euroa) eli 1,2 prosenttia (1,1 %) liiketoiminta-alueen liikevaihdosta. Raisio Life Sciences käytti tutkimus- ja kehitystoimintaan 3,1 milj. euroa (2,1 milj. euroa) eli 5,8 prosenttia (6,2 %) liiketoiminta-alueen liikevaihdosta.

Tutkimus ja kehitys on määritelty yhdeksi Raision strategisista painopistealueista. Sen avulla varmistetaan konsernin uusiutuminen ja tuotteiden jalostusasteen nostaminen. Ensimmäiset askeleet otettiin jo vuonna 2004, kun Turussa avattiin elintarvikediagnostiikan ja Helsingissä ravinnon ja ainesosien tutkimuskeskus. Panostukset tutkimukseen ja kehitykseen tulevat kasvamaan vuonna 2005 noin 3 milj. eurolla.

Investoinnit

Konsernin bruttoinvestoinnit vuonna 2004 olivat 33,1 milj. euroa (63,7 milj. euroa) eli 5,3 prosenttia (7,4 %) liikevaihdosta. RavintoRaision bruttoinvestoinnit olivat 15,3 milj. euroa (12,3 milj. euroa) ja Raisio Life Sciencesin 2,8 milj. euroa (19,9 milj. euroa). Merkittävimmät investoinnit jatkuvissa liiketoiminnoissa olivat ruokaperunatehtaan uusi tuotantolinja ja Venäjän margariinitehdas.

Tase ja rahoitusasema

Raision tase pieneni merkittävästi Raisio Chemicalsin myynnin, luottojen takaisinmaksun, toteutettujen alaskirjausten ja ylimääräisen osingonjaon seurauksena. Taseen loppusumma oli 510,4 milj. euroa (675,0 milj. euroa) ja oma pääoma 376,8 milj. euroa (194,0 milj. euroa).

Rahoitusaseman muuttuminen vaikutti merkittävästi taloudellisiin tunnuslukuihin ja konsernin rahoitusriskiasemaan. Raision vuonna 1998 solmima luottolimiittisopimus (syndikoitu luotto) purettiin ja siitä nostettuna ollut luotto maksettiin kokonaan takaisin kesäkuussa.

Konsernin korollinen nettovelka oli tilikauden päättyessä -168,1 milj. euroa (277,8 milj. euroa). Omavaraisuusaste oli vuoden lopussa 76,8 prosenttia (32,2 %) ja velkaantumisaste -42,9 prosenttia (127,9 %).

Käyttöpääoma väheni 57,5 milj. euroon (110,4 milj. euroa) Raisio Chemicalsin myynnin sekä toteutettujen pääoman käytön tehostamishankkeiden ansiosta. Myyntisaamisten myyntiohjelman lopettaminen kasvatti käyttöpääomaa noin 14 milj. eurolla.

Hallinto, johto ja henkilöstö

Raisio Yhtymän hallintoneuvosto valitsi keskuudestaan Juha Sauran hallintoneuvoston puheenjohtajaksi ajalle 23.11.2004-31.12.2005. Ola Rosendahl, joka hoiti tehtävää Vesa Lammelan erottua hallintoneuvoston puheenjohtajan tehtävästä keväällä 2004, jatkaa hallintoneuvoston varapuheenjohtajana.

Raisio Yhtymän hallituksessa toimivat vuoden 2004 aikana Jörgen Grandell, Erkki Haavisto, Jaakko Ihamuotila, Rabbe Klemets, Matti

Linnainmaa, Kaarlo Pettilä, Christoffer Taxell ja Arimo Uusitalo. Hallintoneuvosto valitsi marraskuussa hallituksen jäseneksi Michael Ramm-Schmidtin kaudeksi 2005-2006. Erovuoroisista hallituksen jäsenistä valittiin jatkamaan Jörgen Grandell, Christoffer Taxell ja Arimo Uusitalo. Kaikki nyt valitut jäsenet ovat yhtiöstä riippumattomia.

Hallituksen varajäseniksi valittiin edelleen Olavi Kuusela ja Jukka Lavi sekä uusiksi varajäseniksi Taru Narvanmaa ja Jyrki Paappa, joka oli nimitetty 1.9.2004 alkaen konsernin talousjohtajaksi ja johtoryhmän jäseneksi. Kaikki varajäsenet ovat toimivan johdon edustajia. Raisio Chemicalsin varatoimitusjohtaja Jari Lehmusvaara erosi hallituksen varajäsenen tehtävistä Raisio Chemicalsin myynnin jälkeen kesäkuussa 2004.

Raisio Yhtymän hallinnon uudistus on vireillä. Yhtiöjärjestykseen ehdotetut ja 30.9.2004 pidetyssä ylimääräisessä yhtiökokouksessa ensimmäisen kerran hyväksytyt muutokset astuvat voimaan vasta, kun ne on samansisältöisinä hyväksyty toisessa yhtiökokouksessa. Tällöin muun muassa hallituksen jäsenten toimikausi lyhenee yhteen vuoteen ja hallituksen varajäsenten tehtävät lakkaavat.

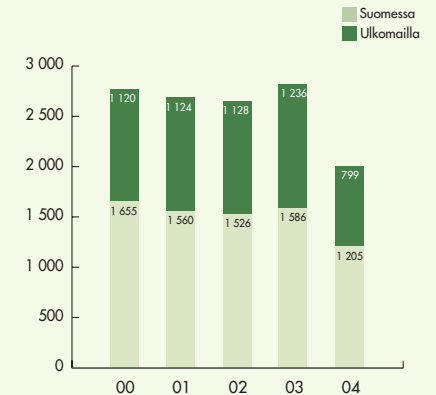
Raisio Yhtymän palveluksessa 31.12.2004 oli 1 412 henkilöä (2 735 henkilöä). Vuoden lopussa ulkomailla työskenteli 32 prosenttia (45 %) henkilökunnasta. Henkilöstömäärää vähensivät Raisio Chemicalsin myynti ja tehostamisohjelmat. Henkilökunnan määrää lisäsivät Venäjän margariinitehtaan käynnistyminen sekä rekrytoinnit tutkimus- ja kehitysorganisaatioon. Vuoden lopussa RavintoRaision palveluksessa oli 1 190 henkilöä ja Raisio Life Sciencesin 177 henkilöä.

Siirtyminen IFRS-pohjaiseen tilinpäätöskäytäntöön

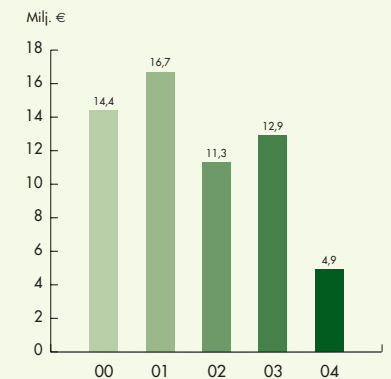
Raisio Yhtymän tilinpäätös on laadittu suomalaisen tilinpäätöskäytännön (FAS) mukaisesti. Vuoden 2005 ensimmäisen vuosineljänneksen osavuosikatsaus laaditaan IFRS-standardien mukaisesti ja julkaistaan 3.5.2005. Viimeistään huhtikuussa julkaistaan vuoden 2004 luvut IFRS-standardien mukaisina. Tämä tiedote sisältää mm. vuoden 2004 tuloslaskelman ja taseen, vuosineljännesluvut sekä siltalaskelman siirtymisestä suomalaisesta kirjanpitoikäytännöstä IFRS:n mukaiseen laskentaan.

Jo tehdyn valmistelutyön pohjalta voidaan todeta, ettei IFRS-standardien mukaiseen laskentaan siirtyminen aiheuta Raisio Yhtymälle merkittäviä tulos- tai tasevaikutuksia. Raisio Chemicals tullaan käsittelemään lopetettavana toimintona vuoden 2004 ensimmäisestä vuosineljänneksestä lähtien.

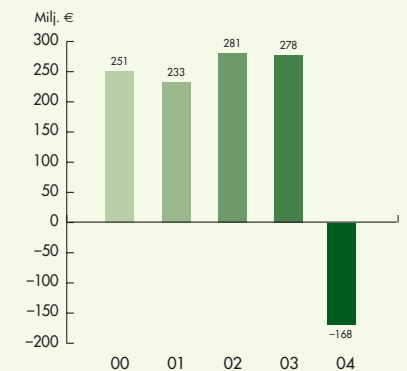
Henkilöstö keskimäärin

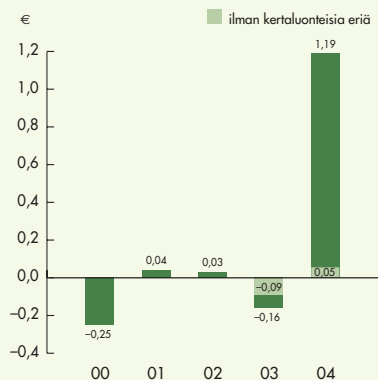
Nettorahoituskulut

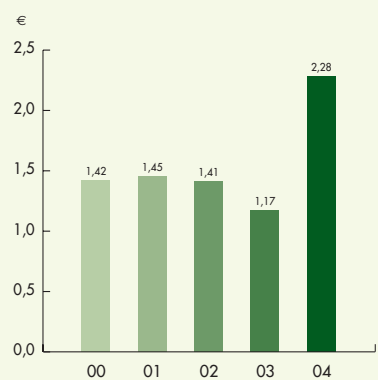
Korollinen nettovelka

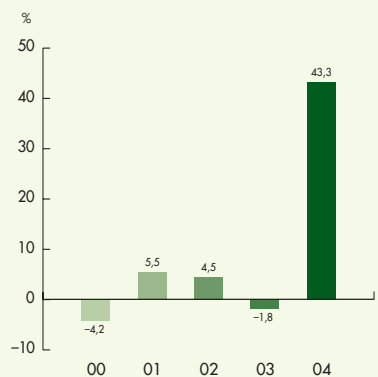
Tulos osaketta kohti

Oma pääoma/osake

Sijoitetun pääoman tuotto

Vuoden 2004 avaavan taseen loppusumma nousee 7,1 miljoonaa euroa ja oma pääoma pienenee 4,5 miljoonaa euroa. Taseen merkittävimmät muutostekijät ovat leasing-sopimusten, 7,9 miljoonaa euroa, ja eläkevastuiden, 4,3 miljoonaa euroa, kirjaukset. Etuuspohjaisten eläkevastuiden varaus kuitenkin purkaantuu lähes kokonaan ja vuoden 2004 aikana.

Liikearvojen testaukset on tehty eikä vuonna 2004 suomalaisen kirjanpitoonkin tehtyjen alaskirjausten lisäksi ole ilmennyt tarvetta uusiin alaskirjauksiin.

Osakkeet ja omistajat

Raisio Yhtymän vaihto-osakkeita vaihdettiin vuonna 2004 Helsingin Pörsissä 110,1 milj. kappaletta (45,7 milj. kappaletta). Vaihdon arvo oli 180,1 milj. euroa ja keskimurssi 1,64 euroa. Viimeinen kaupantekokurssi vuonna 2004 oli 1,90 euroa. V-osakkeen kurssi nousi 53,2 prosenttia vuoden alusta.

Kantaosakkeita vaihdettiin vuonna 2004 Helsingin Pörsissä 1,5 milj. kappaletta (633 302 kappaletta). Vaihdon arvo oli 2,5 milj. euroa ja keskimurssi 1,69 euroa. Viimeinen kaupantekokurssi vuonna 2004 oli 1,85 euroa. K-osakkeen kurssi nousi 46,8 prosenttia vuoden alusta.

Yhtiöllä oli 31.12.2004 yhteensä 44 102 rekisteröityä osakasta. Ulkomaalaisten omistuksessa koko osakekannasta oli 11,7 prosenttia (5,8 %) ja vaihto-osakkeista 14,8 prosenttia (7,4 %).

Hallitus ei ole käyttänyt yhtiökokouksen 26.3.2004 myöntämää valtuutusta osakepääoman korotukseen.

Konsernin hallituksen, johdon ja avainhenkilöiden optio-ohjelma 1998–2003 päättyi 30.1.2004. Ohjelman optio-oikeuksilla ei merkitty osakkeita. Yhtiöllä ei ole voimassa olevia osakepohjaisia kannustinjärjestelmiä.

Osinkoehdotus ja omien osakkeiden hankinta

Raision tavoitteena on tuottaa lisäarvoa kaikille osakkeenomistajilleen kehittämällä liiketoimintaansa ja parantamalla sen kannattavuutta sekä noudattamalla pitkäjänteistä osinkopolitiikkaa. Tavoitteena on jakaa vuosittain osinkona puolet jatkuvasta liiketoiminnasta syntyvästä osakekohtaisesta tuloksesta edellyttäen, ettei osingonmaksu vaaranna yhtiön strategisten tavoitteiden saavuttamista.

Hallitus esittää vuodelta 2004 maksettavaksi osinkoa 0,03 euroa osakkeelta (0,01 euroa), mikä on 50 prosenttia jatkuvien liiketoimintojen tuloksesta. Lisäksi hallitus esittää maksettavaksi ylimääräistä osinkoa 0,18 euroa osakkeelta (0,12 euroa).

Raision hallitus on päättänyt hakea yhtiökokoukselta valtuuksia omien osakkeiden hankkimiseen.

Katsauskauden jälkeiset tapahtumat

Raisio aloittaa kaura- ja soijapohjaisten tuoretuotteiden valmistuksen Turussa. Investointi avaa Raisiolle väylän strategian mukaiselle tuotevalikoiman uudistamiselle. Kaura- ja soijapohjaisten tuoretuotteiden valmistukseen tarvittavien tuotanto- ja pakkauskoneinvestointien arvo on noin 5 milj. euroa ja tuotantolaitos tulee työllistämään 15–20 henkilöä. Uudet tuotteet tuodaan markkinoille alkuvuonna 2006.

Kilpailukykyä turvaamiseksi Raisio jatkaa margariinituotannon tehostamista, joka saattaa johtaa noin 20 työntekijän vähentämiseen Raisiossa sijaitsevalta margariinitehtaalta. Kutsu yhtiön mukaisiin neuvotteluihin jätettiin tammikuun 2005 lopussa. Lisäksi margariinitehtaan kunnossapito ja sen parissa työskentelevät vajaan 20 henkilöä on siirretty ABB Oy, Servicelle.

Vuoden 2005 näkymät

Ainesosamyyntien kasvun ennustetaan jatkuvan vahvana ja joitakin uusia elintarviketuotteita tuodaan markkinoille. Myös liiketoiminnan Puolassa ja Venäjällä odotetaan kasvavan. Lisäksi kasvua haetaan tehostamalla verkostoitumista niin elintarvike-, rehu- kuin diagnostiikkaliiketoiminnossakin. Orgaanisen kasvun kiihdyttämiseksi tehtyjen tutkimus- ja tuotekehityspanostusten odotetaan kuitenkin tuottavan liikevaihtoa vasta 12–18 kuukauden aikaviiveellä. Myös vuonna 2004 lopetetut ja myydyt liiketoiminnat pienentävät osaltaan Raision liikevaihtoa. Näistä syistä konsernin liikevaihdon ei odoteta kasvavan vuonna 2005.

Vuoden 2005 liikeluksen arvioidaan nousevan vertailukelpoista vuoden 2004 liikelulosta korkeammaksi.

Raision rahoituksellinen asema säilyy vahvana, ja nettorahoituskulujen arvioidaan olevan selvästi positiiviset. Strategian mukaiset uudet kasvu- ja tuotantoteknologiahankkeet nostavat investointitasoa merkittävästi.

Tuloslaskelma

(1 000 euroa)	KONSERNI		EMOYHTIÖ	
	1.1.-31.12.2004	1.1.-31.12.2003	1.1.-31.12.2004	1.1.-31.12.2003
LIKEVAIHTO (1)	626 924	860 524	10 603	16 452
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutos, lisäys (+)/vähennys (-)	-5 588	-3 936	0	0
Liiketoiminnan muut tuotot	231 290	8 004	241 374	2 049
Materiaalit ja palvelut (2)	-382 085	-534 140	-177	-1 215
Henkilöstökulut (3, 4)	-79 539	-114 624	-4 567	-5 832
Poistot ja arvonalentumiset (7)	-66 124	-59 979	-1 952	-2 002
Liiketoiminnan muut kulut	-121 507	-169 853	-9 086	-11 160
Osuus osakkuusyritysten tuloksista	-556	-313		
LIIKETULOS (8)	202 816	-14 318	236 195	-1 708
Rahoitustuotot ja -kulut (9)	-4 852	-12 894	28 740	4 754
TULOS ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	197 964	-27 212	264 935	3 046
Satunnaiset erät (10)			-33 430	-4 080
TULOS ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA	197 964	-27 212	231 505	-1 034
Tilinpäätössiirrot (11)			7 483	1 499
Tuloverot (12)	-780	1 440	-264	-285
Vähemmistön osuus	-1 379	-888		
TILIKAUDEN TULOS	195 805	-26 660	238 724	180

Suluissa olevat numerot viittaavat liitetietoihin.

Tase

(1 000 euroa)	KONSERNI		EMOYHTIÖ	
	31.12.2004	31.12.2003	31.12.2004	31.12.2003
VASTAAVAA				
PYSYVÄT VASTAAVAT				
Aineettomat hyödykkeet (13, 14)	10 042	23 367	1 884	1 497
Konserniliikearvo (13)	16 090	65 252		
Aineelliset hyödykkeet (13, 14)	124 283	277 214	9 047	15 835
Osuudet saman konsernin yrityksistä (15)			53 857	75 180
Osuudet osakkuusyrityksissä (15)	1 783	4 356		
Muut sijoitukset (15)	7 992	8 281	216 707	285 856
	160 189	378 471	281 495	378 368
VAIHTUVAT VASTAAVAT				
Vaihto-omaisuus (17)	56 465	117 693		
Pitkäaikaiset saamiset (18)	6 840	7 842		
Laskennallinen verosaaminen (21)	9 085	20 296		
Lyhytaikaiset saamiset (18)	63 660	116 051	39 353	119 565
Rahoitusarvopaperit	210 361	14 107	209 791	11 759
Rahat ja pankkisaamiset	3 770	20 535	751	631
	350 182	296 524	249 895	131 955
VASTAAVAA YHTEENSÄ	510 371	674 995	531 390	510 323

Suluissa olevat numerot viittaavat liitetietoihin.

	KONSERNI		EMOYHTIÖ	
(1 000 euroa)	31.12.2004	31.12.2003	31.12.2004	31.12.2003
VASTATTAVAA				
OMA PÄÄOMA (19)				
Osakepääoma	27 776	27 776	27 776	27 776
Ylikurssirahasto	2 908	2 908	2 908	2 908
Vararahasto	88 587	88 767	88 587	88 587
Muut rahastot				
Yhtiöjärjestyksen mukaiset rahastot	0	172		
Edellisten tilikausien voitto	61 727	101 058	33 704	54 993
Tilikauden tulos	195 805	-26 660	238 724	180
	376 803	194 020	391 699	174 444
VÄHEMMISTÖOSUUS	14 754	23 248		
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ (20)			947	8 430
VIERAS PÄÄOMA				
Laskennallinen verovelka (21)	10 026	22 037		
Pitkäaikainen vieras pääoma (22)	24 268	234 988	24 172	213 195
Lyhytaikainen vieras pääoma (22)	84 520	200 702	114 572	114 254
	118 813	457 727	138 744	327 449
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	510 371	674 995	531 390	510 323

Rahoituslaskelma

(1 000 euroa)	KONSERNI		EMOYHTIÖ	
	2004	2003	2004	2003
LIKETOIMINNAN KASSAVIRTA				
Liikevoitto	202 816	-14 318	236 195	-1 708
Oikaisut liikevoittoon:				
Suunnitelman mukaiset poistot	66 124	59 980	1 952	2 002
Muut tuotot ja kulut, joihin ei sisälly maksua	-18	-1 122	0	0
Muut oikaisut	-227 173	-92	-240 220	-332
Kassavirta ennen käyttöpääoman muutosta	41 749	44 448	-2 073	-38
Lyhytaikaisten liikesaamisten lisäys (-), vähennys (+)	-26 248	+26 602	-865	+6 666
Vaihto-omaisuuden lisäys (-), vähennys (+)	+23 452	+33 025	0	+818
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys (+), vähennys (-)	+15 917	-8 933	-2 977	-10 154
Käyttöpääoman muutos	13 121	50 694	-3 842	-2 670
Liiketoiminnan kassavirta ennen rahoituseriä ja veroja	54 870	95 142	-5 915	-2 708
Maksetut korot ja maksut liiketoiminnan rahoituskuluista	-12 917	-17 729	-7 018	-14 264
Saadut osingot liiketoiminnasta	573	340	17 557	319
Saadut korot ja muut rahoitustuotot liiketoiminnasta	5 790	5 150	12 838	16 506
Maksetut välittömät verot	-4 828	-5 931	-240	461
Kassavirta ennen satunnaisia eriä	43 488	76 972	17 222	314
Liiketoiminnan sat. eristä johtuva kassavirta (netto)	0	0	0	0
LIKETOIMINNAN KASSAVIRTA	43 488	76 972	17 222	314

	KONSERNI		EMOYHTIÖ	
(1 000 euroa)	2004	2003	2004	2003
INVESTOINTIEN KASSAVIRTA				
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-29 372	-51 220	-1 627	-997
Aineellisten ja aineettomien hyöd. luovutustulot	25 645	3 224	16 800	652
Investoinnit konserniyhtiöosakkeisiin	-1 946	-13 875	-1 548	0
Luovutustulot konserniyhtiöosakkeista	380 351	-66	253 211	0
Investoinnit osakkuusyritysosakkeisiin	-15	-679	0	0
Luovutustulot osakkuusyritysosakkeista	250	0	250	0
Investoinnit muihin sijoituksiin	-984	-16	0	-250
Luovutustulot muista sijoituksista	25	396	25	395
Myönnetyt lainat	-152	0	-47 050	-46 084
Lainasaamisten takaisinmaksut	0	0	122 595	32 169
INVESTOINTIEN KASSAVIRTA	373 802	-62 236	342 656	-14 115
Kassavirta investointien jälkeen	417 290	14 736	359 878	-13 801
RAHOITUKSEN KASSAVIRTA				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys (+), vähennys (-)	-216 775	-18 143	-213 309	-5 532
Lyhytaikaisten lainojen lisäys (+), vähennys (-)	+295	-1 009	-17 976	+25 223
Lainasaamisten lisäys (-), vähennys (+)	-1 039	+76	+95 108	-22 142
Saadut ja maksetut konserniavustukset			-4 080	-9 850
Maksetut osingot ja muu voitonjako	-21 705	-3 538	-21 469	-3 303
RAHOITUKSEN KASSAVIRTA	-239 224	-22 614	-161 726	4 096
Laskelman mukainen rahavarojen muutos	178 066	-7 878	198 152	-9 705
Kohdistamattomat erät	1 422	329	0	0
Rahavarojen muutos	179 488	-7 549	198 152	-9 705
Rahavarat tilikauden alussa	34 643	42 192	12 390	22 095
Rahavarat tilikauden lopussa	214 131	34 643	210 542	12 390

Tilinpäätöksen laadintaperiaatteet

Raisio Yhtymä -konsernin tilinpäätös on laadittu noudattaen Suomessa voimassa olevia kirjanpito- ja osakeyhtiölain säännöksiä. Tilinpäätös on laadittu euroina.

Konsernitilinpäätöksen laajuus ja konsolidointiperiaatteet

Raisio Yhtymän konsernitilinpäätökseen on sisällytetty konsernin emoyhtiö Raisio Yhtymä Oyj:n lisäksi yhtiöt, joissa Raisio Yhtymä Oyj:lla oli 31.12.2004 suoraan tai välillisesti yli 50 prosenttia äänimäärästä. Tilikauden aikana hankitut tytäryhtiöt sisältyvät konsernitilinpäätökseen hankintahetkestä lähtien ja myydyt tytäryhtiöt ovat mukana myyntihetkeen saakka.

Konserniyhtiöiden väliset liiketapahtumat, konsernin sisäisten toimitusten realisoitumattomat katteet, sisäiset saamiset ja velat samoin kuin sisäinen voitonjako on eliminoitu lukuun ottamatta merkitykseltään vähäisiä käyttöomaisuuskauppoja. Konserniyhtiöiden erillistilinpäätökset on ennen konsernitilinpäätöksen yhdistelemistä oikaistu konsernin yhtenäisten laadintaperiaatteiden mukaisiksi. Konsernitilinpäätös on laadittu hankintamenomenetelmällä. Tytäryhtiöiden osakkeista maksettu oman pääoman ylittävä hinta on kohdistettu taseessa kokonaisuudessaan konserniliikearvoksi, josta on vähennetty tytäryhtiöiden osakkeista maksettu alihinta konsernireservinä. Konserniliikearvo poistetaan vaikutusaikanaan poistoajan vaihdella kymmenestä kahteenkymmeneen vuoteen riippuen hankintojen arvioidusta vaikutusajasta.

Vähemmistön osuus konsernin tilikauden tuloksesta ja omasta pääomasta on erotettu yhtiöiden välisten liiketapahtumien sekä saatavien ja velkojen eliminointien jälkeen.

Osakkuusyhtiöt, joissa konsernin osuus äänistä on 20–50 %, on yhdistelty konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmällä. Osakkuusyhtiöosuus on laskettu omistusosuutta vastaavana yhtiön tuloksesta. Osakkuusyhtiöiltä saadut osingot on eliminoitu.

Ulkomaisten tytäryhtiöiden taseet on muunnettu euroiksi tilinpäätöspäivän keskipäivän mukaan. Yhtiöiden tuloslaskelmat on muunnettu tilikauden keskipäivän mukaan. Ulkomaisten tytäryhtiöiden omien pääomien eliminoinneissa syntyneet muuntoerot on kirjattu voittovaroihin.

Konsernitilinpäätöksessä tehtyjen ja suunnitelman mukaisten poistojen kertynyt erotus ja vapaaehtoiset varaukset merkitään konsernitaseeseen jaettuna omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan sekä niiden muutos konsernituloslaskelmaan jaettuna laskennallisen verovelan muutokseen ja tilikauden tulokseen.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen hankintameno, johon muuttuvien menojen lisäksi on aktivoitu myös siihen kohdistuva osuus hyödykkeiden hankinnan ja valmistuksen kiinteistä menoista. Vaihto-omaisuushyödykkeiden arvostuksen ylärajana on todennäköinen hankintameno tai luovutushinta tilikauden päättyessä.

Käyttöomaisuus ja poistot

Käyttöomaisuus on aktivoitu välittömään hankintameno. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu tasapoistoina alkuperäisestä hankintamenoista käyttöomaisuuden arvioidun taloudellisen pitoajan perusteella. Taloudelliset pitoajat eri käyttöomaisuusryhmillä ovat:

- rakennukset ja rakennelmat 10–25 vuotta
- koneet ja laitteet 4–15 vuotta
- aineettomat oikeudet 5–10 vuotta
- muut pitkävaikutteiset menot 5–20 vuotta

Suunnitelman mukaisia poistoja ei ole tehty maa-alueista eikä arvonoroketuksista.

Tutkimus- ja kehitysmenot

Tutkimus- ja kehitysmenot on kirjattu vuosikuluksi niiden syntymisvuonna.

Eläkejärjestelyt

Eläkekulut on laskettu noudattaen kunkin maan paikallista lainsäädäntöä. Raisio Yhtymä Oyj:n ja sen kotimaisten tytäryhtiöiden henkilöstön lakisäätäinen ja vapaaehtoinen eläketurva on järjestetty eläkevakuutusyhtiöissä. Ulkomaiset tytäryhtiöt hoitavat eläkejärjestelynsä paikallisen käytännön mukaisesti.

Liikevaihto

Liikevaihtoon luetaan hyödykkeiden myyntituotot ja myynnin kurssierot vähennettynä myönnettyillä alennuksilla ja myyntiin perustuvilla välillisillä veroilla.

Emoyhtiön liikevaihtona esitetään tuotot pääasiassa emoyhtiön konserniyhtiöille tuottamasta palvelutoiminnasta. Vertailutiedot vuodelta 2003 on muutettu vastaavasti.

Liiketoiminnan muut tuotot

Liiketoiminnan muina tuottoina esitetään omaisuuden myyntituotot ja muut kuin varsinaiseen suoritemyynniin liittyvät säännölliset tuotot kuten vuokrat.

Tuloverot

Konsernituloslaskelmaan sisältyvät konserniyhtiöiden suoriteperusteisesti lasketut tilikauden verot, aikaisempien tilikausien verot sekä laskennallinen vero.

Konsernitilinpäätöksessä laskennallinen verovelka ja -saaminen on laskettu tilinpäätöksen ja verotuksen välisille jaksotuseroille käyttäen tilinpäätöshetkellä vahvistettua seuraavien vuosien verokantaa. Taseeseen sisältyy laskennallinen verovelka kokonaisuudessaan ja laskennallinen verosaaminen arvioidun todennäköisen verohyödyn suuruisena.

Konsernin sisäiseen osingonjakoon perustuva yhtiöveron hyvitys on eliminoitu konsernituloslaskelmassa kohdistamalla se tilikauden tuloverojen vähennykseksi.

Emoyhtiön tuloslaskelman verot sisältävät verotettavan tuloksen perusteella lasketut välittömät verot. Emoyhtiön tilinpäätöksessä tilinpäätössiirtojen kertymä esitetään täysimääräisenä taseessa, eikä niihin sisältyvää verovelkaa ole käsitelty velkana.

Valuuttamääräiset erät

Kotimaisten yhtiöiden ulkomaanrahan määräiset saamiset ja velat on muunnettu euroiksi tilinpäätöspäivänä noteerattujen keskipäivien mukaan. Toteutuneet kurssierot samoin kuin saamisten ja velkojen arvostamisesta syntyneet kurssivoitot ja -tappiot on kirjattu tuloslaskelmaan. Varsinaiseen liiketoimintaan liittyvät kurssivoitot ja -tappiot on käsitelty myyntien ja ostojen oikaisuerinä ja rahoituksen kurssivoitot ja -tappiot on esitetty rahoituksen tuotoissa ja kuluissa.

Johdannaissopimukset

Riskienhallintapolitiikkansa mukaisesti Raisio käyttää erilaisia johdannaisia valuutta-, korko-, hyödykehinta- sekä sähkön hintariskeiltä suojautumiseen. Valuuttariskin kattamiseksi tehdyt johdannaissopimukset arvostetaan tilinpäätöspäivän kurssiin tai markkinahintaan. Valuuttajohdannaisia käytetään sekä suojaamaan valuuttamääräisiä saamia ja velkoja että tulevia kaupallisia kassavirtoja. Kun valuuttajohdannaiset suojaavat valuuttamääräisiä saamia ja velkoja, niistä syntyvät kurssierot kirjataan tulosvaikutteisesti. Valuuttamääräisiä tulevia kaupallisia rahavirtoja suojaavista valuuttajohdannaisista johtuvat realisoitumattomat kurssitappiot kirjataan tuloslaskelmaan, mutta realisoitumattomia kurssivoittoja ei kirjata.

Konserni on suojanut valuuttajohdannaisilla tietyissä ulkomaan valuutoissa raportoivien tytäryritystensä omia pääomia pienentääkseen valuuttakurssien muutoksesta aiheutuvaa vaikutusta. Näihin valuuttajohdannaisiin liittyvät toteutuneet ja toteutumattomat kurssierot verovaikutus huomioiden on kirjattu konsernitilinpäätöstä laadittaessa omaan pääomaan muuntoeroa vastaan.

Konsernin korollisista lainoista ja saamisista koostuvan salkun korkoriskiä on pienennetty tekemällä koronvaihtosopimuksia. Sopimusten jaksotettu korko kirjataan rahoitustuottoihin tai -kuluihin oikaisemaan alla olevasta laina- ja saamissalkusta aiheutuvia korkokuluja/tuottoja. Liitetietojen vastuissa on ilmoitettu koronvaihtosopimusten käypä arvo, joka kertoo, minkälainen tulos olisi syntynyt johdannaissopimusten sulkemisesta tilinpäätöshetkellä. Sopimusten käypää arvoa ei ole kirjattu.

Pörssinoteerattuja soija- ja rypsi- ja raaka-ainejohdannaisia käytetään nk. kasviöljyketjun kiinteähintaisten raaka-aineostojen ja tuotemyyntien eriaikaisuudesta johtuvaa hintariskiä vastaan. Raaka-aineiden hintasuojauksiin liittyvien johdannaissopimusten tulokset kirjataan samanaikaisesti suojauksen kohteena olevien myyntien ja raaka-ainehankintojen kanssa tuloslaskelman myyntituottojen ja raaka-ainekulujen oikaisuksi. Tilinpäätöshetkellä avoimien raaka-ainejohdannaisten käypien arvojen muutoksesta johtuvat realisoitumattomat tappiot kirjataan raaka-ainehintojen oikaisuksi taseeseen.

Sähköenergian hankintaan liittyvää hintariskiä hallinnoidaan sekä kaupallisilla sopimuksilla että sähköjohdannaisilla. Avointen sähköjohdannaissopimusten osalta johdannaistuloksia ei kirjata, koska ne kohdistuvat tuleviin energiankäytön eriin. Sopimusten käyvät arvot ja nimellismäärät on ilmoitettu liitetiedoissa.

Rahoituslaskelma

Tilikauden aikaiset kassavirrat esitetään jaoteltuina liiketoiminnan, investointien ja rahoituksen kassavirtoihin. Konsernin rahoituslaskelmaa laadittaessa valuuttakurssimuutosten vaikutus on eliminoitu muuntamalla aloittava tase tilikauden päätty-mispäivän kurssien mukaan rahavaroja lukuun ottamatta. Kassavirtojen erät on olennaisilta osiltaan esitetty maksupereusteisina.

Tuloslaskelman liitetiedot

(1 000 euroa)	KONSERNI				EMOYHTIÖ			
	2004	2003	2004	2003	2004	2003	2004	2003
1. TOIMIALARYHMIEN LIIKEVAIHDOT								
RavintoRaisio	399 601		417 938					
Raisio Life Sciences	53 257		34 009					
Raisio Chemicals	183 674		422 347					
–Toimialaryhmien välinen liikevaihto	–9 608		–13 770					
Yhteensä	626 924		860 524					
LIIKEVAIHTO MARKKINA-ALUEITTAIN								
Suomi	347 553		411 973					
Skandinavia	37 104		66 531					
Muu Eurooppa	194 406		278 164					
Amerikka	22 739		47 360					
Aasia	24 015		54 592					
Muut	1 108		1 905					
Yhteensä	626 924		860 524					
LIIKEVAIHDOT VUOSINEJÄNNEKSITTÄIN*								
	2004				2003			
	1–3	4–6	7–9	10–12	1–3	4–6	7–9	10–12
RavintoRaisio	91 098	108 512	102 432	97 559	94 614	110 377	108 548	104 399
Raisio Life Sciences	11 812	13 659	11 664	16 122	6 259	8 258	8 495	10 997
Raisio Chemicals	106 530	77 144	0	0	103 170	109 421	105 433	104 323
– Toimialaryhmien väliset	–3 868	–3 086	–1 126	–1 528	–3 040	–3 298	–3 798	–3 634
Yhteensä	205 572	196 229	112 970	112 153	201 003	224 758	218 678	216 085
2. MATERIAALIT JA PALVELUT								
Aineet, tarvikkeet ja tavarat								
Ostot tilikauden aikana	364 322		502 374		0		208	
Varaston muutos	15 091		29 031		0		818	
	379 413		531 405		0		1 026	
Ulkopuolisilta ostetut palvelut	2 672		2 735		177		189	
Yhteensä	382 085		534 140		177		1 215	
3. HENKILÖSTÖKULUT								
Palkat ja palkkiot	63 050		88 509		3 487		4 533	
Eläkekulut	9 090		13 932		812		879	
Muut henkilöstökulut	7 399		12 183		268		420	
Yhteensä	79 539		114 624		4 567		5 832	

*Ei osa virallista tilinpäätösaineistoa.

	KONSERNI				EMOYHTIÖ			
	2004		2003		2004		2003	
(1 000 euroa)								
4. JOHDON PALKAT JA PALKKIOT Toimitusjohtajat ja hallitusten jäsenet	3 206		3 884		779		562	
5. KONSERNIN JA EMOYHTIÖN PALVELUKSESSA OLI TILIKAUDEN AIKANA KESKIMÄÄRIN								
Kotimaassa	1 206		1 586		53		101	
Ulkomailla	799		1 236		0		0	
Yhteensä	2 005		2 822		53		101	
6. LÄHIPIIRIVASTUUT Hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan eläkesitoumukset Emoyhtiön toimitusjohtajalla on oikeus siirtyä eläkkeelle täytettyään 60 vuotta ja hän on velvollinen siirtymään eläkkeelle täytettyään 62 vuotta.								
7. POISTOT JA ARVONALENNUKSET Poistot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä Käyttöomaisuuden ja pitkäaikaisten sijoitusten arvonalentumiset	35 527		52 138		1 952		2 002	
Yhteensä	30 597		7 841		0		0	
Yhteensä	66 124		59 979		1 952		2 002	
8. TOIMIALARYHMIEN LIIKETULOKSET								
RavintoRaisio	-15 116		-11 714					
Raisio Life Sciences	-5 321		-5 443					
Raisio Chemicals	3 612		1 867					
Muut	219 641		972					
Yhteensä	202 816		-14 318					
LIIKETULOKSET VUOSINEJÄNNEKSITTÄIN *	2004				2003			
	1-3	4-6	7-9	10-12	1-3	4-6	7-9	10-12
RavintoRaisio	-1 549	-18 806	2 765	2 470	-1 351	-2 447	1 276	-9 192
Raisio Life Sciences	621	-7 805	675	1 188	-1 575	-1 659	-1 988	-222
Raisio Chemicals	1 896	1 716	0	0	-3 194	-77	2 948	2 190
Muut toiminnot	-281	220 297	-444	76	-554	476	964	86
Yhteensä	687	195 402	2 996	3 734	-6 674	-3 707	3 200	-7 138

*Ei osa virallista tilinpäätösaineistoa.

(1 000 euroa)	KONSERNI		EMOYHTIÖ	
	2004	2003	2004	2003
9. RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT				
Osinkotuotot				
Saman konsernin yrityksiltä			23 944	0
Omistusyhteisyriyksiltä			9	9
Muilta	799	470	776	440
Yhteensä	799	470	24 728	449
Korkotuotot pitkäaikaisista sijoituksista				
Saman konsernin yrityksiltä			7 283	8 842
Yhteensä	0	0	7 283	8 842
Tuotot pitkäaikaisista sijoituksista yhteensä	799	470	32 012	9 291
Muut korko- ja rahoitustuotot				
Saman konsernin yrityksiltä			1 688	4 226
Muilta	5 638	3 609	5 049	2 922
Yhteensä	5 638	3 609	6 738	7 148
Korkotuotot pitkäaikaisista sijoituksista ja muut korko- ja rahoitustuotot yhteensä	5 638	3 609	14 021	15 990
Kurssierot				
Saman konsernin yritykset			-10	-5 706
Muut	-929	27	-1 164	7 569
Yhteensä	-929	27	-1 174	1 863
Korkokulut ja muut rahoituskulut				
Saman konsernin yrityksille			-1 030	-786
Muille	-10 360	-17 000	-7 805	-12 763
Yhteensä	-10 360	-17 000	-8 835	-13 549
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-4 852	-12 894	28 740	4 754
10. SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT				
Satunnaiset tuotot				
Saadut konserniavustukset	0	0	11 750	0
Yhteensä	0	0	11 750	0
Satunnaiset kulut				
Annetut konserniavustukset	0	0	-45 180	-4 080
Yhteensä	0	0	-45 180	-4 080
Satunnaiset tuotot ja kulut yhteensä	0	0	-33 430	-4 080
11. TILINPÄÄTÖSSIIRROT				
Suunnitelman mukaisten ja verotuksessa tehtyjen poistojen erotus			7 483	1 499
12. TULOVEROT				
Tuloverot satunnaisista eristä	0	0	9 695	1 183
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta	1 357	-5 187	-9 723	-1 343
Verot aikaisemmilta tilikausilta	-1 012	-12	-236	-125
Laskennallisen verovelan muutos	-1 125	6 639	0	0
Yhteensä	-780	1 440	-264	-285

Taseen liitetiedot

13. KONSERNIN AINEELLISET JA AINEETTOMAT HYÖDYKKEET 2004

(1 000 euroa)

	Aineettomat hyödykkeet						Aineelliset hyödykkeet					
	Aineettomat oikeudet	Liikearvo	Konserni-liikearvo	Muut pitkävaikut. menot	Ennakkom. ja keskener. hankinnat	Aineettomat hyödykkeet yhteensä	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkom. ja keskener. hankinnat	Aineelliset hyödykkeet yhteensä
Hankintameno 1.1.	57 638	1 651	95 822	10 282	1 349	166 742	7 776	193 376	471 920	2 952	30 941	706 965
Muuntoero	294	-83	8	9	0	228	71	340	964	140	676	2 191
Lisäykset 1.1.-31.12.	642	0	1 519	1 872	1 372	5 405	109	2 248	18 595	284	5 812	27 048
Vähennykset 1.1.-31.12.	23 616	905	34 066	1 698	146	60 431	3 143	77 259	242 655	1 604	5 484	330 145
Siirrot erien välillä	-245	0	0	344	-367	-268	-445	2 142	25 169		-26 599	267
Hankintameno 31.12.	34 713	663	63 283	10 809	2 208	111 676	4 368	120 847	273 993	1 772	5 346	406 326
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	38 267	1 269	30 570	8 017	0	78 123	0	108 654	319 211	1 886	0	429 751
Muuntoero	240	-33	-3	9	0	213	0	159	790	101	0	1 050
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	14 743	666	12 580	636	0	28 625	0	39 590	138 307	1 043		178 940
Tilikauden poistot	4 463	93	29 206	1 171	901	35 834	0	5 600	23 288	218	1 076	30 182
Kertyneet poistot 31.12.	28 227	663	47 193	8 561	901	85 545	0	74 823	204 982	1 162	1 076	282 043
Kirjanpitoarvo 31.12.2004	6 486	0	16 090	2 248	1 307	26 131	4 368	46 024	69 011	610	4 270	124 283
Kirjanpitoarvo 31.12.2003	19 371	382	65 252	2 265	1 349	88 619	7 776	84 722	152 709	1 066	30 941	277 214
Tuotannon koneiden ja laitteiden kirjanpitoarvo												
31.12.2004									67 438			
31.12.2003									121 193			

14. EMOYHTIÖN AINEELLISET JA AINEETTOMAT HYÖDYKKEET 2004
(1 000 euroa)

	Aineettomat hyödykkeet				Aineelliset hyödykkeet					
	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikut. menot	Ennakkomaksut	Aineettomat hyödykkeet yhteensä	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkom. ja keskener. hankinnat	Aineelliset hyödykkeet yhteensä
Hankintameno 1.1.	214	3 088	349	3 651	2 487	30 031	13 909	261	63	46 750
Lisäykset 1.1.-31.12.	2	907	183	1 092		648	665			1 313
Vähennykset 1.1.-31.12.	0	20		20	28	12 500	459			12 987
Siirrot erien välillä	0	349	-349	0		10	53		-63	0
Hankintameno 31.12.	216	4 324	183	4 723	2 459	18 189	14 168	261	0	35 076
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	190	1 963		2 154		19 365	11 551			30 916
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot		20		20		5 787	346			6 134
Tilikauden poisto	6	699		705		641	606			1 247
Kertyneet poistot 31.12	196	2 642	0	2 839	0	14 218	11 811	0	0	26 029
Kirjanpitoarvo 31.12.2004	19	1 682	183	1 884	2 459	3 971	2 357	261	0	9 047
Kirjanpitoarvo 31.12.2003	24	1 124	349	1 497	2 487	10 666	2 358	261	63	15 835
Tuotannon koneiden ja laitteiden kirjanpitoarvo 31.12.2004							647			
31.12.2003							963			

15. KONSERNIN JA EMOYHTIÖN SJOITUKSET 2004
(1 000 euroa)

	KONSERNI				EMOYHTIÖ					
	Omistus- yhteisyrittä- osakkeet	Muut osakkeet	Muut saamiset	Sijoitukset yhteensä	Konserni- yrittästen osakkeet	Omistus- yhteisyrittä- osakkeet	Muut osakkeet	Saamiset konserni- yrittäset	Muut saamiset	Sijoitukset yhteensä
Hankintameno 1.1.	4 357	8 123	158	12 638	75 180	281	6 851	278 566	158	361 036
Muuntoero	-73	1		-72						
Lisäykset 1.1.-31.12.	95	989	39	1 123	1 547		0	65 154		66 701
Vähennykset 1.1.-31.12.	2 596	1 040	39	3 675	22 871	250	92	133 802	158	157 173
Siirrot erien välillä		-81	-158	-239						
Hankintameno 31.12.	1 783	7 992	0	9 775	53 857	31	6 758	209 918	0	270 563
Kirjanpitoarvo 31.12.2004	1 783	7 992	0	9 775	53 857	31	6 758	209 918	0	270 563
Kirjanpitoarvo 31.12.2003	4 357	8 123	158	12 638	75 180	281	6 851	278 566	158	361 036

Osakkuusyrittäksistä johtuvan konserniaktiivan poistamatta oleva määrä 31.12.2004 on 172 000 euroa.

16. OSAKKEET JA OSUUDET 2004

	Konsernin omistusosuus, %	Emoyhtiön omistusosuus, %
KONSERNIYRITYKSET		
RavintoRaisio		
Autuminvest Oy, Raisio	100,00	
Camelina Oy, Raisio	100,00	100,00
Canelo Oy, Raisio	100,00	
Carlshamn Mejeri AB, Ruotsi	100,00	
Carlshamn Mejeri Produktion AB, Ruotsi	100,00	
OOO Ecomilk, Venäjä	100,00	
Melia Oy, Raisio	75,00	
Melia Eesti OÜ, Viro	100,00	
Monäs Feed Oy Ab, Uusikaarlepyy	99,70	
OOO Raisio, Venäjä	100,00	
OOO Raisio Agro, Venäjä	51,00	
Raisio Catering Oy, Raisio	100,00	
Raisio Eesti AS, Viro	100,00	
Raisio Feed AS, Viro	100,00	
SIA Raisio Latvija, Latvia	100,00	
UAB Raisio Lietuva, Liettua	100,00	
Raisio Nordic Oy, Raisio	100,00	
OOO Raisio Nutrition, Venäjä	100,00	
Raisio Polska Foods Sp. z o.o., Puola	100,00	
Raisio Skandinavia Oy, Raisio	100,00	
Ravintoraisio Oy, Raisio	100,00	100,00
Rehuraio Oy, Raisio	100,00	

	Konsernin omistusosuus, %	Emoyhtiön omistusosuus, %
Raisio Life Sciences		
Diffchamb AB, Ruotsi	100,00	
Diffchamb Inc., Yhdysvallat	100,00	
Diffchamb Ltd, Englanti	100,00	
Diffchamb S.A., Ranska	98,00	
Diffchamb Biocontrol b.v., Hollanti	86,00	
Diffchamb Danmark A/S, Tanska	100,00	
Diffchamb France S.A.R.L., Ranska	99,80	
Diffchamb Norge A/S, Norja	100,00	
Diffchamb Scandinavia AB, Ruotsi	100,00	
Diffchamb Sverige AB, Ruotsi	100,00	
Eurochem SpA, Italia	99,00	
Raisio Benecol Oy, Raisio	100,00	100,00
Raisio Benecol US Inc., Yhdysvallat	100,00	
Raisio Food Diagnostics Oy, Raisio	100,00	100,00
Raisio Life Sciences Sweden AB, Ruotsi	100,00	
Raisio Staest Oy, Raisio	100,00	
Raisio Staest US Inc., Yhdysvallat	100,00	
Sterol Technologies Oy, Raisio	100,00	
Sterol Trading US Inc., Yhdysvallat	100,00	
Muut yhtiöt		
Airisto RE S.A., Luxemburg	100,00	99,00
OSAKKUUSYRITYKSET		
RavintoRaisio		
Ateriamestarit Oy, Turku	50,00	
AS Rigas Dzirnavnieks, Latvia	27,37	
Vihannin Vedenpuhdistamo Oy, Vihanti	49,00	
Vihervakka Oy, Pöytyä	38,50	38,50

	KONSERNI		EMOYHTIÖ	
(1 000 euroa)	2004	2003	2004	2003
17. VAIHTO-OMAISUUS				
Aineet ja tarvikkeet	37 137	72 712		
Keskeneräiset tuotteet	1 010	1 137		
Valmiit tuotteet/tavarat	18 308	43 288		
Muu vaihto-omaisuus	0	527		
Ennakkomaksut	10	29		
	56 465	117 693	0	0
18. SAAMISET				
Pitkäaikaiset saamiset				
Saamiset omistusyhteisyrityksiltä				
Lainasaamiset	79	396		
Lainasaamiset	6 607	7 126		
Muut saamiset	154	237		
Siirtosaamiset	0	83		
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä	6 840	7 842		
Lyhytaikaiset saamiset				
Myyntisaamiset	42 773	86 770	877	52
Saamiset samaan konserniin kuuluvilta yrityksiltä				
Myyntisaamiset			761	1 478
Lainasaamiset			12 495	107 564
Muut saamiset			14 513	4 054
Siirtosaamiset			1 680	3 564
			29 449	116 660
Saamiset omistusyhteisyrityksiltä				
Myyntisaamiset	2 820	623	1	9
Lainasaamiset	0	48	0	0
Siirtosaamiset	26	5	0	1
	2 846	676	1	10
Lainasaamiset	0	640	0	39
Muut saamiset	12 422	8 876	7 758	31
Siirtosaamiset	5 619	19 089	1 268	2 772
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	63 660	116 051	39 353	119 565

Siirtosaamisiin sisältyy liiketoimintaan liittyvien kulujen ja tuottojen sekä rahoituserien ja verojen jaksotuksia.

	KONSERNI		EMOYHTIÖ	
	2004	2003	2004	2003
(1 000 euroa)				
19. OMA PÄÄOMA				
Osakepääoma 1.1.	27 776	27 776	27 776	27 776
Osakepääoma 31.12.	27 776	27 776	27 776	27 776
Ylikurssirahasto 1.1.	2 908	2 908	2 908	2 908
Ylikurssirahasto 31.12.	2 908	2 908	2 908	2 908
Vararahasto 1.1.	88 767	88 710	88 587	88 587
Siirretty voittovaroista	23	59		
Muut muutokset	-203	-2		
Vararahasto 31.12.	88 587	88 767	88 587	88 587
Muut rahastot 1.1.	171	118		
Siirretty voittovaroista	0	54		
Muut muutokset	-171	-1		
Muut rahastot 31.12.	0	171		
Voittovarat 1.1.	74 398	114 006	55 173	58 296
Osingonjako	-21 705	-3 538	-21 469	-3 303
Vähemmistöosinkojen siirto voittovaroihin	235	235		
Siirretty vararahastoon	-23	-59		
Siirretty muihin rahastoihin	0	-54		
Raisio Chemicalsin myynti/muuntoerot tuloslaskelmaan	9 210	0		
Muuntoeron muutos	-833	-9 542		
Muut muutokset	445	10		
Voitto edellisiltä tilikausilta 31.12.	61 727	101 058	33 704	54 993
Tilikauden tulos	195 805	-26 660	238 724	180
Oma pääoma yhteensä	376 803	194 020	391 699	174 444
Omasta pääomasta jakokelpoisia varoja	247 528			
Emoyhtiön osakepääoma jakautuu osakelajeittain seuraavasti:		31.12.2004		31.12.2003
	kpl	1 000 euroa	kpl	1 000 euroa
Kantaosakkeet (20 ääntä/osake)	34 564 242	5 813	35 378 242	5 950
Vaihto-osakkeet (1 ääni/osake)	130 584 788	21 963	129 770 788	21 826
Yhteensä	165 149 030	27 776	165 149 030	27 776

(1 000 euroa)	KONSERNI		EMOYHTIÖ	
	2004	2003	2004	2003
20.TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ			7 483	1 499
Emoyhtiössä tilinpäätössiirtojen kertymä muodostuu kertyneestä poistoerosta.				
Konsernitiilinpäätöksessä kertyneestä poistoerosta ja vapaaehtoisista varauksista omaan pääomaan siirretty osuus on 10 005 000 euroa.				
21. LASKENNALLISET VEROVELAT JA -SAAMISET				
Laskennalliset verosaamiset				
Yhdistelytoimenpiteistä	157	5 939		
Jaksotuseroista	8 928	14 357		
	9 085	20 296		
Laskennalliset verovelat				
Tilinpäätössiirroista	5 577	13 296		
Yhdistelytoimenpiteistä	4 428	8 035		
Jaksotuseroista	21	706		
	10 026	22 037		

	KONSERNI		EMOYHTIÖ	
	2004	2003	2004	2003
22. VIERAS PÄÄOMA				
Pitkäaikainen vieras pääoma				
Lainat rahoituslaitoksilta	24 268	234 762	24 172	213 180
Muut pitkäaikaiset velat	0	226	0	15
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	24 268	234 988	24 172	213 195
Velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua				
Rahalaitoslainat	0	12 226	0	4 286
Yhteensä	0	12 226	0	4 286
Lyhytaikainen vieras pääoma				
Lainat rahoituslaitoksilta	16 969	65 580	12 670	36 108
Eläkelainat	0	1 399	0	1 083
Saadut ennakot	424	954	0	0
Ostovelat	30 934	75 160	2 692	1 989
Velat samaan konserniin kuuluville yrityksille				
Ostovelat			75	5
Muut velat			91 374	63 510
Siirtovelat			117	711
			91 566	64 226
Velat omistusyhteisyrityksille				
Ostovelat	36	62		
Siirtovelat	55	0		
	91	62	0	0
Muut velat	9 219	19 332	4 891	7 134
Siirtovelat	26 883	38 215	2 753	3 713
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	84 520	200 702	114 572	114 254
Siirtovelkoihin sisältyy liiketoiminnan kulujen, rahoituserien ja verojen jaksotuksia.				
Korottomat velat				
Pitkäaikaiset	10 026	22 205		
Lyhytaikaiset	62 776	123 069	51 198	10 880
Yhteensä	72 802	145 274	51 198	10 880

Muut liitetiedot

	KONSERNI		EMOYHTIÖ	
	2004	2003	2004	2003
23. ANNETUT VAKUUDET, VASTUUSITOUUMUKSET JA MUUT VASTUUT				
VAKUUDEKSI ANNETTU OMAISUUS				
Omasta puolesta annetut vakuudet				
Annetut kiinteistökiinnitykset	52 700	72 421		
Pantatut arvopaperit	485	3 985	475	0
Annetut yritysikiinnitykset	34 446	53 090		
Yhteensä	87 631	129 496	475	0
Vakuudet samaan konserniin kuuluvien yritysten puolesta				
Annetut kiinteistökiinnitykset			9 188	12 801
Pantatut arvopaperit			0	3 966
Yhteensä			9 188	16 767
Vakuuksien arvona on ilmoitettu pantattujen velkakirjojen tai arvopapereiden nimellisarvo. Vakuudet on annettu enimmäkseen yleisvakuuksina rahoituslaitoksille lainojen, takausten sekä erilaisten taseessa ja taseen ulkopuolella olevien limiittien vakuudeksi.				
TASEESEEN SISÄLTYMÄTTÖMÄT VASTUUSITOUUMUKSET JA VASTUUT				
Leasingvastuut				
Leasingsopimuksista maksamatta olevat määrät				
Alkaneella tilikaudella maksettavat	3 504	4 694	1 191	1 020
Myöhemmin maksettavat	2 124	4 945	535	1 240
Yhteensä	5 628	9 639	1 726	2 260
Leasingsopimukseen ei sisälly olennaisia irtisanomis- ja lunastusehtoihin liittyviä vastuuta.				
Vastuusitoumukset samaan konserniin kuuluvien yritysten puolesta				
Takaukset	0	1 000	12 796	92 212
Takaisnostovastuut			0	1 004
	0	1 000	12 796	93 216
Vastuusitoumukset yhtiön itsensä puolesta	2 067	7 026	607	0
Vastuusitoumukset muiden puolesta				
Takaukset	51	424	0	118
Muut vastuut	0	5 000		

	KONSERNI	
	2004	2003
JOHDANNAISSOPIMUKSET		
Johdannaissopimuksia käytetään konsernissa suojaustarkoitukseen. Alempana ilmoitetut johdannaissopimusten kohde-etuuden arvot kuvaavat suojaustoimien laajuutta. Johdannaissopimusten käyvät arvot kertovat minkäläinen tulos johdannaissopimusten sulkeamisesta olisi syntynyt tilinpäätöspäivän markkinahinnoilla.		
Raaka-ainefutuurit:		
Käypä arvo	8	-510
Kohde-etuuden arvo	806	11 286
Raaka-ainefutuuriin kohde-etuuden arvona on ilmoitettu futuuriin kohteena olevien hyödyke-erien arvo markkinahintaan muutettuna euroiksi tilinpäätöspäivän kurssilla.		
Sähkötermiinit:		
Käypä arvo	-606	36
Kohde-etuuden arvo	5 618	2 648
Sähkötermiinien kohde-etuuden arvona on ilmoitettu termiinisopimusten kohteena olevien sähköenergiatoimitusten arvo.		
Valuuttatermiinit:		
Käypä arvo	253	2 121
Kohde-etuuden arvo	32 925	52 962
Valuuttatermiinien kohde-etuuden arvona on ilmoitettu avointen termiinisopimusten summa muutettuna euroiksi tilinpäätöspäivän kurssilla.		
Koronvaihtosopimukset:		
Käypä arvo		-1 528
Kohde-etuuden arvo		80 000
Koronvaihtosopimusten kohde-etuuden arvona on ilmoitettu avointen sopimusten nimellismäärä.		

Konsernin taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut

	2000	2001	2002	2003	2004
Tulos ja kannattavuus					
Liikevaihto, milj. euroa	800	823	843	861	627
muutos, %	4,9	2,9	2,5	2,1	-27,1
Kansainvälinen liikevaihto, milj. euroa	399	433	443	449	279
% liikevaihdosta	49,9	52,7	52,5	52,1	44,6
Liikevoitto, milj. euroa	-32	25	21	-14	203
% liikevaihdosta	-4,0	3,0	2,4	-1,7	32,4
Tulos ennen satunnaisia eriä, milj. euroa	-47	8	9	-27	198
% liikevaihdosta	-5,8	1,0	1,1	-3,2	31,6
Tulos ennen veroja ja vähemmistön osuutta, milj. euroa	-47	8	9	-27	198
% liikevaihdosta	-5,8	1,0	1,1	-3,2	31,6
Oman pääoman tuotto, %	-14,9	1,8	2,4	-10,9	64,8
Sijoitetun pääoman tuotto, %	-4,2	5,5	4,5	-1,8	43,3
Rahoitus ja taloudellinen asema					
Oma pääoma + vähemmistön osuus, milj. euroa	260	262	257	217	392
Korollinen velka, milj. euroa	325	288	334	312	46
Taseen loppusumma, milj. euroa	750	689	749	675	510
Omavaraisuusaste, %	34,7	38,1	34,4	32,2	76,8
Velkaantumisaste, %	96,5	88,9	109,4	127,9	-42,9
Liiketoiminnan kassavirta, milj. euroa	16	36	45	77	43
Muut tunnusluvut					
Bruttoinvestoinnit, milj. euroa	49	29	81	64	33
% liikevaihdosta	6,2	3,5	9,6	7,4	5,3
Tutkimus- ja kehitysmenot, milj. euroa	18	18	20	21	14
% liikevaihdosta	2,3	2,2	2,4	2,5	2,3
Henkilökunnan määrä, keskimäärin	2 775	2 684	2 654	2 822	2 005

Osakekohtaiset tunnusluvut

	2000	2001	2002	2003	2004
Tulos/osake (EPS), euroa	-0,25	0,04	0,03	-0,16	1,19
Liiketoiminnan kassavirta/osake, euroa	0,10	0,22	0,27	0,47	0,26
Oma pääoma/osake, euroa	1,42	1,45	1,41	1,17	2,28
Osinko/osake, euroa	0,017	0,017	0,02	0,01	0,21 ¹⁾
Osinko/tulos, %	-6,8	42,4	60,8	-6,2	17,7
Efektiiivinen osinkotuotto, %					
Vaihto-osakkeet	0,9	1,8	1,9	0,8	11,1
Kantaosakkeet	0,7	1,2	1,4	0,8	11,4
P/E-luku					
Vaihto-osakkeet	-7,9	23,2	32,5	-7,7	1,6
Kantaosakkeet	-9,1	35,9	43,1	-7,8	1,6
Oikaistu keskimurssi, euroa					
Vaihto-osakkeet	2,60	1,48	1,27	1,05	1,64
Kantaosakkeet	3,12	2,05	1,62	1,21	1,69
Oikaistu alin kurssi, euroa					
Vaihto-osakkeet	1,71	0,91	0,91	0,84	1,10
Kantaosakkeet	2,20	1,30	1,20	1,00	1,27
Oikaistu ylin kurssi, euroa					
Vaihto-osakkeet	4,34	2,52	1,67	1,37	2,01
Kantaosakkeet	5,20	3,20	2,25	1,61	2,00
Oikaistu kurssi 31.12., euroa					
Vaihto-osakkeet	1,96	0,93	1,07	1,24	1,90
Kantaosakkeet	2,25	1,44	1,42	1,26	1,85
Osakekannan markkina-arvo 31.12., milj. euroa					
Vaihto-osakkeet	252,3	120,7	138,8	160,9	248,1
Kantaosakkeet	81,9	51,0	50,2	44,6	63,9
Yhteensä	334,2	171,7	189,0	205,5	312,0

¹⁾ Hallituksen ehdotuksen mukaisesti

	2000	2001	2002	2003	2004
Osakkeiden vaihto, milj. euroa					
Vaihto-osakkeet	322,6	99,1	75,9	47,9	180,1
Kantaosakkeet	2,6	0,7	0,5	0,8	2,5
Yhteensä	325,2	99,8	76,4	48,6	182,6
Vaihdettu määrä					
Vaihto-osakkeet, 1000 kpl	124 213	66 877	59 724	45 722	110 084
% kokonaismäärästä	96,5	51,6	46,0	35,2	84,3
Kantaosakkeet, 1000 kpl	817	346	312	633	1 494
% kokonaismäärästä	2,2	1,0	0,9	1,8	4,3
Osakkeiden keskimääräinen oikaistu lukumäärä, 1 000 kpl					
Vaihto-osakkeet	128 722	129 575	129 761	129 768	130 455
Kantaosakkeet	36 427	35 574	35 388	35 381	34 694
Yhteensä	165 149	165 149	165 149	165 149	165 149
Osakkeiden oikaistu lukumäärä 31.12., 1 000 kpl					
Vaihto-osakkeet	128 742	129 758	129 765	129 771	130 585
Kantaosakkeet	36 407	35 391	35 384	35 378	34 564
Yhteensä	165 149	165 149	165 149	165 149	165 149

Osakekohtaisten tunnuslukujen laskentakaavat

Tulos/osake (EPS)	$\frac{\text{Tulos ennen satunnaisia eriä} - \text{verot} \pm \text{vähemmistöosuus}}{\text{Tilikauden keskimääräinen osakeantioikaistu osakkeiden lukumäärä}}$
Liiketoiminnan kassavirta/osake	$\frac{\text{Liiketoiminnan kassavirta}}{\text{Tilikauden keskimääräinen osakeantioikaistu osakkeiden lukumäärä}}$
Oma pääoma/osake	$\frac{\text{Oma pääoma}}{\text{Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä 31.12.}}$
Osinko/osake	$\frac{\text{Tilikaudelta jaettu osinko}}{\text{Osakkeiden lukumäärä tilikauden lopussa}}$
Osinko/tulos, %	$\frac{\text{Osakekohtainen osinko}}{\text{Osakekohtainen tulos}} \times 100$
Efektiiivinen osinkotuotto, %	$\frac{\text{Osakeantioikaistu osinko osaketta kohti}}{\text{Osakeantioikaistu, tilikauden viimeinen kaupantekokurssi}} \times 100$
Hinta/voittosuhte (P/E-luku)	$\frac{\text{Osakeantioikaistu, tilikauden viimeinen kaupantekokurssi}}{\text{Osakekohtainen tulos}}$
Osakekannan markkina-arvo	$\text{Osakeantioikaistu, tilikauden viimeinen kaupantekokurssi} \times \text{osakkeiden lukumäärä 31.12.}$

Taloudellista kehitystä kuvaavien tunnuslukujen laskentakaavat

Oman pääoman tuotto, % (ROE)	$\frac{\text{Tulos ennen satunnaisia eriä} - \text{verot}}{\text{Oma pääoma} + \text{vähemmistön osuus (keskimäärin vuoden aikana)}} \times 100$
Sijoitetun pääoman tuotto, % (ROI)	$\frac{\text{Tulos ennen satunnaisia eriä} + \text{korko- ja muut rahoituskulut}}{\text{Taseen loppusumma} - \text{korottomat velat (keskimäärin vuoden aikana)}} \times 100$
Omavaraisuusaste, %	$\frac{\text{Oma pääoma} + \text{vähemmistön osuus}}{\text{Taseen loppusumma} - \text{saadut ennakot}} \times 100$
Velkaantumisaste, %	$\frac{\text{Korollinen nettovelka}}{\text{Oma pääoma} + \text{vähemmistön osuus}} \times 100$

Riskienhallinta

Rahoitusriskit

Rahoitusriskienhallinnan tavoitteena on suojata konsernia rahoitusmarkkinoilla tapahtuvilta epäsuotuisilta muutoksilta ja siten osaltaan turvata ja varmistaa konsernin tuloksen kertymistä. Rahoituksen hoito ja rahoitusriskienhallinta on keskitetty konsernin talousjohtajan alaisuudessa toimivalle rahoitusosastolle kattavan riskienhallinnan, riittävän asiantuntemuksen ja kustannustehokkaan toiminnan varmistamiseksi.

Rahoitusosaston toimintaa riskienhallinnassa sääntelee hallituksen hyväksymä rahoituspolitiikka, jota tarkistettiin ja täydennettiin rahoitusvarojen määrän merkittävän lisäyksen johdosta keväällä 2004 muun muassa sijoitustoiminnan vastapuolten määrittelyn ja näiden valintakriteerien, käytettävissä olevien instrumenttien sekä instrumentti- ja vastapuolikohtaisten limiittien osalta. Kaikki merkittävät lainanottopäätökset tekee hallitus rahoitusosaston esityksestä.

MAKSUVALMIUSRISKI

Maksuvalmius- eli likvideiteeririskillä tarkoitetaan riskiä siitä, että konsernin rahoitusvarat ja lisärahoitusmahdollisuudet eivät kattaisi liiketoiminnan tulevia tarpeita. Poliittikan mukaisesti rahoitusosasto pyrkii ylläpitämään hyvän maksuvalmiuden kaikissa olosuhteissa ja tasolla, jolla turvataan johdon strateginen toimintavapaus. Konsernin likvidit varat muodostuvat sijoitetuista rahoitusvaroista ja rahoittajien kanssa sovitusta, nostamattomista luotoista ja tililimiiteistä. Maksuvalmiusreserviin kuuluu myös sovitettu yritystodistusohjelma. Varainhankinnan riskiä hajautetaan hankkimalla rahoitusta eri lähteistä.

KORKORISKI

Korkoriskillä tarkoitetaan korkomuutosten vaikutusta konsernin nettorahoituskuluihin ja -tuottoihin sekä eri korkosijoitusten ja korkojohdannaisten markkina-arvoihin seuraavan 12 kuukauden aikana. Korkoriskiä hallitaan ohjaamalla luottosalkun ja korkosijoitusten rakennetta politiikan sallimissa rajoissa tavoitteena mahdollisimman alhaiset rahoituskulut ja korkeat rahoitusuotot. Rakenteen muokkauksessa välineinä voidaan käyttää koronvaihtosopimuksia sekä korkotermiineitä ja -optioita. Kannettavan korkoriskin enimmäismäärä on säännelty rahoituspolitiikassa.

VALUUTTARISKI

Raisio suojautuu valuuttamääräisten saamisten ja velkojen, taseen ulkopuolisten osto- ja myyntisopimusten sekä osittain myös budjetoitujen kassavirtojen aiheuttamaa kurssiriskiä vastaan. Rahoitus voi suojata myös ulkomaisiin tytäryhtiöihin tehtyjä valuuttariskin alaisia oman pääoman ehtoisia sijoituksia. Valuuttariskin hallinnan tavoitteena on valuuttatuloksen optimointi politiikan sallimissa rajoissa valikoivaa suojausta käyttäen. Instrumentteina suojausoperaatioissa voidaan käyttää politiikan sallimia valuuttatermiinejä ja -optioita sekä valuuttavaihtosopimuksia.

VASTAPUOLIRISKI

Vastapuoliriskillä tarkoitetaan tilannetta, jossa sopimusosapuoli ei kykene täyttämään tai ei halua täyttää omaa veloitettaan. Raisio alistuu vastapuoliriskille rahoitusosaston sijoittaessa varoja markkinoille sekä operoidessa johdannaisinstrumenteilla. Rahoitusosasto vastaa tekemiinsä sijoituksiin ja johdannaissopimuksiin liittyvästä vastapuoliriskistä. Tämän riskin hallinnassa käytetyistä keinoista keskeisimmät ovat huolellinen, hyvän luottokelpoisuuden omaavien vastapuolien valinta, vastapuolikohtaiset limiitit sekä hajouttaminen.

Sijoitustoiminta

Rahoitusvarojen sijoittamista on säännelty rahoituspolitiikassa tehtävän sijoituksen, maturiteetin ja vastapuolten osalta. Lyhyiden ja pitkien korkosijoitusten lisäksi varoja voidaan sijoittaa korkorahastoihin sekä osakkeisiin ja osakerahastoihin. Talousjohtajalla on oikeus rahoituspolitiikassa asetetuin perustein päättää konsernin sijoitusten vastapuoliksi hyväksyttävistä tahoista. Vastapuolina voivat lähtökohteisesti olla Euroopan rahaliiton jäsenvaltiot, suuret suomalaiset kunnat ja niiden yhteenliittymät, Suomessa yrityspankkitoimintaa harjoittavat rahalaitokset sekä Euroopan rahaliiton jäsenvaltiossa rekisteröidyt yritykset, joilla on hyvä luottoluokitus.

Hyödykehintariski

Hyödykkeiden hintariskillä tarkoitetaan kiinteähintaisten raaka-aineostojen ja kiinteähintaisten tuotemyyntien eriaikaisuudesta johtuvaa epävarmuutta. Hyödykkeiden hintariskistä vastaavat pääsääntöisesti liiketoiminnot. Poikkeuksen kuitenkin muodostavat pörssinoteeratut rypsi- ja soijaraaka-aineet, joiden osalta työnjako on seuraava: RavintoRaision margariini- ja rehuliiketoiminnot vastaavat riskiasemansa laskennasta ja raportoivat ne rahoitusosastolle. Näiden liiketoimintojen ja rahoitusosaston asiantuntijat kokoontuvat säännöllisesti arvioimaan markkinatilannetta. Rahoitusosasto päättää kulloinkin perustelluiksi katsomistaan suojaustoimista johdannaismarkkinoilla ja toteuttaa ne.

Sähkön hintariski

Sähkön hintariskillä tarkoitetaan kotimaisten tuotantolaitosten tarvitseman energian hetkittäisen hinnan vaihtelusta aiheutuvaa riskiä. Raisio Yhtymän sähköenergian hankintaan liittyvää hintariskiä hallinnoidaan kaupallisilla, eripituisilla sähköntoimitussopimuksilla sekä sähköjohdannaissopimuksilla. Johdannaissopimuksina käytetään Nordpool-sähköpörssissä noteerattuja sähkötermiinejä sekä OTC-markkinoiden Helsingin hinta-alueelle sidottuja sähkötermiini- tai systeemihintaan linkitettyjä termiinisopimuksia. RavintoRaision tekninen osasto vastaa sähkön kulutuksen seurannasta ja fyysisen sähkön hankinnasta. Rahoitusosasto konsultoi em. osastoa sähkömarkkinoiden näkymistä ja toteuttaa tarpeelliseksi arvioimansa suojaustoimet sähköenergian hankintapolitiikan mukaisesti.

Myynnin vastapuoli- ja luottoriski

Liiketoiminta-alueet tekevät konsernin antamien ohjeiden puitteissa itsenäisesti vastapuoliriskiin liittyviä päätöksiä, kuten päättävät asiakkaaksi hyväksymisen kriteereistä, sovellettavista myyntiehdoista ja vaadittavista vakuuksista, samoin kuin ne vastaavat myyntisaamisten luottoriskistä. Myyntisaamia voidaan turvata myös asiakasluottovakuutuksilla.

Omaisuus- ja vastuuriskit

Omaisuus-, keskeytys- ja vastuuriskeiltä suojautumiseksi Raisio Yhtymä on järjestänyt koko konsernin kattavat vakuutusohjelmat. Vakuutus-sopimuksia hoidetaan keskitetysti konsernissa, mutta vakuutusarvoista ja vakuutuksen piiriin ilmoitettavista kohteista vastaa kukin liiketoiminto. Pääperiaatteena vakuuttamisessa ovat tarkoituksenmukaisuus, taloudellisuus ja vahvistetun politiikan mukainen riskienhallinta.

Vakuutusten kattavuutta arvioidaan vuosittain toimipaikkojen riskikartoitusten yhteydessä. Erityinen paino on ennalta ehkäisevällä toiminnalla ja sen kehittämisellä.

Riskienhallinnan kehittäminen

Riskienhallintaa kehitetään yhdessä ulkopuolisen riskienhallinta-konsultin ja vakuutusmeklarin kanssa. Tuotantolaitosten turvallisuuden ja suojelutason nostoon tähtäävänä toimintana on jatkettu riskienhallintatason arviointia eri toimipisteissä. Saatujen mittaustulosten perusteella laadittu ohjelma ohjaa toimia riskitason parantamiseksi. Tavoitteena on suorittaa yhteismittailiset kartoitukset kaikista merkittävistä tuotantolaitoksista kotimaassa ja ulkomailla.

Voitonjakoehdotus

Konsernitaseen mukainen oma pääoma 31.12.2004 on 376,8 miljoonaa euroa, josta voitonjakokelpoisia varoja on 247,5 miljoonaa euroa. Emoyhtiön voitonjakokelpoiset varat taseen 31.12.2004 mukaan ovat 272 427 970,32 euroa.

Hallitus ehdottaa, että emoyhtiön voittovaroista jaetaan osinkoa 0,21 euroa osaketta kohden 165 149 030 osakkeelle

osingot yhteensä	34 681 296,30 euroa
voittovaratilille jätetään	237 746 674,02 euroa

Voitonjakokelpoiset varat yhteensä	272 427 970,32 euroa
------------------------------------	----------------------

Helsingissä 10. helmikuuta 2005

Arimo Uusitalo
Erkki Haavisto
Kaarlo Pettilä
Christoffer Taxell

Jörgen Grandell
Jaakko Ihamuotila
Michael Ramm-Schmidt
Rabbe Klemets,
toimitusjohtaja

Tilintarkastuskertomus

Raisio Yhtymä Oyj:n osakkeenomistajille

Olemme tarkastaneet Raisio Yhtymä Oyj:n kirjanpidon, tilinpäätöksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1.–31.12.2004. Hallituksen ja toimitusjohtajan laatima tilinpäätös sisältää toimintakertomuksen sekä konsernin ja emoyhtiön tuloslaskelman, taseen ja liitetiedot. Suorittamamme tarkastuksen perusteella annamme lausunnon tilinpäätöksestä ja emoyhtiön hallinnosta.

Tilintarkastus on suoritettu hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Kirjanpitoa sekä tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, sisältöä ja esittämistapaa on tällöin tarkastettu riittävässä laajuudessa sen toteamiseksi, ettei tilinpäätös sisällä olennaisia virheitä tai puutteita. Hallinnon tarkastuksessa on selvitetty emoyhtiön hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenten sekä toimitusjohtajan toiminnan lainmukaisuutta osakeyhtiölain säännösten perusteella.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös on laadittu kirjanpitolain sekä tilinpäätöksen laatimista koskevien muiden säännösten ja määräysten mukaisesti. Tilinpäätös antaa kirjanpitolaissa tarkoitetulla tavalla oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Tilinpäätös konsernitilinpäätöksineen voidaan vahvistaa sekä vastuuvapaus myöntää emoyhtiön hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilikaudelta. Hallituksen esitys jakokelpoisten varojen käsittelystä on osakeyhtiölain mukainen.

Helsingissä 10. helmikuuta 2005

Johan Kronberg, *KHT*

Mika Kaarisalo, *KHT*

Hallintoneuvoston lausunto

Hallintoneuvosto on tänään pitämässään kokouksessa käsitellyt yhtiöjärjestyksen mukaisesti hallituksen kertomuksen yhtiön toiminnasta tilikaudelta 1.1. – 31.12.2004 ja siihen liittyvän tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen sekä tutustunut tilintarkastuskertomukseen.

Hallintoneuvosto on päättänyt lausuntonaan esittää varsinaiselle yhtiökokoukselle, että tuloslaskelma ja tase sekä konsernituloslaskelma ja konsernitase vahvistetaan. Hallintoneuvosto yhtyy hallituksen voittovarojen käyttöä koskevaan ehdotukseen.

Hallintoneuvostosta ovat 31.12.2005 erovuorossa valtiotieteen maisteri Risto Ervelä, agronomi Esa Härmälä, agronomi Timo Järvilahti, maanviljelijä Albert Käiväräinen, maanviljelijä Antti Lithovius, agronomi Ola Rosendahl, agrobiologi Urban Silén, agrobiologi Simo Vaismaa ja maanviljelijä Nils-Erik Wahlsten.

Raisiossa 15. helmikuuta 2005

Hallintoneuvoston puolesta
Juha Saura
puheenjohtaja

Sanasto

Elintarvikediagnostiikka

Teollisuuden ala, joka valmistaa ja kehittää diagnostisia testejä ja menetelmiä elintarvikkeiden turvallisuuden ja laadun varmistamiseksi

Esteröinti

Kemiallinen reaktio, jossa muodostetaan esterisidos alkoholin ja hapon (esimerkiksi kasvistanolin ja rasvahapon) välillä; stanoliesteritehtaalla esteröinti tarkoittaa kemiallista tapahtumaa, jossa stanolin ja rasvahapon välisessä reaktiossa muodostuu stanoliesteri

Funktionaalinen elintarvike

Terveysvaikutteinen elintarvike eli elintarvike, jolla on perinteisen ravitsemusarvon lisäksi myönteinen vaikutus terveyteen

HoReCa

Suurtaloussektori eli hotellit, ravintolat ja catering-liiketoiminta (Hotels, Restaurants, Catering)

IFRS-standardi

Kansainvälinen tilinpäätösstandardi

ISO 9001 -standardi

Kansainvälinen laatujärjestelmästandardi

ISO 14001 -standardi

Kansainvälinen ympäristöjärjestelmästandardi

Kasvisteroli

Rasvan tapainen yhdisteryhmä, jota löytyy pieniä määriä kasvien soluista, "kasvikunnan kolesteroli"

Keltaiset rasvat

Ravintorasvojen ryhmä, johon kuuluvat margariinit, rasvaseokset ja voi

Käyttöpääoma

Liiketoiminnan aiheuttama käyttörahoitustarve (myyntisaamiset + vaihto-omaisuus – ostovelat – saadut ennakot)

Life sciences

Biotieteisiin perustuva

Lisäarvotuote

Tuote, jonka kuluttajalle tuottamaa hyötyä on lisätty jollakin ominaisuudella, esimerkiksi terveellisyydellä tai käyttömukavuudella

Mykotoksiini

Mikroskooppisten sienien tuottamia myrkyjä, mm. aflatoksiini

Patogeeni

Taudinaiheuttaja

Private label

Kaupun keskusliikkeiden omat tuotemerkit

Reagenssi

Kiinteä tai nestemäinen yhdiste, jota aiheuttamiensa reaktioiden takia käytetään laboratorioissa kemiallisten määritysten suorittamisessa ja uusien aineiden valmistuksessa

Stanoliesteri

Kasvistanolin rasvahappoesteri eli stanoli, johon on liitetty rasvahappo esterisidoksella; Benecol-tuotteiden sisältämä terveysvaikutteinen ainesosa, Raision patentoima keksintö

Raisio Yhtymä maailmalla

Raisio Yhtymä Oyj

Raisionkaari 55

PL 101, 21201 Raisio

puh. (02) 443 2111

faksi (02) 443 2315

www.raisiogroup.com

Symbolit

TUOTANTOLAITOS	RAVINTORAISIO
MYYNTIKONTTORI	RAISIO LIFE SCIENCES

Raisio Yhtymä toimii 13 eri maassa.

Tuotantoa on 6 maassa 11 eri paikkakunnalla.

Raision toimipaikkojen yhteystiedot löytyvät osoitteesta
www.raisiogroup.com

Raisio Yhtymä Oyj PL 101, 21201 Raisio Puh. (02) 443 2111, faksi (02) 443 2315 www.raisiogroup.com Y-tunnus 0664032-4 kotipaikka Raisio